

ВОСКРЕСЕНИЕ ГДА НАШЕГО ИСА ХСТА

ЦЪРКОВЕН СВЕТОУЧЕСКИ

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

✻ 2025 ✻

„Ако искаш да се спасиш, дръж Преданията на светите апостоли и светите отци“.

*Думи на Божията Майка към Валаамския старец схимонах Николай по време на Валаамските новокалендарни смутове, 1925 г.
(<https://valaam.ru/starets/5523/>)*

„Появата на календарната реформа на папа Григорий XIII се обуславяла не само от липсата на необходимото разбиране и усвояване от западните пасхалисти на Александрийския канон с неговите пасхални изчисления... но най-вече от тяхното неверие в Светата Църква и по-точно – от неверието им в това, че в нея живее и действа Светият Дух, като Извор на всяка истина“.

Свт. Серафим, Софийски чудотворец (†1950)

„Дори и ако Църквата допуска грешка (в астрономическата точност, б.н.), точността в съблюдаването на времето не е толкова важна, колкото е престъплението на разделението“.

*Свт. Йоан Златоуст (†407) (стр. 24)
(Много е важно да разберат това тези, които зачитават астрономическата точност на новия стил, станал причина за печалното разделение в празнуването на Църквата.)*

„На Господа е много по-угоден редът на нашата Пасхалия и нашият календар, отколкото точността на пасхалията и календарът на латинците... Това е видно от чудесата, които Господ показва и продължава да показва в тази връзка“.

Преп. Никодим Светогорец (†1809)

Календарът се издава от православни християни от Българската Православна Църква — Българска Патриаршия.

ЦЪРКОВЕН СВЕТООТЕЧЕСКИ

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

✻ 2025 ✻

„Не бива да създаваме друго летоброене, което няма да изпълнява всички необходими изисквания на светоотеческото летоброене“.

Свт. Мелетий, патр. Александрийски

СИМВОЛЪТ НА ВЯРАТА

Вярвам в Един Бог Отец, Вседържител, Творец на небето и земята, на всичко видимо и невидимо.

И в един Господ Исус Христос, Сина Божий, Единородния, Който е роден от Отца преди всички векове: Светлина от Светлина, Бог истинен от Бог истинен, роден, несътворен, единосъщен с Отца и чрез Когото всичко е станало;

Който заради нас, човеците, и заради нашето спасение слезе от небесата и се възплъти от Светия Дух и Дева Мария, и стана човек;

И бе разпнат за нас при Понтий Пилат, и страда, и бе погребан;

И възкръсна в третия ден, според Писанията;

И възлезе на небесата и седи отдясно на Отца;

И пак ще дойде със слава да съди живите и мъртвите, и царството Му не ще има край.

И в Светия Дух, Господа, Животворящия, Който от Отца изхожда, Комуто се покланяме и Го славим наравно с Отца и Сина, и Който е говорил чрез пророците.

В Една, Света, Съборна и Апостолска Църква.

Изповядвам едно Кръщение за опрощаване на греховете.

Чакам възкресението на мъртвите.

И живота в бъдещия век. Амин.

Забележка: Светите отци на Втория вселенски събор са съставили IX-я член така: „Εἰς μίαν, Ἀγίαν, **Καθολικὴν** καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν“. Общоприятят в Църквата превод на „Καθολικὴ“ на славянски е „**Съборна**“. „Съборна“ означава „**обща за всички, за целия събор**“ от православно вярващи в Христа (същото значение имат: „съборни послания (καθολικὲς ἐπιστολές)“ – „общи послания“, „съборен храм (καθολικό)“ – „общ храм“, и т.н.). Не е правилно „Καθολικὴ“ да се превежда с „Вселенска“ (а и никои грък не би го превел така), защото има друга дума – „Οἰκουμένηκῆ“, която се превежда с „Вселенска“ и не означава „обща“, а означава „**повсеместна, разпространена по цялата земя**“. Но светите отци не са употребили в Символа „Οἰκουμένηκῆ“ („Вселенска“), а са употребили „Καθολικὴ“. Авторитетните славянски свети отци пък са превели „Καθολικὴ“ със „**Съборна**“ („Съборна“) и този превод се е утвърдил в многовековната славянска църковна традиция до днес. Затова правилно е Символът да се казва именно по този начин.

ВЪЗЛЮБЕНИ В ГОСПОДА БРАТЯ И СЕСТРИ,

Настоящият църковен календар по каноничния богослужебен ред се издава по Божия милост за поредна година по следните причини:

1. За да улесни постещите и служещите по този ред християни в молитвеното им общение със светиите и с Бога, т. е. в богослужението в най-общ смисъл.

2. За да се разграничат живеещите по каноничния църковен календар християни в **БПЦ-БП** от тези в разколническите общности, с които нямаме евхаристийно общение. Същевременно, забележително е какво казва св. Паисий Светогорец за тези старостилци, които са прекъснали общение с поместните Църкви: *„Да знаеш колко ме е боляло и колко съм се молил за това. Трябва да ги обичаме и да им състрадаваме, а не да ги осъждаме, и още повече да се молим за тях да ги просвети Бог, и ако някога се случи някой от тях добронамерено да ни поиска помощ, да му кажем някоя дума“*¹. И тъй, от една страна е важно да пазим Църковното Предание и молитвеното единство на Църквата, което каноничният богослужебен ред осигурява, но същевременно любовта изисква да помагаме да се върнат в Църквата на тези християни, които не можейки да понесат предателството на някои архиереи по линията на икуменизма и несправедната календарна реформа, прекъсват общение не само с тези архиереи, но и с **всички** канонични архиереи – това им е грешката на прекъснатите общението и за това прекъсване няма никакво канонично основание, нито има подобен пример в житията на светиите. Преп. Паисий казва още: *„Тия, горките, са се откъснали. Повечето от тях са и благочестиви,*

¹ Йером. Исаак. Животът на Стареца Паисий Светогорец. Света Гора, Атон, 2006, с. 515-518.

и стриктни, и борбени, и с ревност по Бога. Само дето ревността им е безразсъдна, „не по разум“. Едни от простота, други от незнание, а трети от егоизъм са въвлечени в това. Счетоха тринайсетте дни за догматичен въпрос, а всички нас – за заблудени, и напуснаха Църквата. Няма общение дори с патриаршиите и Църквите, които са според стария календар, защото уж са се осквернили от общението си с новокалендарците¹. И тъй, добре е да се пази старият стил и да бъдем гладни и жадни за правдата, добре е човек да бъде дори изгонен заради правдата, но това свидетелстване трябва да продължи **докрай** („Който претърпи **докрай**, ще бъде спасен“ – Мат. 10:22), а не само донякъде. Трябва да пазим не само правдата, но и единството на Църквата. Новият стил руши молитвеното единство на Църквата, а старостилните разколи рушат всяко друго единство. Новият стил е болест, но разколът е смърт.

3. За да се подпомогне Св. Синод в просветната дейност, нужна за връщането в БПЦ-БП на каноничния богослужебен ред, наречен „стар стил“.

Днес, 57 години след календарната реформа у нас, мнозина са позабравили кой, с какви цели и по какви причини натрапи новия стил в поместната ни Църква по време на комунистическия режим; мнозина се преструват, че новият стил не е грях или че Бог е безразличен към календарната реформа и злото, което тя причини на Църквата. За мнозина може да бъде тежко, ако трябва да постят или да се задоволят с риба на светската Нова година, за да спазят поста до Рождество, което е на 7 януари по гражданския календар (тогава е истинският 25 декември по църковния календар). Ето защо настоящият Календар се издава и с тази просветна

¹ Там.

цел, както и за да се припомни, че в Небесната Църква, която е част от Едната, Света, Съборна и Апостолска Христова Църква, разместване на празниците не е правено, т. е. там календарната реформа не е и не може да бъде натрапена поради „икуменическите стремежи на св. Църква“, какъвто мотив четем в Посланието на Св. Синод от 1968 г. за въвеждане на новия календар по папски образец за неподвижните празници.

Същевременно, осъждайки календарната реформа като неканонично и противоцърковно явление, ние не трябва да осъждаме митрополитите (през 1968 г. те са били поставени под огромен натиск от безбожната комунистическа власт), а още по-малко – сегашните митрополити, които не са виновни за въвеждането на новия стил. По-добре да се молим за тях, да им даде Господ сили да върнат обратно в официална употреба в БПЦ-БП каноничния богослужебен ред, както това направи през 2014 г. Св. Синод на Полската Православна Църква (или поне да не пречат на собствените си пасоми да служат Богу по светоотеческия ред). Ако повече хора постят по каноничния ред и се молят, то Бог е силен и знае как да устрои връщането на стария стил. Само молитвеници да има.

Ще има, разбира се, и философи, и либерали, и икуменисти, които ще се противят на това връщане. В тази връзка припомняме, че за въвеждането на новия стил в богослужението има само **светски** рационалистични (вкл. астрономически, но доста спорни) аргументи и **няма нито един духовен и нито един църковно-каноничен аргумент**. Един само аргумент на новостилците звучи като уж църковен – послушанието, т. е. че дори да е несправедна реформата на богослужебния ред, тя трябвало да се приеме по послушание. Това е голяма

заблуда и злоупотреба с понятието. Послушанието е на първо място към Бога и към Вселенската Му Църква, а към поместната Църква – дотолкова, доколкото тя е послушна на Вселенската. Ако не беше така, то всеки католик щеше да се спасява с оправданието, че е послушен на своя кардинал, и всеки протестант щеше да се спасява с оправданието, че е послушен на своя пастор, също и всеки монофизит или миафизит – заради послушанието към своя си епископ. Къде тогава ще остане разликата между Православие и ерес, между правда и неправда? И тъй, послушание се дължи в Истината, а не в лъжата и в неправдата. В този смисъл е и третото правило на **Третия вселенски събор**, както и чл. 69, ал. 2 от Устава на БПЦ-БП.

Че новият стил не трябва да се приема „по послушание“ ясно се вижда и от примера на Света Гора – отците там вече 100 години не приемат новия стил, макар да са в юрисдикцията на новостилен патриарх-икуменист. Някой да е дръзнал да каже, че хилядите светогорци през тези десетилетия са непослушни?

Друг пример, че **отказът да се извърши или приеме даден грях, заповядан от свещенотоначалието, не е непослушание**, ни дава преп. Гавриил Ургебадзе: когато грузинският патриарх му заповядал (отново под натиск на комунистическата власт) да разруши църквата, която св. Гавриил построил в двора си, той отказал. Проявява ли „непослушание“ преп. Гавриил към патриарха си (който заради отказа му го лишава от Св. Причастие)? Ако отказът му да разруши храма е непослушание, тогава защо Господ се явява лично и на него, и на патриарха, и казва: „**Само от него ще приема жертва**“¹? Не за такива ли случаи нарежда Христос: „**Не съдете**

¹ Преп. Гавриил Ургебадзе, юродив заради Христа. Зографски манастир, Света Гора, 2020, с. 91.

по външност, а съдете с праведен съд“ (Йоан 7:24)? Формално, по външност, преп. Гавриил е проявил непослушание, но в действителност той е постъпил като истински християнин – готов да страда и да умре за своя Господ, за истината, за благочестието. Така и ние – в очите на повърхностния наблюдател изглежда че проявяваме непослушание като не приемаме новия стил, но ако се разсъди „не по външност, а с праведен съд“, ще се види, че постъпваме така именно от послушание към Бога и Едната, Света, Съборна и Апостолска Църква, която не е приела календарната реформа, както и Небесната Църква не е, както и Света Гора не е, както и Йерусалимската Църква не е, както и вярващите в Русия не са я приели, когато св. патриарх Тихон в 1923 г. (по заблуда от болшевиките, че уж всички поместни Църкви били приели новия стил) въвел новия календар – верните миряни и свещеници категорично отказали това безчиние. И никой не е дръзнал да ги обвини в непослушание. Виждайки справедливата реакция на верните, св. патриарх Тихон скоро разбира, че е бил подведен от комунистите, и връща обратно стария стил. Изпълнили се думите от Св. Писание: **„Подвизавай се до смърт за истината - и Господ Бог ще надвие за тебе“** (Сир. 4:32).

Накрая следва да припомним и че нововъведенията в Църквата, които противоречат на Преданието ѝ, принципино са осъдени от **Седмия вселенски събор**, който постановява:

„На всичко новоразцепващо и след това практикувано, което е противно на църковното предание и на учението и примера на светите и незабравими отци – анатема...“¹.

¹ VII Вселенски събор, Синодик (съборно послание). Проф. Манзаригис Г. Православен духовен живот. С., СИ, 2011, с. 126.

„Който презира каквото и да е църковно предание – писано и неписано – анатема на такъв!“¹

„Който отхвърля всякакво писано и неписано църковно предание, той да бъде анатема“².

И тъй, дълговековното Предание на Църквата изисква богослужението, вкл. постът, да се извършва по определен ред, празниците да се честват в определени дни. Този ред, това чудно Предание на Църквата, е изложено в Типикона – Устава на Църквата. Новостилните реформатори, използвайки намалението, че само за дръзналите да променят Пасхата каноните изрично предвиждат низвержение и отлъчване от Църквата, променят Рождеството на Спасителя, на Пречистата Му Майка, на Неговия Предтеча, Успението на Св. Богородица, Отсичането главата на св. Йоан Кръстител, Въздвижението на Честния Кръст, празника на първоверховните апостоли Петър и Павел и много други големи църковни празници с аргумента, че за тези празници нямало изричен канон, който да забранява промяната им, както има изричен канон за Пасхата (тоест всеки Синод по света може да си променя всички празници без Пасхата както си иска)... Наистина голяма наглост и голям жесток удар срещу единството (молитвено и църковно-празнично) на Едната Църква! Нарушавайки Типикона, те падат в непослушание спрямо Църквата – нарушават Преданието, а това им е забранено от Седмия вселенски събор – и не само падат в непослушание, но съблазняват и подтикват и други хора да правят същото, с което още повече разстройват Църквата. Затова св. Серафим Софийски в доклада си „*За новия и стария стил*“ казва: „**При това**

¹ VII Вс. събор, деяние 7. Деяния вселенскихъ соборовъ. Т. 7. Казань, 1909, с. 294.

² VII Вс. събор, деяние 8. Там, с. 301.

греха на непослушание към Църквата, чрез пренебрежение към нейния Устав, новостилците извършват открито, съзнателно и дръзко“.

Забележително е, че големите апологети на новия стил са не днешните митрополити (Господ здраве да им дава!), а модернистите и либералите – кабинетни богослови, които дори вече не крият своя икуменически (т. е. еретически) уклон. Неслучайно те наричат папата „светейши“ и мълчаливо или гласно подкрепят украинския разкол на Епифаний и патр. Вартоломей. Но **„не всички, които са от Израиля, са израилтяни“** (Рим. 9:6). Когато видят, че нямат църковно-канонични аргументи за календарната реформа, те вадят последното си оръжие – твърдението, че в Царството Божие нямало време и че редът и датите на празниците нямали никакво значение. О, безпределно лукавство! Ако богослужебният ред нямаше значение, защо тогава в Църквата има Предание на кой ден какво богослужение се извършва и кога се пости? Защо има такъв огромен Типик – Устав? Защо всеки епископ и Синод не определя когато и каквито празници си иска (и паството му да проявява „послушание“)? Ако богослужебният ред нямаше значение, защо тогава той беше променен през 1968 г. – нали нямаша значение датите? Богослужебният ред (чрез изместване на неподвижните празници) беше променен най-напред от еретика-папа Григорий през 1582 г., а в Православната Църква – от масона 33-та степен – патриарх Мелетий Метаксакис през 1923 г. Дори само от това се вижда, че **целта** на календарната реформа е **да разстрои и раздели Църквата**. Това се вижда и от мотивите за календарната реформа, изложени в Посланието на Св. Синод № 5953 от 18 юли 1968 г., че тя съответства на **„икуменическите стремежи на св. Църква“**, а Рождество Христово се премества, за да може да се блажи на светската Нова година...

Господи, дай ни сили да понесем това нечестие и лукавство, както и Ти още го търпиш, и дай ни ревност в поместната ни Църква, за да поправим това беззаконие! Дай ни, Господи, търпение да не падаме нито в непослушанието на новия стил, нито в разкол, а да държим царския път по примера на Твоите светии и на отците от Света Гора!

ЗА НОВОСТИЛНАТА ПАСХА

Този въпрос досега не е стоял пред Българската Църква, която понастоящем празнува Пасха по светоотеческия календар (стария стил), но тъй като от една страна е възможно на плануваните за 2025 г. икуменически чествания по случай 1700-та годишнина от Първия вселенски събор¹ да стане въпрос за новостилно празнуване на Пасха², предвид намерението на организаторите им да уеднаквят празнуването ѝ между православните и еретиците, а от друга страна е добре **ясно да се изложи установлението на Църквата за Пасха**, предвид разпространяваните от някои духовници и богослови лъжливи мнения за това³, смятаме за нужно да изложим по-подробно въпроса за този Празник на празниците. Така ще покажем каква е истината за богоугодното и правилното му празнуване и от какви съблазни трябва да се пазят православните християни.

В следващите редове ще разгледаме какво е установила Христовата Църква за Пасха и защо **празнуването ѝ по нов стил е тежък грях**.

¹ <https://orthodoxtimes.com/ecumenical-patriarch-its-a-scandal-to-celebrate-separately-the-one-resurrection-of-the-one-lord/>

² <https://top.today.ua/ru/ukrayinska-yak-i-rizdvo-ukrayina-z-2025-roku-mozhe-pochati-svyatkuvati-velikden-razom-z-katolikami/>

³ Виж на сmp. 25.

КАКВО Е УСТАНОВИЛ ПЪРВИЯТ ВСЕЛЕНСКИ СЪБОР ЗА ПАСХАТА?

Самото определение на събора за Пасхата не се е запазило като текст, но за него ясно говори първото правило на Антиохийския събор (станал според някои в 341 г.¹, а според други – в 329 г.²):

„Всички, които дръзват да нарушават **определението на светия и велик събор, станал в Никея**... относно светия празник на спасителната Пасха, да бъдат отлъчени от общение и отхвърлени от Църквата...

Ако някой от предстоятелите на Църквата... след това определение дръзне... **да се отдели и да извършва Пасха с юдеите**, – светият събор **отсега вече осъжда** такъв да бъде чужд на Църквата...”

В Посланието на император Константин до епископите, неприсъствали на събора³, се казва, че на събора е било решено

„всички християни... да извършват спасителния празник на най-светата Пасха **в един и същи ден**... Преди всичко се е оказало **неприлично да се извършва този най-свят празник заедно с юдеите**... Твърде по-добре ще бъде **и в бъдещите векове да продължим този истинен ред**, който сме спазвали от самото време на страданията Господни досега... От всички е присъдено да се приеме този ред,... който спазват всички църкви, намиращи се в западните, южните и северните области на империята“.

Същото се казва и в Посланието на събора към

¹ <https://www.sveta-gora-zograph.com/books/Pravila-2/book.html#d0e356>

² https://azbyka.ru/otechnik/Petr_lyuile/pravila-pervyh-chetyreh-vselenских-soborov/1#note127_return

³ <https://azbyka.ru/otechnik/pravila/dejanija-vselenских-soborov-tom1/1>

църквите в Александрия, Египет, Пентапол Ливия и по цялата земя:

„Съобщаваме ви радостната вест и за съгласието относно времето на празнуването на най-светата Пасха... Това дело е решено така, че всички източни наши братя, които преди празнуваха Пасха заедно с юдеите, отсега ще я празнуват заедно с римляните, с нас и с всички, които от древност я спазват по нашия обичай“.

И тъй, отците на събора са решили:

1. Всички християни да празнуват Пасха едновременно.
2. Не заедно с юдеите. (Т.е. не едновременно с тях.)
3. Не отделно от Съборната Църква („...ако дръзне да се отдели...“)¹.
4. Така, както в IV в. я празнували църквите в Рим, Александрия, Африка, Елада, Испания, Галия, Мизия, Македония и пр.

Последните я празнували в първата неделя след 14-я ден на еврейския месец нисан². А 14-ти нисан е денят на еврейската пасха – денят на пълнолунието след пролетното равноденствие.

Така християните празнували Пасха още от апостолско време и поради това в 7-мо апостолско правило се казва:

Ако някой епископ, презвитер или дякон празнува светия ден на Пасхата преди пролетното равноденствие **заедно с юдеите**, да бъде низвергнат от свещен чин.

„Юдеите – пише в тълкованието на това правило свещеноизповедник Никодим (Милаш) – при изчисляване на времето употребявали не слънчевата година, а лун-

¹ Така обясняват Аристин и Славянската Кормчая (Виж: Правилата на Св. Правосл. Църква с тълкованията им. Изд. „Православна класика“, т. II, 2024, с. 766, 767.

² Ср. Правилата на Св. Правосл. Църква с тълкованията им. Т. II, с. 767.

ната, и месец нисан започвали с най-близкото до пролетното равноденствие новолуние. Понеже лунната година с няколко дни е по-кратка от слънчевата, при такова изчисление повечето се случвало юдеите да празнуват своята пасха преди пролетното равноденствие. За да посочи разликата между старозаветната и новозаветната Пасха, които нямат нищо общо помежду си, и за да отстрани всяко общение в свещените обреди между християни и юдеи, и при това, за да осъди и вмъкналия се от евионитите и у някои православни свещени лица обичай – правилото предписва на всички да следят пролетното равноденствие и само след него да празнуват възпоменаването на Христовото Възкресение, но никога заедно с юдеите¹. И тъй,

изискването Пасха да е след пролетното равноденствие има за цел тя **да не се празнува заедно с юдейската пасха.**

И понеже юдейската пасха – пълнолунието 14-ти нисан, би могла в някои години да се падне и след пролетното равноденствие, то християнската Пасха от древност се е празнувала **в неделния ден след това пълнолуние.**

Поради всичко това изискванията, постановени от Първия вселенски събор за Пасха, се свеждат до следното:

1. Всички християни едновременно да я празнуват.
2. Не заедно с юдеите.
3. Не отделно от Съборната Църква.
4. След пролетното равноденствие.
5. След пълнолунието след равноденствието.
6. В неделния ден след пълнолунието².

¹ Правилата на Св. Правосл. Църква с тълкованията им. т. I, 2019, с. 239-240.

² За последните три принципа на определяне на Пасха споменава св. Епифаний Кипърски (Ephiphanius Constantiensis. Panarium LXX, PG 42, 360A).

За изпълнение на тези условия била възприета от отците на събора Александрийската пасхалия¹, която се основавала на 19-годишен лунен цикъл. Според определението на събора, епископът на Александрия, в която по това време астрономията била на много високо ниво, трябвало предварително да известява поместните църкви за датата на настъпващата Пасха². В VI в. Александрийската пасхалия повсеместно се употребявала както на изток, така и на запад, при което

в празнуването на Пасха имало **пълно единодушие** между източните и западните поместни църкви.

Това положение се запазило дори до 1582 г., когато в Римокатолическата църква бил въведен григорианският календар – **източникът на разцеплението**.

ПАСХА НЕ БИВА ДА СЕ ПРАЗНУВА НИТО ЗАЕДНО С ЮДЕЙСКАТА, НИТО ПРЕДИ НЕЯ, А ТРЯБВА ДА СЛЕДВА ЕВАНГЕЛСКИЯ РЕД

Въпросът за празнуване на християнската Пасха преди юдейската в древната Църква не е стоял. Такова празнуване би било толкова нелепо, че никой не го е разглеждал като възможност. Споровете са били дали едновременно с юдейската или след нея в неделя. На Първия вселенски събор е постановено християнската Пасха да се извършва според Александрийската пасхалия, по която тя никога не е преди юдейската пасха, **а винаги е след нея**.

¹ За това споменава св. Амвросий Медиоланску (Ambrosius Mediolanensis. Epistula XXIII, 1, PL 16, 1026–1027.).

² Сенаторски, Н. П. О времени празднования св. Пасхи (<https://afanasiy.net/senatorski-o-vremeny-prazdnovania-sv-pashy>).

Твърденията на някои икуменисти, че в IV, V и VI в. християнската Пасха нееднократно съвпадала с юдейската¹, които те по никакъв начин не доказват, а вероятно са заимствали от трудовете на някои руски учени², които впрочем също не доказват това, не са верни и това може да се провери чрез ресурсите, указани по-долу³.

По думите на светител Серафим (Соболев), „новият стил кара Римокатолическата църква да **върви против светото Евангелие чрез нарушаване хода на евангелската история**. От Евангелието се вижда, че християнската Пасха се извършила след юдейската. Но у католиците, по силата на новата пасхалия, не само има години, когато тяхната Пасха съвпада с юдейската, но и когато тя се извършва преди юдейската пасха, както това е било в 1839, 1840, 1842, 1843, 1845, 1849, 1850, 1856, 1891, 1894 г. и в много други години. А през 1921 г. еврейската пасха е била на 10-ти април, а католическата Пасха се празнувала на 11-ти март, т.е. почти месец по-рано от еврейската“⁴.

В следното си слово св. Йоан Златоуст явно избличава лъжата на съвременните икуменисти и модернисти, които лъжат, че „решенията (на Първия всел. събор, б.н.) са били насочени... не против извършването на празника в един ден с юдеите“⁵.

¹ Напр. Ив. Желев. https://dveri.bg/КАКВА_Е_РАЗЛИКАТА_МЕЖДУ_ДВАТА_КАЛЕНДАРА.htm

² Напр. Озицкиѳ, Д. П. (<https://azbyka.ru/otechnik/pravila/kanonicheskie-normy-pravoslavnoj-pashalii-i-problema-datirovki-pashi-v-uslovijah-nashego-vremeni/>)

³ Стр. 24, бел. 3. Понеже за повечето години на уж съвпадение се указват такива, в които пълнолунието е в неделя (напр. в труда на Озицкиѳ, бел. 2), трябва да се има предвид, че ако то е в неделя, тогава Пасха е в следващия неделен ден според Александрийската пасхалия, а не в същия.

⁴ Светител Серафим, архиеп. Богучарски, Софийски чудотворец. „За новия и стария стил“ с приложения. Изд. „Православна класика“, 2018, с. 10.

⁵ Такова погрешно мнение, основано единствено на лъжливи предположения, а не на сериозни исторически аргументи, изказва например видният

Истината е, както потвърждава и светителят, че не само че **забраната да се празнува Пасха едновременно с юдейската е главното решение на този вселенски събор**, но утвърждавайки Александрийската пасхалия, той е утвърдил, че **празнуването на Пасха трябва да следва евангелския ред**, т.е. да не е преди третия ден след юдейската, тъй като Христос е възкръснал именно в третия ден след нея.

„Празникът на Пасхата... това тайнство се отнася не към един... ден *[т.е. Пасха не може да е неподвижен празник, към каквото са се стремели някои новатори още от времето на Мелетиевия конгрес в 1923 г., който разцепил Църквата чрез печалното разделение в празнуването, решавайки да въведе новия стил, б.н.]*, но неговото празнуване се пада на това именно време, което удовлетворява много отнапред определени срокове. Така най-напред се взема първият месец – първият месец на действително първото време, което се определя с пролетното равноденствие. При това, вземайки първия месец, ние трябва да обърнем внимание и на първото време, което на самия месец дава названието първи. И по-нататък, който взема първото време, трябва да обърне внимание на началото на първото време; а началото му не е някое друго, а е пролетното равноденствие... И ето, тъй като ние вземаме под внимание и първото време, и равноденствието, и заедно с това четиринадесетия ден на луната, и освен това трите дни – петък, събота и денят Господен, при което не бива да се празнува Пасха, ако макар едно от тези времена не достига, – то ние поради това и не можем да назначим един определен ден за тайнството на Пасхата, но като

икуменуст проф. Иван Желев (https://dveri.bg/КАКВА_Е_РАЗЛИКАТА_МЕЖДУ_ДВАТА_КАЛЕНДАРА.htm).

вземем заедно всички тези определени времена, отделно определяме времето на спасителното страдание.

Единородният Син Божий е пострадал по време на юдейската пасха [*в петък (който библейски ден започнал от четвъртък вечерта, Мат. 26:7), поради което Църквата почита Христовите страдания на Велики петък; а в събота била фалшивата юдейска пасха (Йоан. 19:31), преместена от първосвещениците, за да могат да убият Христа, б.н.*], в четиринадесетия ден на луната, в първия месец, **в този именно четиринадесети ден, който съвпада с юдейската пасха...**

Църквата държи определеното време на страданията на Христа, пролетното равноденствие, четиринадесетия ден на луната, триднешното: петък, събота и деня Господен. От тях ние се ползваме в дадения случай и напълно законно, не защото следваме някакво новаторство, но защото спазваме според преданието от самия Моисей именно четиринадесетия ден на луната след равноденствието...

Христос е пострадал след равноденствието и именно в петък, както знаем и както е известно от Свещеното Писание; а петъкът тогава се е паднал в четиринадесетия ден на луната; след това – Той пострадал по време на юдейската пасха; а юдейската пасха тогава е събрала в едно към времето на Христовите страдания всички срокове: тя била предварена от равноденствието, паднала се в четиринадесетия ден на луната и дните тогава били съответстващи на нашите петък, събота и деня Господен...

И ето, когато единородният Син Божий поискал да дарува възкресение на падналия човек... Той избира същото това време, което е употребил и при създаването, та краят да се окаже съгласен с началото...

Тъй като тези времена трудно могат да съвпаднат, както това се случило в първите дни на сътворяването, в една и съща седмица (обърни внимание на това, че тази първа седмица – седмицата на сътворяването, казвам, – е имала в себе си равноденствие в началото, след това пълна луна, появила се в четвъртия ден, и не след много шести ден, в който бил създаден човекът: далеч не всякога това може да се случи в една и съща седмица)... то Спасителят именно се и възползвал от тяхното събиране за домостроителството на страданията... И когато Синът Божий събрал заедно признаците на времената – когато намерил, че дадената седмица се съгласува с онази първа седмица на сътворяването, тъй че и равноденствието, и пълнолунието, и петъкът, в който Той трябвало да пострада и трябвало да се извърши обновяването, се събрали заедно, то Той тогава предал Себе Си на страдание... Затова във времето на страданията се и следи за равноденствието, като за начало на времето. А преди това равноденствие, преди да се е явил денят, била тъмнина, и не било достойно в това време на мрак да се извърши страданието и поправянето на грехопадението, защото и първият човек се появил не в тъмнина, но след светлината; а след равноденствието денят взима връх над нощта. Така трябвало и страданието, извършено за изправление, да се извърши при такова положение, когато светлината на благочестието трябвало да се увеличава, а мракът на нечестията да се намалява. Но както равноденствието по време на страданията се следи по силата на начало на времето, така по силата на същото това и денят на страданието се оказва петък, защото в този ден бил сътворен човекът; и било необходимо в който ден паднал създаденият човек, в същия този ден да бъде и възстановен.

По-нататък, съботата Писанието посвещава на покой, изразявайки се именно така: „И в седмия ден си почина (Бог) от всичките Си дела... и го освети“ (Бит. 2:2,3). Така и Господ, след като извършил сега обновяването като пострадал в петъка и изпълнил делото на възстановяването на падналия човек, в седмия ден се упокоява и пребивава в сърцето на земята... По такъв начин, като спазил по времето на страданието и равноденствието, и петъка, и съботата, според съответствието с първоначалните, в първия ден на седмицата Той явява светлината на възкресението...

Спасителят, като извършил истинската Пасха, за да освободи всички нас от неизбежното осъждане, – както това е естествено по отношение на истинската в собствен смисъл Пасха, свел в една седмица с точност, съгласно с древността, всички по-рано указани срокове, за да възпроизведе с точност всички обстоятелства на сътворяването. **А ние, вследствие на това, че определените времена не могат всякога с такава точност да се сходят заедно, като извършваме само подражание на истинската Пасха, свеждаме в едно място определените времена само дотолкова, че да достигнем сходство в границите на възможното... (Т.е. да спазим евангелската последователност на страданията и възкресението Христови доколкото е възможно, б.н.)**

Съгласно с това подражание ние и времената съединяваме подражателно, доколкото можем, отнасяйки и равноденствието, и четиринадесетия ден на луната, и тридневие то към едно място, – като включваме четиринадесетия ден по необходимост, както учи древният обичай, в една седмица с тези три дни, а равноденствието като поставяме около времето на Пасха...

По гореуказаните причини ние вземаме също така петъка, съботата и деня Господен, и като завършваме цялото разглеждане на тайнството според съединяването на определените времена, отстраняваме се от неразумието на юдеите и от безумието на несъгласните в това с нас еретици, и представяме в пълен и неприкосновен вид цялата уникалност на възстановяването на всичко в свещения празник на Пасхата. И както Христос е пострадал при пълното съчетаване на всички тези признаци на времената, **така и ние трябва да извършваме Пасха при тези същите условия, доколкото е възможно**; а ако нещо от тях не би достигало, то и подражанието би се оказало куцащо...

Ние казахме, брате, че за времето на страданията следва заедно да се вземат и пролетното равноденствие, и четиринадесетия ден на луната, но не преди равноденствието, и петъка, и съботата, и денят Господен. И ето, ако някога се случи четиринадесетия ден на луната преди равноденствието, ние го оставяме, а търсим другия, който трябва да е след равноденствието, и тогава се случва добавъчен месец до появяването на четиринадесетия ден след равноденствието...

Така на свой ред ако четиринадесетият ден на луната се срещне с деня Господен (*т.е. ако пълнолунието се падне в неделя, б.н.*), то ние не празнуваме този ден Господен като ден на Възкресението, а вземаме следващия ден Господен (*т.е. Пасха се пренася на следващата неделя, б.н.*), защото четиринадесетият ден е денят на страданията – в този ден, съвпаднал с петък, е пострадал Христос...

Обърни внимание по-нататък на това, което говоря. Два дни преди равноденствието, както казах, се пада сега четиринадесетият ден на луната; по необходимост

ние трябва да оставим този ден и да се спрем на следващия след равноденствието. Но този четиринадесети ден пак се схожда с двадесет и шестия ден на седмия месец и съвпада при това с деня Господен... ние пренасяме празнуването на Възкресението на следващия ден Господен, свободен от спомена за страданията, и като прибавим седмица към двадесет и шестото число на седмия месец, празнуваме Възкресението във второто число на осмия месец. Такова е основанието за определяне времето на Пасха¹.

За това, че празнуването на християнската Пасха **не само не бива да е преди юдейската, а непременно трябва да следва евангелския ред на събитията**, говори и светител Мелетий, патриарх Александрийски, в съставения от него Томос за Пасхалията (стр. 27).

И тъй, следването на новостилната пасхалия, по която християнската Пасха нерядко се пада преди юдейската, е тежък грях.

НОВАТОРИТЕ ЛЪЖАТ КАКВО Е УСТАНОВИЛ ПЪРВИЯТ ВСЕЛЕНСКИ СЪБОР ЗА ПАСХА

С течение на вековете в Римокатолическата църква се разпространило мнението, че Първият вселенски събор „установил времето за ежегодното празнуване на Пасха в първия неделен ден (*дори ако той е непосредствено следващият, б.н.*) след първото пълнолуние (*но непременно преди второто, б.н.*) след пролетното (*и то именно астрономическото, б.н.*) равноденствие“².

¹ Творения св. Иоанна Златоуста. Т. VIII, кн. 1. СПб, 1902. На ту же Пасху слово 7-ое и послѣднее. 957-971

² https://ru.wikipedia.org/wiki/Первый_Всемирный_Собор. Виж и: https://ru.wikipedia.org/wiki/Споры_о_Пасхе

За съжаление това неправилно мнение се разпространява от новостилните апологети и днес¹. Изхождайки от него, „Католическата църква се стремила да поправи календара, за да може Пасха да се празнува в съответствие с установеното на Първия Никейски събор в 325 година време“². За тази цел, както се указва в папската була, трябвало „да се установят способ и правила, чрез които да бъде достигнато това, че в бъдеще равноденствието и 14-тата луна (пасхалното пълнолуние, б.н.) никога да не се изместват от своите места“³. След което Римокатолическата църква въвела григорианския календар, а Пасха започнала да празнува винаги в първия неделен ден след първото пълнолуние след пролетното равноденствие.

Така григорианските реформатори смятали, че изпълняват установленията на Първия вселенски събор за Пасха. В действителност обаче те изпълнявали единствено погрешното си мнение за тези установления, а **нарушавали истинските установления** на този събор и най-вече главното от тях – да не се празнува Пасха заедно с юдеите.

Както казахме по-горе, основните изисквания за Пасха, постановени на Първия вселенски събор са: **да се празнува заедно от цялата Църква и не едновременно с юдейската пасха.**

По въпроса за заедното празнуване на цялата Църква тук няма какво да се говори. Защото през XVI век Римокатолическата църква отдавна е била отпаднала

¹ Архим. Метогуй. За календарната реформа. Сп. „Духовна култура“ бр. 9-10, 1969, с. 35.

² https://znanierussia.ru/articles/Григорианский_календарь

³ <https://azbyka.ru/v-nebesax-torzhestvenno-i-chudno>

от Едната Света Съборна и Апостолска Църква, а римокатолиците вече са били еретици, а не християни¹. Но постановлението на Първия вселенски събор има значение за християните, а не за еретиците. Отделното празнуване на Пасха е осъдително, когато се върши от православни църкви, както например е сторила Финландската църква, която **се е отцепила** от единството на Православието и празнува Пасхата си заедно с еретиците и **в нарушение на постановленията на Първия вселенски събор**. А именно: заедно с юдеите тя е празнувала Пасха в годините: 1927, 1954, 1981. А преди еврейската пасха – в годините: 1975, 1986, 1989, 1997, 2005, 2008, 2016, 2024. Това е

грубо нарушение на постановленията на Първия вселенски събор и самоосъждане, според първото правило на Антиохийския събор.

И тъй, за 100 г. Финландската църква 11 пъти е извършила канонично престъпление чрез погрешното си празнуване на Пасха заедно с еретиците.

За католиците няма какво да говорим. Те отдавна са отпаднали от Църквата в многочислени ереси и едно нарушение повече или по-малко с нищо не променя статута им на отпаднали. Ние пишем и казваме това за православните, за които подобно канонично престъпление е гибелно.

¹ Ние не можем да наречем еретиците „християни“, защото ереста представлява лъжа за Бога и следователно – богохуство. Поради това еретиците, макар и сами да се наричат „християни“, по същество са съзнателни или несъзнателни богохулници или участници в богохуство, а никой, който по какъвто и да е начин хули Бога, говорейки лъжи за Него, не е християнин. Ако дори някой хвали Бога, но същевременно участва и в богохуство, той в крайна сметка е богохулник. В католицизма има множество богохулни ереси, за съжаление.

ОЩЕ ОТ ДРЕВНОСТ Е ИМАЛО СЛУЧАИ НА КЪСНА ПАСХА

Такъв случай е имало „през **387 г.**, когато християнската Пасха била на 25 април, а юдейската пасха се празнувала на 20 март. Св. Йоан Златоуст, който тогава бил презвитер в Антиохия, произнесъл проповед „Εἰς τοὺς τα πρῶτα νηστεύοντας“ (Против преждевременно постещите) (каквито днес са новостилците, б.н.), в която той говорил за никейското определение и заставайки на чисто дисциплинарна гледна точка, указвал: «Дори и ако Църквата допуска грешка (в астрономическата точност, б.н.), **точността в съблюдаването на времето не е толкова важна, колкото е престъплението на разделението и на този разкол**»¹.

С тези думи св. Йоан посрамява всички, които заради ненужната за Църквата точност на григорианския календар престъпно произвеждат **разцепление** чрез него, отхвърляйки богоугодния светоотечески календар.

Според астронома И. А. Климишин, **равноденствието през 325 г. е било на 20 март в 12 ч.**², следователно в 387 г. вече се е падало не по-късно от 10 ч. на 20 март. **А пълнолунието през март 387 г. е било между 13:30 ч. на 20 март и 13:30 ч. на 21 март**³, от което се вижда, че християнската Пасха е била **не след първото, а след**

¹ Архиеп. Петр (Л'Юилье). Правила первых четырех вселенских соборов. Глава I. Первый вселенский собор (https://azbyka.ru/otechnik/Petr_lyuille/pravila-pervyh-chetyreh-vselenskih-soborov/1#note146_return)

² <http://astrolab.ru/cgi-bin/manager.cgi-id=34&num=323.html>

³ Според този онлайн калкулатор за Пасха и еврейските месеци: <https://only.bible/tools/calendar/resurrection/?c=FI&y=387> и според тази таблица на новолунията за годините 400 пр. Хр. – 1000 сл. Хр., от която може да се пресметнат и датите на пълнолунията: https://www.trismegistos.org/calendar/cal_period_listnewmoons.php.

второто пълнолуние след равноденствието. Такива случаи в древност е имало много, например в годините **444, 482, 501** и т.н. все повече в течение на вековете.

Във всички тези години християнската Пасха се е празнувала не след първото, а след второто пълнолуние след пролетното равноденствие¹.

Но този случай е забележителен с това, че тъкмо **св. Йоан Златоуст** излиза в защита на **Александрийската пасхалия** при празнуване на Пасха **не след първото, а след второто пълнолуние** след равноденствието, при което той ни най-малко не говори за неизпълняване на предписаното от Първия вселенски събор за Пасха, както говорят съвременните апологети на новостилието.

Така **св. Йоан Златоуст** посрамява:

1. папа Григорий XIII и астрономите му, които лъжели, че Първият вселенски събор определил Пасха да е след първото астрономическо (а не календарно) пълнолуние, но не след второто;

2. всички днешни апологети на това папско заблуждение, които от невежество или от неблагочестие го разпространяват, като напр. архим. Клеопа (Илие)², архим. Софроний (Сахаров)³, архим. Никанор (Мишков)⁴, икуменическият сайт на проф. Иван Желев „Двери.бг“⁵, цитиращ разни парижки модернисти⁵, и др.

¹ Това може да се изчисли като се ползват споменатите ресурси на стр. 24, бел. 3.

² https://www.pravoslavie.bg/Църква/за-каленгара/?fbclid=IwAR2pwwEzaewJdpedzDPyz8pa4vPm-C2A2kSkv6o_R-PWYnL8medPHdBp3M

³ Преп. Софроний Сахаров. Духовные беседы. Том 2. Беседа 23: Вечность и время во Хрусте: проблема календаря (https://azbyka.ru/otechnik/Sofronij_Saharov/duhovnye-besedy-tom-2/#0_23).

⁴ <http://svetogorie.com/136-A-ХРИСТОС->

⁵ https://dveri.bg/component/com_content/Itemid,506/catid,160/id,72220/view/article/

Христовата Църква, разбира се, не се е заблуждавала и не може да се заблуждава, тъй като на вселенските събори тя е ръководена от Дух Светий, който я „упътва на всяка истина“ (Йоан. 16:13). Александрийската пасхалия, възприета от светите отци на Първия вселенски събор за определяне на Пасхата е била „угодна на Светаго Духа и на тях“ (ср. Деян. 15:28), и тъкмо затова Бог е устроил тя

да донесе мир в Христовата Църква и **единно празнуване** на Празника на празниците – Пасха, от целия християнски свят.

Този мир е бил угоден на Бога. Единствено врагът на човешкото спасение, дяволът, търсел как да го разруши. И под вид на „научна точност“, за жалост, успял.

Тъкмо това не разбрали учените с човешка ученост, но ненаучени на послушание към Църквата критици на Александрийската пасхалия, която чрез великия индиктион математически изрядно и канонически богоугодно се съчетава с православния месецослов, приет и използван от Първия вселенски събор и от всички останали вселенски събори, но отричан, уви, от днешните либерални „богослови“ и от всички носители на псевдонаучната „земна, душевна, бесовска мъдрост“ (Иак. 3:15), които високомерно презират богоугодната пасхалия и месецослов като някакъв „стар стил“.

Но докато богоугодната пасхалия и месецослов са донесли единно празнуване на цялата Църква в продължение на 16 века, то небогоугодният папски календар и новостилната пасхалия донесоха за съжаление тъкмо обратното – **разцепление и смутове** в целия християнски свят, а също **грехове и нарушаване на каноните**.

СВЕТИТЕЛ МЕЛЕТИЙ (ПИГАС), ПАТРИАРХ АЛЕКСАНДРИЙСКИ (1549-1601), ЗА ПАСХАТА

Александрийски Томос за Пасхалията на Блаженнейшия и Светейши Александрийски папа господин Мелетий за Пасха (със съкращения)

„Правилно, истинно и благочестиво е казал Василий Велики в «Първото слово против Евномий», че ние живеем в безмълвие, ако се утвърждаваме в отеческите догмати и предания, с проста и нелюбопитстваща вяра, и това дори не се нуждае от обсъждане¹. Той говори за това, че ако ние нищо не изпускате от светоотеческото учение и се държим за пътя на светите отци, тогава нищо от църковните дела не идва в смущение и нищо не препятства целта на нашето спасение. И най-твърдата наша надежда за спасение се състои в това, че ние сме научени да следваме древните догмати и предания на отците. А ако някой от новоявените учители изобретява някакви нови догмати и учения, които ги задоволяват (както се казва на латински, *omnia nova placent*)², то такива учители улавят само душите на непостоянните мъже, които лесно се разклащат като тръстика даже при най-малкото подухване на вятъра, но в никой случай душите на мъже имащи здрава основа, благочестиви и украсени с мъдрост. Защото такива мъже са твърде много изследващи и виждат далеч напред, знаейки, че от нововъведенията в бъдеще непременно ще произлязат бедствия и смутове в Църквата. Понеже

¹ Св. Мелетий предава общия смисъл на думите на св. Василий: „На нас са достатъчни Преданията на апостолите и простотата на вярата, и това съвсем не е нужно да се обсъжда, но и както всякога от самото начало, нужно е да се почита с мълчание“ (29, 500).

² Всичко ново се харесва.

здравомислещите мъже виждат, че действително всички тези нарушения на реда в Църквата и нововъведенията на тщеславни мъже се обръщат в размирици, междусобици и нахлуване на ереси. Затова може с апостола да се нарекат изобретателите на новости изчадия на „празнословци и измамници“ (Тит 1:10)...

И ако... нововъведенията макар веднъж се появят в нашата вселена, то те не само цялата ни Църква и цялата ни вселена ще смутят, но ще оскърбят и небесния свод, ще потревожат безплътните редици на Небесните сили и ще досадят и на най-блажената и мирна Божия природа, подтиквайки я на гняв. Затова с нас се случват безчислено количество теготи, които стават всеки ден и не намаляват. А ако някого не са убедили древните бедствия, за които сме слушали и за които знаем, то тях още повече няма да ги убедят най-новите бедствия, които от всички страни притискат нашата Църква. Самото положение на делата заставя да се произнасят думи, които по друг повод е произнесъл богоотец Давид. Всичко, което ние сме слушали и виждали, ние виждаме в наши дни, когато греховете ни предизвикаха в Църквата люто смущение, издевателства на езичниците, внезапно и неочаквано вълнение на целия свят под небето. А отец и родител на всички тези бедствия е най-новото от новите неща – изменението на Пасхалията. То възникна в стария Рим, който не се съзижда безмълвно на отеческата вяра, но следва своята собствена вяра. Рим е забравил думите на пророка, който вразумява юношата да не проявява честолюбие, „да не търси слава в безчестието на баща си“ (Сир. 3:10). И ако наистина ние (както и трябва да правим съгласно думите на Спасителя) трябва да съдим за *дървото по плодовете* (Мат. 7:16), то във всеки случай поправянето на Пасхалията е лошо дърво,

понеже е принесло вече много лоши плодове. Аз даже няма да говоря за премахването на десет дни от годината. Понеже това премахване явно не съответства на нашите, тоест на древните разчети, както показва това приетото у нас летоброене; и изобщо, **никак не е възможно да се отнемат или прибавят дни.**

Но което, разбира се, е възмутително, е това, че променянето пределите на Пасхалията стана причина за куп злини. След него **последва смут и вълнение в Църквата**, глумление на езичниците, позор пред светите отци, развърщане и заблуждаване чедата на Църквата и накрая – въстание и разделение, много голямо сближаване с юдаизма¹ и гняв и ярост Божия... И цялото творение в тази сегашна крайна отпадналост² готвило ли се е още да срещне в самия залез на годините си такова въстание против някои догмати на вярата, такива престъпления и кощунства (макар какви само и в древност, и сега неудържимо нагли изстъпления не му се е налагало да види!) и накрая – толкова голямо презрение към светоотеческите предания? Откъде е надеждата на лицата ви, о, дръзки?! Какво ви е на сърце?! И вие с благо дръзновение се надявахте да влезете вътре в това мирно Царство, а как доброволно станяхте начинатели на толкова големи съблазни?! И ще можете ли там да погледнете в лице светите отци, ако в древност вие сте извратили техните догмати³, а сега безсрамно се отрекохте и от техните предания?! Но – казват те – предприетото изменение на календара не засяга вярата, и затова нововъведението е безопасно. О, „*тежкосърдечни синове човешки*“ (ср. Пс. 4:3)! Даже ако в нововъведенията не би имало вреда, а само

¹ Т.е. възможност за съвпадане датата на Пасха с юдейската пасха.

² Т.е. в края на времената.

³ Т.е. въвели лъже-догмат Filioque.

някакво допустимо изменение, във всеки от случаите полза не би имало. И тогава защо са нужни нововъведения? Ако от въвеждането на новост не произлиза вреда, то и от нейното отменяне не произлиза вреда... Ако нововъведението не е опасно, то и отмяната му няма да е опасна... А ако въвеждането на тази новост е съпроводено с опасност (както с нея е съпроводено всяко нововъведение), то тогава трябва да избягваме опасността. Понеже, както е казал Василий, „дори малкото престава да е малко, когато нанася голяма вреда“. **Но не е малко да се смущава Църквата и да се сее в нея раздор, да се потъпкват отеческите предания и да се презират Божествените установления.** Бог е заповядал: „*Не премествай вечните предели, които поставиха твоите отци*“ (Притч. 22:28, слав.)... По светоотечески и здраво би било да изменяме само това, което се е отклонило от правия път и чието изменение не засяга същината на делото. Но ако е засегнат канон на цялата Църква, то какво може да кажем тук? Нима не трябва да презираме напълно безусловно всички най-нови измислици и да се придържаме към светоотеческото предание?... Аз, доколкото бе възможно, излизах в защита на отеческите предания и бях поборник на светите отци, които сега оскърбяват техните чедра. Що се отнася до сегашния въпрос, то вземайки предвид всичко казано по-горе, **необходимо е във всичко да следваме светите отци, а не така наричаните „правила“, които се извеждат от точните наблюдения на трудолюбивите астрономи.** Понеже не астрономите, а отците са наставници на Църквата...

Аз съм запознат с древни съчинения на мъдри мъже, които казват, че в древност имало немалко спорове за установяването на астрономическите периоди: те

всички ни показват необичайността и неравенството на периодите на слънцето и луната – и тези съчинения, разбира се, са били познати на светите и богоносни отци. Онези, които сега се позовават на необичайната продължителност на годината¹, с всяка очевидност показват само своето празно любопитство. Те измислили да поправят Пасхалията, като изглежда не знаели, че след триста години тяхната поправка също ще се отклони от хода на времето и отново ще възникне необходимост астрономите да се занимават с астрономически изследвания и да гадаят за други поправки, подчинявайки се на същата тази необходимост. И така отново и отново до безкрай ще са нужни все нови поправки. В предисловието към григорианския календар е споменато, че поправките са направени съгласно измерванията и общите цикли, които е изобретил Алойзий Лилий, брат на Антоний, и че в безкрайните векове този календар ще служи безупречно... Те казват, че са предприети именно тези поправки, които ще позволят на календара никога да не изостава от времето и да не го изпреварва, тъй че всякога и вечно равенството и пълнолунието ще се падат в един ден, и следователно и празнуването на Пасха няма да се мести. **Но те се заблуждават и сами себе си излагат на присмех.** Във всеки случай, след стотици периоди на връщане на лунния календар спрямо слънчевия, изпреварването на календара ще образува цял ден – това, за което някои не знаят. Аз смятам за по-справедливо и по-надеждно да следваме мъдрите и свети отци, които са предвидили и предсказвали всяко несъответствие на времето, и затова са ни предали канон, който ние и сме длъжни да спазваме: **ние не можем да празнуваме Пасха преди юдеите или заедно с юдеите.** И не е

¹ Т.е. не свеждаща се до цяло число дни.

важно по правилен или по погрешен календар се ръководят юдеите. (Тук св. Мелетий посрамява всички апологети на новостилната пасхалия, б.н.) Нашите отци, следвайки божествените апостоли, не са могли, както знаем, нито да изпреварват юдейските обреди, нито да имат съприкосновение с юдейското богослужение. Мисля, че по-добре е да слушаме тях, отколкото мъже, които премълчават за това отклонение на летоброенето, което още не е открито чрез опит и няма да бъде открито преди да достигне значима величина след изминаването на определено число годишни периоди. Когато отците съставяли този канон, отклонението на летоброенето още не било открито, понеже съставлявало величина само от няколко минути. Но когато изминали около триста години, отклонението съставило вече цял ден и се оказало, че равноденствието се пада не в същия ден, както в предходните години. Равноденствието се оказва с един ден по-рано след изминаването на триста години, поради което произлиза и изместване на пресмятането на новолунията. Затова (ако сегашното поправка трябва да доведе до неизискващ поправки занапред календар, за разлика от календара, който значително се е отклонил от летоброенето на времето на приемането на канона от отците) може ли да се намери достатъчно оправдание за това, че ще забравим за пасхалния канон на нашите отци, а вместо него ще въведем друг, който довежда до също такива отклонения? Латинците, разбира се, отричат и премълчават това ново отклонение, като просто са премахнали десет дни. А ако се съгласим с тях, ние ще узаконим бъдещи нови вмешателства в календара, както е явно от самото изнамиране на нови канони за смятане на годините. Каква полза, кажи ми, има днес да заменяме решението на светите отци с тези нови

разчети, а утре и от тях да се отказваме? Много по-добре е и да се придържаме към канона на светите отци, и да спазваме **заповедта на апостолите никога да не празнуваме Пасха преди юдейската пасха и да не бъдем ние, християните, заедно с юдеите**. Латинците сега не могат да спазят забраната на апостолите, въвеждайки нови правила на поправяне на календара. Те ще бъдат принудени понякога да празнуват преди юдейското тържество, а понякога – заедно с юдеите, и това ще покаже времето и опитът – общият изобличител. Понеже те престъпват чрез новото си поправяне всички апостолски разпореждания. Но те казват, че юдеите не спазват точно астрономическите закони и че датата на юдейската пасха не е възможно да се поправи. Но аз твърдя, че чудото се състои тъкмо в това, че независимо от това – подлежи или не подлежи на поправяне юдейският календар, ние, следвайки светотеческия и твърде древен канон, без каквито и да е нарушения спазваме това апостолско разпореждане... Буквално канонът на светите апостоли звучи така. Канон-разпореждане: „Ако някой епископ или презвитер или дякон извършва светия ден на Пасхата преди пролетното равноденствие заедно с юдеите, да бъде низвергнат“... **Целта** на този канон, т.е. разпореждане и повеление на божествените апостоли, **е една: верните не трябва да празнуват заедно с юдеите** великия и светъл ден на Пасхата. Този канон съдържа две ограничения, които се явяват календарни условия. Преди всичко, Пасха не трябва да се извършва по-рано от пролетното равноденствие... В тези дни нощта е равностойна на деня, подобно на два коня във впряг. И така, ето първото ограничение: „(да не е) преди пролетното равноденствие“. А второто ограничение е: „не заедно с юдеите“ – заради това второто трябва да се

спазва първото *(точно това не искат да разберат или се правят че не разбират новостилните реформатори, тъй като с новия стил се нарушава именно главното ограничение: „не заедно с юдеите“, б.н.)*. Освен тези две апостолски наредби Църквата спазва още две други: „след първото пълнолуние“ и „в първия неделен ден“... И така, изхождайки от тези ограничения, Църквата нарежда на християните да празнуват Пасха след първото пълнолуние в първия настъпващ неделен ден. Тогава ние без каквито и да е противоречия се ползваме от този календар, който го има у нас, и изпълняваме отеческия канон. Ако пълнолунието се падне в събота или в петък, то в първия неделен ден след него ние празнуваме не Пасха, а деня Цветница¹, а в следващия неделен ден, който ще е вторият неделен ден след пълнолунието, празнуваме светлия ден на Божествената Пасха...

Пасхалният канон, към който ние, православните, се придържаме, е бил приет от 318-те богоносни отци, събрали се в Никея. Те, както е известно, съставили този канон и го предали на Вселенската Църква заедно с други църковни разпоредби. Затова ние се и придържаме към него и в точност „спазваме преданията“ на отците (1 Кор. 11:2), по думите на апостола, като свещени и неподлежащи на крадене съкровища...

Ние трябва да празнуваме светлия ден на Възкресението не преди юдейския празник и не в този ден, но по-късно, за да спазваме казаното правило. Трябва да вземем предвид и равноденствието, и юдейската пасха, само заради това, за да не празнуваме заедно с тях и още повече – да не изпреварваме техния непразничен празник. Светоотеческият канон на летоброенето ни учи да намерим деня след равноденствието, т.е. юдейската пасха, след който Църквата и може да празнува

¹ За правилото за трите дни говори и св. Йоан Златоуст (стр. 16, 20).

в следващия неделен ден Божествената Пасха на Хри-ста. Но този ред, именно на най-близкия неделен ден, не във всички случаи се спазва, ако искаме да следваме именно светоотеческото летоброене... и апостолския канон, който заповядва, че верните трябва да празнуват Пасха не преди юдеите и не заедно с тях. Затова трябва да направим тъй, че след пълнолунието да е неделя Цветница, а чак на следващия неделен ден – свещената Пасха. Понеже според каноничното нареждане на светите отци апостолският канон трябва да се спазва с пълна точност, и недостатъкът на летоброенето на отците, **както наричат това невежествените мъже**, не знаещи за необичайните моменти от физиката на небесните тела, е тъкмо най-главният повод да спазваме апостолския канон, защото ние можем към казаното от светите отци да се отнасяме според същината на казаното, в незамъглен разум, и колкото може по-далече да отстъпваме от несвещените юдейски празници.

Тъй като светоотеческото летоброене е такова и не може да бъде друго, както е казал за него някой от най-уважаваните люде, то „не подлежи на поправка, дори и ако е погрешно“ – то него и запазва Църквата от въстания и смутове. А „грешката“ на летоброенето – това е грешката на юдейската пасха. Но **ние отиваме колкото може по-далеч от юдейското лъжеслужение, в което и се състои единствената цел, постановена от свещените апостоли. Не бива да създаваме друго летоброене, което няма да изпълнява всички необходими изисквания на светоотеческото летоброене.** То трябва най-свято да пази всички светоотечески постановления. А този, който дръзне да въведе в употреба ново летоброене, ще възбуди само нови спорове, ще разбунни цялата Църква, ще предизвика съблазън у езичниците и ще нанесе оскърбление на

светите отци. По такъв начин той ще направи себе си виновен за толкова велики злодеяния и ще стане подсъдим на страшния и праведен Божий съд, от който не е скрита дори и най-малката съблазън, причинена на някого, и на който виновния го чакат ангелски стражи и тежко възмездие.

Ето какво можахме, владико и отче в Христа Иисуса, да запишем, като послушахме заповедта на твое блаженство. Ние преследваме общата полза, и людете, които възнамеряват нещо да променят поради своята злонамереност и безумно тщеславие, се опитваме да ги склоним към смирение, за слава на Господа, Бога и наш Спасител Иисус Христос, Който е наградил Църквата с мир и като израз на собствената Си воля за Пасха е приготвил сроковете, когато на египетския край на бреговете на река Нил недалече от пирамидите стават ежегодни възкръсвания на мъртви тела, които започват в самия този велик ден на спасителните Страдания за седмица и продължават да се явяват до завършването на Петдесетницата. За какво, по справедливост, могат да указват тези явявания, ако не за мироспасителното време на Страданията и на Пасха, в което те са и били устроени? Отнапред знаещият всичко Божий промисъл е устроил тези явявания в земя, която почти всякога се е славила с нечестие, за това, за да даде указание на всички нечестивци за общото Възкресение, а на всички благомислещи – за Възкресението на нашия Спасител. Понеже за първите е съмнително, че мъртвите някога ще възкръснат, а за нас това е напълно очевидно, когато ние празнуваме тържеството на Христовото Възкресение. Не следва да се удивяваме, че Бог е дарувал на египтяните ежегодно символи на всеобщото Възкресение в свещените дни на Страданията на Спасителя. Ние знаем от посланията на Пасхасий до Лъв Велики, папа

Римски, че толкова великият празник между другото е означен и с Божествени знамения. Защото някога се случило, че при Зосима Римски западните християни постъпили неразумно, и въпреки позицията на източните християни, опирайки се на собствени гласувания и мнения, започнали да празнуват Пасха в друг ден, като съгрешили против правилото, че трябва да празнуват в този момент, когато в Мелитините ежегодно чудесно започва да извира вода. Когато западните християни започнали да празнуват Пасха в друг ден, стекло се множество оглашени, очакващи извирането на водата. Но те останали непросветени с Божественото Кръщение, защото водата не се появила. А след някое време, когато у източните християни настъпил Светеносният Ден, то водата изтекла в определения час, изобличавайки със самото това западните християни, които допуснали суетни намерения. В съгласие с нашето разсъждение се намира и ежегодно подигащият се в Лимнос, остров в Пропонтида, в деня на Преображението свещен стълб от прах, точно от началото на Божествената Литургия. Ние го наричаме свещен стълб, тъй като той се появява по Божията воля и редом с храма на Спасителя, щом само настъпи времето на празника. А служителите на италийската власт, поставени за това, събират разсипващото се от него и запечатват произлезлите от него следи и отпечатъци – както италийците наричат това terra siggillata¹. Ние безмълвно се упокояваме върху светоотеческите определения, потвърдени със свидетелствата и с Божествените знамения на нашия Спасител, на Когото с Отца и Светия Дух е слава, власт, чест и поклонение сега и винаги, и във вечните векове. Амин“².

¹ Запечатана земя (лат.).

² https://azbyka.ru/otechnik/Meletij_Aleksandrijskij/Poslanie-o-Paskhe

В края на страницата от ръката на Теофил, патриарх Александрийски, е написано: „Удивявам се, че този най-мъдър патриарх е отминал с мълчание свидетелството, което е по-високо от всички свидетелства, а именно Пресветата Светлина¹. Тя възсиява ежегодно в деня на Велика събота над живоподателния Гроб в Йерусалим. Ако, разбира се, той съзнателно не е пропуснал да спомене това“ А(лександрийски) Т(еофил).

✠ ✠ ✠

Да обобщим **най-важните неща** от Пасхалния Томос на свети патриарх Мелетий:

1. Ако държим преданието на светите отци, няма да имаме пречки за нашето спасение. И обратно.

2. От нововъведенията произлизат бедствия и смутове в Църквата.

3. Изменянето на Пасхалията, както и създаването на ново летоброене са причина за бедствия, смут и вълнения в Църквата.

4. Трябва във всичко да следваме светите отци, а не „точните“ наблюдения на астрономите.

5. Който дръзне да въведе ново летоброене, ще направи смут и разделение в Църквата, ще оскърби светите отци и ще е виновен пред Божия съд.

5. Апостолска заповед е да не празнуваме Пасха преди или заедно с юдеите. Това е главната цел. „След равенството“ е условие заради тази цел. Условия са и „след първото пълнолуние“ и „в първия неделен ден“.

6. Новият календар понякога нарушава тази апостолска заповед.

7. Светоотеческият календар винаги безупречно изпълнява апостолската заповед.

8. Пасхалният канон е приет от отците на I Всел. събор.

¹ Така е наречен Благодатният Огън, който ежегодно слиза на Гроба Господен в Йерусалим.

ЕДИН СЪВРЕМЕНЕН АРХИЕРЕЙСКИ ГЛАС ЗА ВРЪЩАНЕ НА СВЕТООТЕЧЕСКИЯ КАЛЕНДАР

Всички ние сме призвани „да търсим първом царството на Бога и Неговата правда“ (Мат. 6:33) и с Негова помощ „да свидетелстваме за истината“ (ср. Йоан. 18:37; Деян. 26:22; 1 Йоан. 1:2) по примера на Христа и Неговите свети апостоли. Към това особено са призвани пълноправните днешни приемници на апостолите – архиеереите. Едно такова **свидетелство за истината** е Писмото на приснопамятния Сливенски митрополит Йоаникий до Българския патриарх, с което той **свидетелства за истинността на светоотеческия календар и за погрешността на новостилната реформа** и се присъединява към многобройните писма, подписки и предложения до Св. Синод за връщане на светоотеческия календар в БПЦ. Предвид важността на това свидетелство, тук го публикуваме в цялост.

✠ ✠ ✠

Сливенска митрополия
Изх. №77/03.06.2022

*До Негово Светейшество
Българския патриарх г-н, г-н Неофит,
председател на Св. Синод, София*

Ваше Светейшество,

Във всички времена нашата Една, Свята, Съборна и Апостолска, Православна църква е била подлагана на вътрешни и външни всевъзможни нападения. Но ние знаем, че заблудените хора не са истинският ни враг, че те са попаднали в „примката на дявола, който ги е живи уловил, за да изпълняват волята му“ (2 Тим.2:26). Този истински най-голям враг „който се противи и се превъзнася над всичко, що се нарича Бог, или светиня“ (2 Сол.2:4) се показва като крайно изобретателен и често маскира своите „примки“ като дела на благочестието

и правдата или пък като научна обективност. Една от последните такива примки бе заложена от него преди 100 години и благодарение на нейната изтънченост, не бе разпозната от мнозина, които попаднаха в нея, предизвиквайки разстройване на литургичното единство в Православието, разцепления и съблазън. Тази примка е календарната реформа.

Лукавият изкусител не може явно сам да прелъсти църковното изпълнение и затова той всякога търси основателни причини, за да разпространява измисленото от него. Ако в далечното минало такива ставаха Арий, Несторий, Македоний (все пастири на Църквата), в случая с календарната съблазън през 20-ти век, някои поместни православни църкви приеха новия стил.

За чест на Българската Православна Църква изтъкнати нейни духовници и богослови с ревност защитаваха тази позиция. Така през 1936 г. Хр. Попов пише по този повод в „Църковен вестник“: „Ние защитихме традицията. ... Нашата Църква най-строго е пазила своето единство с Църквата от епохата на Вселенските събори – в главното и във второстепенното. И кой може да укори Църквата, която така ревниво защитава винаги пълнотата и неповредеността на Църковното предание?!“

Дванадесет години по-късно, българската делегация, в лицето на архимандрит Методий (Жерев), категорично и убедително защитава светоотеческия („стария“) календар, на Всеправославното съвещание на главите и представителите на автокефалните църкви в Москва, с доклад „явяващ се – както изрично подчертава докладчикът – мнение на цялата Българска Православна Църква“. В доклада се казва още, че „календарът е регулатор на църковния живот. Никакви произволни нововъведения тук не са допустими, за да не стане църковно разстройство с явна съблазън и опасност за

вярващите“. И нещо по-конкретно от практическа важност: „Ако Пасхата приемаме от юлианския стил, а неподвижните празници биха се определяли от григорианския, то в богослужебната практика би се получил хаос с нарушаване на целия църковен Устав. Значи в православна църковна употреба не трябва да се допуска и смесеният календар, т.е. когато неподвижните празници биха били по григорианския стил, а Пасхата и подвижните празници биха се установявали по юлианския“.

На предсказания на доклада „хаос“, за голямо съжаление, ние сме свидетели – по т.нар. „поправен юлиански“ календар се обърква редът на Евангелските четива (за неделите след Въздвижение), а Петровият пост в някои години просто липсва. Изобщо, за промяна на хилядолетно използвания от Църквата календарен стил – както се отбелязва в доклада – „не е компетентна никоя автокефална, а още по-малко автономна църква, а само Вселенски събор“.

Такова е становището на БПЦ в 1948 г. То е в пълно съгласие с изразеното на същото Всеправославно съвещание (в друг доклад) мнение на светителя Серафим Софийски Чудотворец.

Двадесет години по-късно църковната власт в родната ни Църква я повежда по друг път, пренебрегвайки всичко гореказано. Днес, от дистанцията на времето, можем съвсем спокойно да кажем, че причините за вземането на новия курс по отношение на календарния въпрос не са нито канонически, нито астрономически, а секуларни и политически. И по-конкретно – „икуменически“, както е казано и в Синодалното послание от 18.VII.1968 г. По това време това изкушение бе обзело почти цялата Православна Църква, прикривайки се зад благовидните намерения за търсене на християнско

единство с общностите, отпаднали през вековете от съборното тяло на Църквата Христова. Обаче Господ Иисус Христос ни е дал верен способ за познаване на същността на личностите и явленията – „По плодовете им ще ги познаете“ (Мат. 7:16). За 100 години съвещания, конференции и комюникета икуменизъмът показва своята духовна безплодност и вредителност, поради което, водена от бившия Български патриарх Максим, нашата родна Църква напусна Световния съвет на църквите. С това бе поправена грешката на тези, които бяха включили БПЦ в него. А след като целта (икуменизъмът) е доказала своята несъстоятелност, не е ли повече от естествено да видим ненужността от назначеното за достигането ѝ средство – календарната реформа!

Многобройните писма и подписки, получавани отнотно този въпрос в Св. Синод през последните десетилетия (една от тях с подписите и на няколко от митрополитите), както и отправеното на VI Църковнонароден събор от Пловдивския митрополит Николай ревностно и смело предложение (за връщане към юлианския календар в неговата пълнота), ясно показват, че православните пастири и миряни с будно църковно съзнание желаят възстановяването на автентичния църковен календар (действал в БПЦ от създаването ѝ в IX век до 1968 г.), понеже осъзнават важността и ползата от него за православния църковен живот.

Към всички тях, воден от гласа на архиерейската си съвест, с настоящото писмо и аз присъединявам своя глас, и се обръщам към Ваше Светейшество с братска молба – довършете делото на Вашия достоен предшественик, Българския патриарх Максим, и направете необходимото за връщането в богослужебна употреба в БПЦ на светоотеческия (юлианския) църковен календар и в неподвижния кръг на празниците.

Църквата Христова е живяла, следвайки в единство усвоения от нея юлиански календар почти 2000 години! Впрочем, и в момента, повечето православни християни по света продължават да се водят в църковния си живот именно от него. А ние, за жалост, все още се намираме в това неоправдано, с каквато и да било сериозна каноническа или духовна причина, малцинство.

Всякакви опасения и страхове – от смутове и разделения в църковното изпълнение от връщането на автентичния календарен стил – са напълно неоснователни, което се доказва на практика от случилото се в Полската автономна Църква, неотдавна завърнала се в „стария“ стил. Единствените, които биха могли да се смущават от подобни полезни за Църквата дела, са нейните явни и тайни неприятели, както и онези, които разсъждават за духовните въпроси в светски дух. Но да се опасява от реакциите на такива – според доклада на архим. Методий (който цитирахме и по-горе) „би означавало, че Църквата се подчинява на чисто светски съображения и преследва само материални интереси. ... Обаче Църквата, бидейки пазителка на „словото на живота“ и подателка на благодатта на спасението, не може да се скланя пред „лукавството на мира сега“, а трябва да се ръководи от Христовия дух и да тържествува пред неговата сила“.

Препоръчваме се на св. Ви молитви и оставаме на Ваше Светейшество в Христа брат,

† *Сливенски митрополит Йоаникий*
03.VI.2022 г.

⌘ ⌘ ⌘

Дано Господ да устрои и други митрополити на БПЦ да възприемат това **свидетелство за Божията и църковната истина**, да го последват на дело и да поправят греха на новостилието в Българската Църква.

За понятието „светоотечески“

Православният календар е светоотечески, той е „светоотеческо летоброене“ (по израза на свт. Мелетий Александрийски), защото ни е предаден от светите отци. Той е съставен от александрийските астрономи в IV век, наречен е «велик индиктион» и е възприет за общоцърковна употреба от св. отци на Първия вселенски събор.

Днес се налага да се използва понятието «светоотечески» за Православния календар, за да се отличи от издаваните новостилни календарчета, на които също пише «православен календар», въпреки че използват новостилното датиране и нямат нищо общо с великия индиктион, възприет от светите отци в Никея. Затова новостилците, макар и да прокарват за «православни» календарчетата с новостилни дати, отбягват понятието «светоотечески», тъй като на всички е известно, че «новият стил», т.е. григорианският календар и еднаквият с него «поправен юлиански», **не е** светоотечески – **не е** предание на светите отци, а е предание съответно на еретиците-латинци от XVI в. и на икуменистите и масоните от началото на XX в.

За Богослужения устав

Богослужебните указания в този Календар са според Йерусалимския устав. Това е най-древният църковно-богослужебен устав на Православната Църква, чието първо писмено изложение е свързано с името на преп. Сава Освещени (†532). Йерусалимският устав отразява богослужебния живот на палестинските манастири от епохата на техния най-голям разцвет (IV-VI в.).

Йерусалимският типикон е запазен досега в автентичен вид на църковнославянски език благодарение на печатните му издания от Руската Православна Църква,

и не само на него, но и на пълния набор богослужебни книги – октоих, минеи и пр. – от XVII в. и до днес, които са предназначени и написани собствено за „стария стил“ (православния календар, великия индиктион). За „новия стил“ (римокатолическия календар) такъв набор няма.

През 1916 г. воюващото против БПЦ правителство въведе в България за гражданска употреба папския григориански календар. Светият Синод с Окръжното си послание №3551 от 21.VI/4.VII.1916 г. изрично отхвърли новия стил, като постанови богослужението да продължи по стария календар, а във всички актове и книжа датите да се отбелязват по гражданския и (в скоби) по църковния календар. За съжаление през 1968 г. под натиска на безбожната комунистическа власт тогавашните митрополити приеха да въведат в поместната ни Църква отхвърления от техните отци нов стил и по тази причина издадоха през 1979 г. нов типик (богослужебен устав), в който са направени редица изменения и отклонения от православния Йерусалимски типикон. Освен промяната на богослужебния ред (която разкъса литургичното единство в Едната Христова Църква и донесе само беди и разколи и **нищо добро** за християните), в новостилния типикон срещаме и друго нововъведение – разрешението принципно да се яде риба в сряда и петък (извън 4-те годишни поста), което е противно на благочестието и Преданието на Църквата и води до по-голямо духовно отслабване. Това нововъведение не е плод на поместна традиция, свързана с териториални особености или липса на растителна храна, а целенасочена реформа – част от календарната реформа, която е проводник на икуменизма, и има за цел замъгляване на разликата между Православие и ерес.

За постите

Пълни указания за постите има в Йерусалимския типикон, които ще изложим тъй, както са дадени там. Тези християни, на които им се виждат тежки, нека ги спазват според силите и възможностите си, но не бива да съставят от себе си указания за облекчени пости, представяйки ги като че тъй е установила Църквата. Такава погрешна тенденция – например указване, че в сряда и петък (т.е. в постен ден) по правило се разрешава риба – за съжаление се среща все по-често в много църковни календарчета. Правилното е да посочим това, което действително е установено от Църквата и ни е предадено от св. отци, така, както е, и да добавим, че Св. Църква, като чедолюбива наша Майка, снизхожда към нашата немощ и позволява на всеки да пости толкова, колкото му позволяват силите. А относно пътешестващите – църковната традиция е, че постът може да се облекчи, например, ако е без елей, да се употреби елей, но не и да се отмени, т.е. в постен ден пътешестващите не бива да си позволяват блажно.

Степен на пости:

1. Пълен пост – без храна и вода;
2. Пост без елей (олио) или др. растителна мазнина;
3. Разрешава се вино;
4. Разрешава се елей (и др. растителна мазнина);
5. Разрешава се риба;
6. Разрешава се млечна храна и яйца;
7. Разрешава се всичко (за монаси – млечна храна и яйца; за миряни – и месо).

И когато нещо се разрешава, то се разрешава и всичко, което е по-строго постно от него. Например, когато е указано, че се разрешава елей, то се разрешава и вино; когато се разрешава риба – то и елей.

Указанията за постите според Типикона:

В сряда и петък – растителна храна с елей. На Преполовение и на Отдание на Пасха – риба. Указано е също, че някои устави и от Томина неделя до Неделя Петдесетница в средите и петъците разрешават риба.

Велик пост. В първия и втория ден на поста, както и на Велики петък не се яде нищо (за немощни, болни и престарели – парче хляб с вода или квас). За всички седмици: от понеделник до петък – без елей; събота и неделя – с елей. В деня пред Благовещение, ако е преди Лазаровден – елей. На Лазарова събота – рибен хайвер. На Благовещение и Цветница – риба. *(Ако Благовещението е през Страстната седмица до Вел. четвъртък вкл. – елей, ако е на Вел. петък или Вел. събота – вино.)* На Велики четвъртък – елей. На Велика събота – без елей.

Богородичен пост. От понеделник до петък – без елей; събота и неделя – с елей; на Преображение – риба.

Петров пост и Рождественски пост. Ако първият ден на поста е от понеделник до петък – без елей. През поста: сряда и петък (за монаси: и понеделник) – без елей. Но ако в сряда или петък е служба с велико славословие – с елей, ако пък е бденна служба или храмов празник – риба. Вторник и четвъртък (за миряни: и понеделник) – с елей. Но ако в понеделник, вторник или четвъртък е служба с велико славословие – риба. Събота и неделя – риба; на Въведение Богородично и на Никулден – риба; от Игнажден до Бъдни вечер – без риба.

Особени постни дни (см. см./н. см.):

Навечерие на Богоявление (5/18 ян.). След Вас. литургия се яде с елей; ако е в съб. или нед. – след Златоустовата литургия се яде без елей, а след Вечернята – с елей.

Същото е и в Навечерието на Рожд. Хр. (Бъдни вечер).

Отсич. главата на св. Йоан Кръст. (29 авг./11 септ.) – с елей;
Кръстовден (14/27 септ.) – с елей.

Блажни периоди (ст.ст./н.ст.):

1. От Рождество Христово (25 дек./7 ян.) до деня (4/17 ян.) преди Навечерието на Богоявление, вкл.
2. От Нед. на Митаря и фарисея до Нед. на Блудния син.
3. През цялата Сирна седмица се разрешава млечна храна и риба.
4. Светлата седмица – от Пасха до Томина неделя.
5. От Св. Дух до Неделя на Всички светии.

Не се разрешава извършване на тайнството Брак:

1. През Рожд. пост (от 14/27 ноем.) и до Богоявление (6/19 ян.).
2. От Нед. Месопустна (10/23 фев.) до Томина нед. (14/27 апр.).
3. От Нед. на Вс. светии (2/15 юни) до Петровден (29 юни/12 юли).
4. През Богородичния пост (от 1/14 авг. до 15/28 авг.).
5. През цялата година срещу неделните дни (т.е. в събота); в сряда и петък; срещу 12-те Госп. и Богородични празници; срещу празниците Въздвиж. на св. Кръст (14/27 септ.) и Отсич. гл. на св. Й. Кръстител (29 авг./11 септ.) и в самите тези дни.

Христовата Църква благославя един брак. Вторият брак е допустим, но с епитимия. Третият брак е „нечистота в Църквата“ (Вас. Вел., 50), но се търпи, като подобър от явното разпътство. Четвърти брак Църквата не приема (Номоканон, 151).

Дни, в които се служи за упокой (Задушници):

- Събота (9/22 фев.) срещу Неделя Месопустна.
- Събота (25 май/7 юни) срещу Петдесетница.
- Втора (2/15 март) и четвърта (16/29 март) съботи на Великия пост.
- Събота (2/15 ноем.) пред Архангеловден.

Не се извършва помен за покойници:

1. На Господски и Богородични празници.
2. От началото на Великия пост до Томина неделя, с изключение на горните съботи (2/15 март и 16/29 март).
3. От Игнажден (20 дек./2 ян.) до Ивановден (7/20 ян.).

Обозначаване на светците или празника за деня

То е направено в следния ред:

1. Редови (вселенски) светци, имащи служба в минея. Всяка служба започва на нов ред. Допълнителната линия пред две служби указва, че са съчетани. Отпред е посочен видът на службата, според означенията в Типикона:

без означение: обикновена служба (стихири на „Господи възвах“ на 3, канон на 4, няма „песен на Блаженствата“);

⊕ шестирична служба (стихири на „Господи възвах“ на 6 и/или канон на 6, и/или „песен на Блаженствата“ на Литургията);

⊕ служба с велико славословие;

+ полиелейна служба (паремии, величание, Евангелие);

⊕ бденна служба на средните празници (вечерня, съединена с утренията; на утренията има Богородичен канон);

⊕ бденна служба на Богородични икони.

⊕ бденна служба на големите празници (12-те Господски и Богородични празници, Рождество на св. Йоан Предтеча и Отсичане главата му, и св.апостоли Петър и Павел);

(^н) служба, която е дадена за изчитане на вечерие;

2. Светците от минея без служби, и светците от чети-минея;

3. Светци, чиято служба е поместена допълнително. Видът ѝ е указан след името на светеца. Без звезда означава, че е дадена в минея – след редовата служба или отзад в приложение (в новите издания). Със звезда * означава, че е поместена в т. нар. зелени (обширни) минеи; ако е в друг ден, е посочено в скоби: (з.м.: и съотв. дата). С две звезди ** са означени служби, които ги няма нито в едните, нито в другите минеи, а са поместени в отделни книги.

Допълнителните служби може да се съчетаят с редовите.

Светци, българи по произход, или живели и подвизавали се в днешните български земи, са подчертани.

Със сив фон са отбелязани постните дни и периоди.

Съкращения в указанията за богослужебните четива:

от пол. – от половината; *под зач.* – под зачало.

- 1 19 С *Седмица 28 след Петдесетница.*
Мчк Бонифаций.
Мчци Илия, Пров и Арис. Мчци Полиевкт и Тимотей дякон.
Свт. Бонифаций Милостиви, еп. Ферентийски.
Свт. Григорий, архиеп. Омиритски. Преп. Амфилохий
Почаевски (†1970). *Гражданска нова година.*
- 2 20 Ч **Предпразненство на Рождество Христово.**
☩ **Свщмчк Игнатий Богоносец (Игнажден).**
Свт. Филогоний, еп. Антиохийски.
Свт. Антоний, архиеп. Воронежски (†1846).
Прав. Йоан Кронщадски чудотв. (†1908). ☩
Утр. Ев.: Мат. 16 (6:1-13). Лит.:
– *На свщмчка: Евр. 311 (4:14-5:6); Марк. 41 (9:33-41).*
– *На прав.: Ап. съвпада с този на свщмчка; Мат. 11 (5:14-19).*
- 3 21 П Мчца Юлиания Никомидийска и др. с нея.
Мчк Темистоклей. Свт. Петър, митр. Киевски.
Свт. Филарет, митр. Киевски (†1857).
- 4 22 С **Събота пред Рождество Христово.**
☩ **Вмчца Анастасия Узорешителница.**
Мчци Хрисогон, Теодотия, Евод, Евтихиан и др. *Лит.:*
– *На Съб. пр. Р. Хр.: Гал. 205 (3:8-12); Лук. 72 (13:18-29).*
– *Ред. (под зач.): Еф. 218 (1:16-23); Лук. 67 (12:32-40).*
– *На вмчцата: Гал. 208 (3:23-29); Лук. 33 (7:36-50).*
- 5 23 Н **Неделя 28 след Петдесетница, пред Рождество Христово, на св. отци. Гл. 3. (Службата им е на 18.XII.)**
☩ **Св. 10 мчци Критски.**
Преп. Нифонт, еп. Константиански. Преп. Павел, еп. Неокесарийски. Преп. Наум Охридски (†910).
Утр. Ев. 6: Лук. 114 (24:36-53). Лит.:
– *На Нед. пред Р. Хр.: Евр. 328 (11:9-10,17-23,32-40); Мат. 1 (1:1-25).*
(Редовите четива се оставят.)

- 6 24 П *Седмица 29 след Петдесетница.*
Навечерие на Рождество Христово.
 Препмца Евгения.
 Преп. Николай монах. Свщмчк Сергей Мечев, презв. (†1942).
Царски часове. Вечерня на Рождество Христово с Вас.
литургия: Евр. 303 (1:1-12); Лук. 5 (2:1-20).
След отпуста на Литургията клириците пред свецник със
запалена свец сред храма пеят тропара и кондака на
Рождество Христово.
Пост (разрешава се една трапеза с елей след Литургията).
Велико повечерие с Утреня на Рождество Христово:
Мат. 2 (1:18-25).
- 7 25 В ⊕ **РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО.**
Всичко на празника.
Златоустова литургия:
 – *На празн.: Гал. 209 (4:4-7); Мат. 3 (2:1-12).*
- 8 26 С ⚡ **Събор на Пресв. Богородица.**
 (n) Свщмчк Евтимий, еп. Сардийски.
 Преп. Еварест.
 Преп. Константин Синадски.
 Преп. Никодим Тисмански.
 Препмчк Исаакий Оптински (†1938).
Икона на Пресв. Богородица „Помощница при раждане”.
Златоустова литургия:
 – *На Пресв. Богор.: Евр. 306 (2:11-18); Мат. 4 (2:13-23).*
Блажи се.
- 9 27 Ч ⚡ **Първомъченик и архидякон Стефан (Стефановден).**
 Преп. Теодор Начертани, изповедник.
 Свт. Теодор, архиеп. Константинополски. *Лит.:*
 – *Ред.: Иак. 54 (3:1-10); Марк. 50 (11:11-23).*
 – *На тървочка: Деян. 17 (6:8-15, 7:1-5, 47-60); Мат. 87 (21:33-42).*

10	28	П	Св. 20 хиляди мчци, изгорени в Никомидия. Ап. Никанор, един от седемте дякони. <i>Блажи се.</i>
11	29	С	Събота след Рождество Христово. ☩ Св. 14 хиляди младенци, избити от Ирод във Витлеем. Преп. Маркел, игумен на манастира на „Неспящите“. Препп. Марк Пещерник, Теофил и Йоан, Печерски. Преп. Тадей изп., ученик на преп. Теодор Студит. Преп. Лаврентий Черниговски († 1950). <i>Лит.:</i> – <i>На Съб. сл. Р.Хр.: 1 Тим. 288(6:11-16); Мат. 46 от пол.(12:15-21).</i> – <i>Ред. (под зач.): Еф. 220 от пол. (2:11-13); Лук. 72(13:18-29).</i> – <i>На мчците: 2 Кор. 180(5:15-21); Мат. 4(2:13-23).</i>
12	30	Н	Неделя 29 след Петд., след Рожд. Христово. Гл. 4. Правв. Йосиф Обручник, цар Давид и Яков, брат Божий (<i>подв.</i>). (<i>Службата им в минея е на 26.XII.</i>) Мчца Анисия. <i>В този ден е пренесена службата на преп. Мелания.</i> (^н) Преп. Зотик презвитер, Сиропитател. Ап. Тимон от 70-те. Мчк Филетер Никомидийски. Преп. Теодора Кесарийска. Преп. Теодора Цариградска (от „Митарствата“). Свт. Макарий, митр. Московски. <i>Утр. Ев. 7: Йоан. 63(20:1-10). Лит.:</i> – <i>На Нед. сл. Р. Хр.: Гал. 200(1:11-19). Мат. 4(2:13-23).</i> – <i>Ред.: Кол. 257(3:4-11); Лук. 85(17:12-19).</i>
13	31	П	<i>Седмица 30 след Петдесетница.</i> ☩ Отдание на Рождество Христово. Преп. Мелания Римлянка. (<i>Службата ѝ е в предния ден заради отданието.</i>) Свт. Петър Могила, митр. Киевски († 1646).

14	1	В	<p>+ Обрезание Господне. Свт. Василий Велики (<i>Василовден</i>) Мчк Василий Анкирски. Св. Емилия, майка на свт. Василий Велики. <i>Утр. Ев.: Йоан. 36 (10:9-16). Вас. лит.:</i> – <i>На Нед. пред Богоявл.: 2 Тим. 298 (4:5-8); Марк. 1 (1:1-8).</i> – <i>На Обрез.: Кол. 254 (2:8-12); Лук. 6 (2:20-21, 40-52).</i> – <i>На свт. (под зач.): Евр. 318 (7:26-8:2); Лук. 24 (6:17-23).</i></p>
15	2	С	<p>Предпразненство на Богоявление. Свт. Силвестър, папа Римски. Свщмчк Теоген, еп. Парийски. Преставление (1833) и второ намиране мощите (1991) на преп. Серафим Саровски. ✚ <i>Утр. Ев.: Мат. 43 (11:27-30). Лит.:</i> – <i>На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Лук. 24 (6:17-23). Блажи се.</i></p>
16	3	Ч	<p>Св. пророк Малахия. Мчк Гордий.</p>
17	4	П	<p>☞ Събор на 70-те апостоли. Преп. Теоктист игумен, Сицилийски. Препмчк Зосима Киликийски и мчк Атанасий. Препмчк <u>Онуфрий</u> Габровски (†1818). <i>Царски часове. Литургия не се полага. Блажи се.</i></p>
18	5	С	<p>Събота пред Богоявление. Навечерие на Богоявление. Свщмчк Теопемпт, еп. Никомидийски и мчк Теона влъхв. Преп. Синклитикия. Прор. Михей. Преп. Аполинария. Преп. Григорий Критски. Преп. Фостирий. Преп. Мина Синайски. <i>Злат. лит.:</i> – <i>На Съб. пр. Богоявл.: 1 Тим. 284 (3:14-4:5); Мат. 5 (3:1-11).</i> – <i>Ред.: Еф. 228 (5:1-8); Лук. 88 (18:2-8).</i> <i>Богоявл. вечерня: 1 Кор. 143 от пол. (10:1-4); Лук. 9 (3:1-18).</i> <i>Велик водосвет: 1 Кор. 143 от пол. (10:1-4); Марк. 2 (1:9-11).</i> <i>Вел. повечерие с Утр. на Богоявл.: Марк. 2 (1:9-11). Пост.</i></p>

- 19 6 Н **Неделя 30 след Петдесетница.**
 ⊕ **БОГОЯВЛЕНИЕ. КРЪЩЕНИЕ ГОСПОДНЕ.** (Йордановден)
 Свт. Теофан Затворник Вишенски (†1894).
Всичко на празника.
Вас. лит.: – Тит. 302 (2:11-14; 3:4-7); Мат. 6 (3:13-17).
Вел. водосвет: 1 Кор. 143 от пол. (10:1-4); Марк. 2 (1:9-11).
- 20 7 П **Седмица 31 след Петдесетница.**
 ☩ **Събор на св. Йоан Кръстител** (Ивановден). *Лит.:*
 – *Ред.: Евр. 329 (11:17-23, 27-31); Марк. 42 (9:42-10:1).*
 – *На Предт.: Деян. 42 (19:1-8); Йоан. 3 (1:29-34).*
- 21 8 В **Преп. Георги Хозевит.**
Преп. Домника.
Преп. Емилиан изповедник. Свт. Григорий, еп. Мизийски.
Мчци Юлиан, Василиса и др. Свщмчк Картерий презв.
Мчци Теофил дякон и Еладий, Ливийски.
Преп. Илия пустинник, Египетски.
Преп. Григорий чудотворец, Печерски.
- 22 9 С **Мчк Полиевкт.**
Преп. Евстратий чудотв. Прор. Самей.
Свт. Петър, еп. Севастийски, брат на свт. Василий Велики.
Свт. Филип, митр. Московски (†1569).
- 23 10 Ч **Свт. Григорий, еп. Нисийски.**
Преп. Дометиан, еп. Мелитински.
 (н) **Преп. Маркиан презвитер.**
Преп. Павел Комелски. Бл. Теозва дякониса.
Свт. Теофан Затворник Вишенски. +
- 24 11 П **+ Преп. Теодосий Велики** (основ. на общежит. м-ри).
Преп. Теодосий Антиохийски. Преп. Михаил Клопски.
*Утр. Ев.: Лук. 24 (6:17-23). *Лит.:**
 – *Ред.: Иак. 52 (2:1-13); Марк. 46 (10:23-32).*
 – *На преп.: 2 Кор. 176 (4:6-15); Мат. 43 (11:27-30).*

25	12	С	<p>Събота след Богоявление. Мчца Татяна. Мчк Петър Авесаломит. Свт. Сава I, архиеп. Сръбски (†1237). Икона на Пресв. Богородица „Млекопитателка”. <i>Лит.:</i> – <i>На Съб. сл. Богоявл.: Еф. 233 (6:10-17); Мат. 7 (4:1-11).</i> – <i>Ред.: Кол. 249 от пол. (1:3-6); Лук. 81 (16:10-15).</i></p>
26	13	Н	<p>Неделя 31 сл. Петдесетница, след Богоявление. Гл. 6. Мчци Ермил и Стратоник. ☩ <i>На този ден е пренесена службата на Преп. отци, избити в Синай и Раита.</i> Преп. Яков, еп. Низибийски. Преп. Максим Кавсокаливит. <i>Утр. Ев. 9: Йоан. 65 (20:19-31). Лит.:</i> – <i>На Нед. сл. Богоявл.: Еф. 224 от пол. (4:7-13); Мат. 8 (4:12-17).</i> – <i>Ред.: 1 Тим. 280 от пол. (1:15-17); Лук. 93 (18:35-43).</i></p>
27	14	П	<p>Седмица 32 след Петдесетница. ☩ Отдание на Богоявление. Преп. отци, избити в Синай и Раита. <i>(Службата им е в предния ден заради отданието).</i> Равноап. Нина, просветителка на Грузия. † Преп. Стефан Цариградски. <i>Утр. Ев.: Мат. 34 от пол. (10:1-8). Лит.:</i> – <i>Ред.: Иак. 53 (2:14-26); Марк. 48 (10:46-52).</i> – <i>На равноап.: 1 Кор. 131 (4:9-16); Мат. 104 (25:1-13).</i></p>
28	15	В	<p>Преп. Павел Тивейски. Преп. Йоан Колибар. Препмчк Пансофий. Препп. <u>Гавриил</u> Лесновски и <u>Прохор</u> Пшински (XI).</p>
29	16	С	<p>☩ Поклонение на веригите на св. ап. Петър. Мчци Спевсип, Елевсип, Мелевсип, Леонила и др. Мчк Данакт четец. Преп. <u>Ромил</u> Видински (†1375). Свщмчк <u>Дамаскин</u> Габровски (†1771).</p>

30	17	Ч	✙ Преп. Антоний Велики († 356) (Антоновден). Утр. Ев.: Мат. 43 (11:27-30). Лит.: – На преп.: Евр. 335 (13:17-21); Лук. 24 (6:17-23).
31	18	П	☩ Свт. Атанасий Велики, архиеп. Александрийски. ☩ Свт. Кирил, архиеп. Александрийски. (Атанасовден). Преп. Маркиан Кирски. Свт. Йоаким, патр. Търновски († 1235).

1	19	С	☩ Преп. Макарий Велики Египетски. Преп. Макарий Александрийски. Мчца Евфрасия девица. Свт. Марк изповедник, митрополит Ефески. +*
2	20	Н	Неделя 32 след Петдесетница, на Закхей. Гл. 7. ✙ Преп. Евтимий Велики († 473). Свт. Евтимий патриарх Търновски (XIV). +** Мчци Вас, Евсевий, Евтихий и Василид. Мчци Ина, Пина и Рима. Утр. Ев. 10: Йоан. 66 (21:1-14). Лит.: – Ред.: 1Тим. 285 от пол. (4:9-15); Лук. 94 (19:1-10) (на Закхей). – На преп.: Евр. 335 (13:17-21); Лук. 24 (6:17-23).
3	21	П	Седмица 33 след Петдесетница. Преп. Максим Изповедник. Мчк Неофит. (☉) Мчци Евгений, Кандидий, Валериан и Акила. Мчца Агния девица. Преп. Максим Грек. Икона на Пресв. Богородица „Отрада или Утешение”.
4	22	В	☩ Ап. Тимотей. Препмчк Анастасий Персиец. Свщмчци епп. Мануил, Георги, Леонтий, Петър, презвв. <u>Сионий, Гавриил, Леонт, Парод, мчци Йоан и др. 377,</u> пострадали в България ок. 817г.

5	23	С	Свщмчк Климент, еп. Анкирски, и мчк Агатангел. Възпоменание на VI Всел. събор в Константинопол (680-681). Св. Павлин Милостиви, еп. Нолански. Препп. Мавсима Сириец и Саламан мълчалник. Преп. Генадий Костромски.
6	24	Ч	Преп. Ксения Римлянка. Бл. Ксения Петербургска. ☩ Мчк Вавила Сицилийски. Преп. Македоний пустинник.
7	25	П	☩ Свт. Григорий Богослов, архиеп. Константинополски. Преп. Поплий Сирийски. Преп. Мар псалт. Мчца Фелицата и седемте ѝ сина. Свщмчк Владимир, митр. Киевски (†1918). Икона на Пресв. Богородица: „Утоли моята печал” ☩.
8	26	С	Препп. Ксенофонт, Мария и чедата им Аркадий и Йоан. <i>На този ден се пренася службата на свт. Йоан Златоуст от 27.1/9.П.</i> Преп. Симеон пустинник, Синайски. Мчци Анания презв., Петър и 7 воители. Пренасяне мощите на преп. Теодор Студит. Свт. Йосиф, архиеп. Солунски.
9	27	Н	Неделя на Митаря и Фарисея. Гл. 8. + Пренасяне мощите на свт. Йоан Златоуст. <i>(Службата му се пренася в събота, 26.1/8.П.)</i> ☩ Събор на вс. Руски новомъченици и изповедници (подв.). <i>Утр. Ев. 11: Йоан. 67 (21:15-25). Лит.: – Ред.: 2 Тим. 296 (3:10-15); Лук. 89 (18:10-14). – На новомчците: Рим. 99(8:28-39); Лук. 105-106(21:8-19). Начало на постния триод.</i>
10	28	П	Блажна седмица. ☩ Преп. Ефрем Сирин. Преп. Исаак Сирин, еп. Ниневийски (VII). Преп. Паладий пустинник. Преп. Теодосий Тотемски. Преп. Ефрем Печерски, еп. Переяславски. Преп. Ефрем Новоторжки.

- 11 29 **В** ☩ Пренасяне мощите на св. Игнатий Богоносец.
Свщмчк Силван еп. и мчци Лука дякон и Мокий четец.
Преп. Лаврентий Затворник, Печерски.
- 12 30 **С** ⚔ **Св. Три светители: Василий Велики, Григорий Богослов, Йоан Златоуст.**
☞ Свщмчк Иполит Римски и 20 мчци с него.
Мчк Теофил Нови. Преп. Зинон, ученик на св. Василий Вел.
Блгв. Петър, цар Български († 969). Мчк Димитрий
Сливенски († 1841). *Утр. Ев.: Йоан. 36 (10:9-16). Лит.:
– На свтт.: Евр. 334 (13:7-16); Мат. 11 (5:14-19). Блажи се.*
- 13 31 **Ч** ☩ Свети безсребърници и чудотворци Кир и Йоан.
Мчца Атанасия и трите ѝ дъщери. Мчци Викторин,
Виктор, Никифор и др. Мчца Трифена Кизическа.
Свт. Никита, затворник Печерски, еп. Новгородски.

- 14 1 **П** **Предпразненство на Сретение Господне.**
☩ Мчк Трифон.
Преп. Петър Галатийски. Преп. Вендимиан, пустинник
Витинийски. Мчци Перпетуа, Сатир, Ревокат, Саторнил,
Секунд и Филицитата. Свт. Василий, архиеп. Солунски.
Блажи се.
- 15 2 **С** ⚔ **СРЕТЕНИЕ ГОСПОДНЕ**
*Утр. Ев.: Лук. 8 (2:25-32). Лит.:
– На празника: Евр. 316 (7:7-17); Лук. 7 (2:22-40).*
- 16 3 **Н** **Неделя на Блудния син.** Гл. 1.
☩ **Правв. Симеон Богоприемец и Анна Пророчица.**
Прор. Азария. Мчци Адриан и Евул. Мчци Папий,
Диодор и Клавдиан. Мчк Власий Кесарийски.
*Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20). Лит.:
– Ред.: 1 Кор. 135 (6:12-20); Лук. 79 (15:11-32).*

17	4	П	<p>Преп. Исидор Пелусиотски. Преп. Николай изповедник, игумен Студийски. Мчк Иадор. Свщмчк Авраамий, еп. Арвилски (в Персия). Блгв. княз Георги Владимирски. Преп. Кирил Новоезерски.</p>
18	5	В	<p>Мчца Агатия. Мчца Теодулия. Свт. Теодосий, архиеп. Черниговски. Ик. на Пресв. Богородица „Търсене на погиналите”.</p>
19	6	С	<p>Св. Вукол, еп. Смирненски. Мчца Фавста девица и мчци Евиласий и Максим. Мчца Доротей девица и др. Мчк Юлиан Емесийски. Мчци Марта и Мария и брат им мчк Ликарион. Свт. Фотий, патр. Цариградски. Препп. Варсануфий Велики и Йоан Пророк.</p>
20	7	Ч	<p>Преп. Партений, еп. Лампсакийски. Преп. Лука Еладски. Св. 1003 мчци Никомидийски.</p>
21	8	П	<p>☩ Отдание на Сретение Господне. ☩ Вмчк Теодор Стратилат. Прор. Захарий Сърповидец.</p>
22	9	С	<p>Вселенска задушница – събота Месопустна. Мчк Никифор. Свщмчци Маркел, еп. Сицилийски, и Филагрий, еп. Кипърски. Свт. Инокентий, еп. Иркутски.</p>
23	10	Н	<p>Неделя на Страшния съд, Месопустна. Гл. 2. Свщмчк Харалампий еп. Магнезийски. Мчци Ената, Валентина и Павла. Преп. Прохор Печерски. Утр. Ев. 2: Марк. 70 (16:1-8). Лит.: – Ред.: 1 Кор. 140(8:8-9:2); Мат. 106(25:31-46). Месни заговезни.</p>

24	11	П	<p><i>Сирна седмица.</i></p> <p>Свщмчк Власий, еп. Севастийски.</p> <p>Блгв. царица Теодора, възобновила иконопочитанието.</p> <p>Преп. Димитрий Прилуцки.</p> <p>Блгв. княз Всеволод Псковски.</p> <p>Вмчк <u>Георги</u> Софийски Нови (†1515).</p>
25	12	В	<p>Свт. Мелетий, архиеп. Антиохийски.</p> <p><i>На този ден се пренася службата на свт. Серафим (Соболев) от сряда, 13/26. II.</i></p> <p>Преп. Мария и баща ѝ преп. Евгений.</p> <p>Свт. Антоний, патр. Константинополски.</p> <p>Свт. Алексий, митр. Киевски (Московски).</p> <p>Ик. на Пр. Богор. „Иверска - Вратарница” (Московска). ⊕</p> <p><i>Утр. Ев.: Йоан. 35 от пол. (10:1-9). Лит.:</i></p> <p><i>– На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Йоан. 36 (10:9-16).</i></p>
26	13	С	<p>Преп. Мартиниан. Препп. Зоя и Фотиния.</p> <p>Преп. Евлогий, архиеп. Александрийски.</p> <p>Преп. Симеон Мироточиви, цар Сръбски.</p> <p>Свт. Серафим (Соболев), архиеп. Богучарски (†1950). ⊕**</p> <p><i>(Службата му се пренася във вторник, 12/25. II.)</i></p> <p><i>Литургия не се полага. Разрешава се млечна храна и риба.</i></p>
27	14	Ч	<p>Преп. Авксентий.</p> <p>Преставление на равноап. <u>Кирил</u> Славянобълг. (†869). +*</p> <p>Преп. Марон, пустинник Сирийски.</p> <p>Преп. Авраамий, еп. Карийски.</p> <p>Преп. Исаакий Печерски.</p>
28	15	П	<p>Ап. Онисим от 70-те.</p> <p>Преп. Евсевий, пустинник Сирийски.</p> <p>Преп. Пафнутий.</p> <p><i>Литургия не се полага.</i></p> <p><i>Разрешава се млечна храна и риба.</i></p>

- 1 16 С Памет на всички преподобни, просияли в подвиг (*подв.*).
Мчци Памфил презвитер, Порфирий и др.
Мчци Персийски в Мартиропол.
Преп. Марута, еп. Месопотамски.
- 2 17 Н **Неделя Сиропуствна. Гл. 3. Възпоменание на Адамовото изгонване от рая. Неделя на прошката.**
☩ **Вмчк Теодор Тирон.**
Прав. Мариамна, сестра на ап. Филип. Мчк Мина Каликелад.
Преп. Роман Търновски († ок. 1370). Свщмчк Ермоген,
патр. Московски. *Утр. Ев. 3: Марк. 71 (16:9-20). Лит.: – Ред.: Рим. 112 (13:11-14:4); Мат. 17(6:14-21). Сирни заговезни.*
- 3 18 П Начало на Великия пост. Първа седмица.
Свт. Лъв, папа Римски.
Свт. Флавиан изп., патр. Цариградски. Свт. Агапит изп., еп. Синадски. **Освобождение на България.**
Велико повечерие с покаен канон на св. Андрей Критски.
- 4 19 В Апп. Архип и Филимон от 70-те и мчца равноап. Апфия.
Преп. Доситей (VII), ученик на преп. авва Доротей.
Преп. Равула. Препп. Евгений и Макарий изпп., презвв. Антиохийски.
Велико повечерие с покаен канон на св. Андрей Критски.
- 5 20 С Преп. Лъв, еп. Катански. († ок. 780).
Свщмчк Садок, еп. Персийски, и 128 мчци с него. Преп. Агатон, папа Римски. Препмчк Корнилий, игумен Псково-Печерски. Св. 34 препмчци Валаамски: Тит, Тихон, Геласий и др. († 1578). *Прежд. лит.*
Велико повечерие с покаен канон на св. Андрей Критски.
- 6 21 Ч Преп. Тимотей Символийски.
Свт. Евстатий, архиеп. Антиохийски.
Свт. Георги, еп. Амастридски.
Велико повечерие с покаен канон на св. Андрей Критски.

7	22	П	Намиране мощите на св.мчци в Евгения. Мчк Маврикий и с него мчци 70 воители. Преп. Атанасий изп. Препп. Таласий, Лимний и Варадат, пустинници Сирийски. <i>Прежд. лит.</i> <i>Велико повечерие, по традиция с Богородичен акатист.</i>
8	23	С	Вмчк Теодор Тирон (<i>Тодоровден – подв.</i>). Свщмчк Поликарп, еп. Смирненски. Препп. Йоан, Антиох, Антонин и др., пустинници Сирийски. Преп. Александър, основ. на манастира на „Незаспиващите“. Откриване мощите на бл. Матрона Московска. <i>Злат. лит.:</i> <i>– Ред.: Евр. 303 (1:1-12); Марк. 10 (2:23-3:5).</i> <i>– На вмчка: 2 Тим. 292 (2:1-10); Йоан. 52 (15:17-16:2).</i>
9	24	Н	Неделя 1 на В.пост. Тържество на Православието. Гл.4. + I и II намиране честната глава на св.Йоан Кръстител. <i>Преп. Еразъм Печерски.</i> <i>Утр. Ев. 4: Лук. 112 (24:1-12). Вас. лит.:</i> <i>– Ред.: Евр. 329 от пол. (11:24-26,32-12:2); Йоан. 5 (1:43-51).</i> <i>– На Предт.: 2 Кор. 176 (4:6-15); Мат. 40 (11:2-15).</i>
10	25	П	<i>Втора седмица на Великия пост.</i> Свт. Тарасий, патриарх Цариградски († 806).
11	26	В	Свт. Порфирий, архиеп. Газски († 420). Мчк Севастиан.
12	27	С	Преп. Прокопий Декаполит изповедник. Преп. Талалей Сирийски. Преп. Тит, презвитер Печерски. <i>Прежд. лит.</i>
13	28	Ч	Преп. Василий изповедник. Свщмчк Протерий, патр. Александрийски. Свщмчк Нестор, еп. Магидийски. Препп. Марина и Кира. Мчца Кирана Солунска. (^н) Преп. Касиан Римлянин. (<i>Службата му се взима от 29.И</i>) Преп. Йоан, наречен Варсонофий, еп. Дамаски. (<i>от 29.И</i>)

- 14 1 П Препмчца Евдокия.
Мчци Нестор и Тривимий. Мчца Антонина.
Мчци Маркел и Антоний. Преп. Домнина Сирийска.
Прежд. лит.
Велико повечерие, по традиция с Богородичен акатист.
- 15 2 С Свщмчк Теодот, еп. Киринейски.
Мчк Троядий. Св. 440 мчци Италийски. Мчца Евталия.
Преп. Агатон Египетски. Свт. Арсений, еп. Тверски.
Икона на Пресвета Богородица „Държавна” (1917).
Помен за покойници.
- 16 3 Н **Неделя 2 на Великия пост. Гл. 5.**
Свт. Григорий Палама, архиеп. Солунски (подв.)
Мчци Евтропий, Клеоник и Василиск.
Свв. Зинон и Зоил. Преп. Пиама Египетска.
Утр. Ев. 5: Лук. 113 (24:12-35). Вас. лит.:
– На Нед. 2 на В. пост: Евр. 304(1:10-2:3); Марк. 7(2:1-12).
– На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Йоан. 36 (10:9-16).
- 17 4 П Трета седмица на Великия пост.
Преп. Герасим Йордански.
Мчци Павел и Юлиания. Преп. Яков постник.
Свт. Григорий, еп. на Констанция Кипърска. Мчк блгв.
кн. Василий Ростовски. Блгв. княз Даниил Московски.
- 18 5 В Мчк Конон Исаврийски.
Мчк Конон градинар. Мчк Онисий. Преп. Исихий постник.
Мчк Евлогий Палестински. Мчк Евлампий. Мчца Ираида.
Преп. Марк постник. Мчк Йоан Български (†1784).
- 19 6 С Св. 42 мчци в Аморея.
Препмчци Конон и синът му Конон.
Преп. Аркадий Кипърски.
Намиране св. Кръст и гвоздеи от св. Елена в Йерусалим (326).
Прежд. лит.

- 20 7 Ч **Свщмчци Херсонски: Василий, Ефрем, Капитон и др.**
Преп. Емилиан Италийски. Преп. Павел Препрости.
Свт. Павел изповедник, еп. Прусиадски.
Икона на Пресв. Богородица „Ходатайка за грешниците“?
- 21 8 П Преп. Теофилакт изп., еп. Никомидийски.
Ап. Ерм от 70-те, еп. Филипополски (Пловдивски).
Свщмчк Теодорит, презв. Антиохийски.
Преп. Дометий.
Ик. на Пресв. Богородица „Курско-Коренна“ – Знамение.
Прежд. лит.
Велико повечерие, по традиция с Богородичен акатист.
- 22 9 С **+ Свети 40 мчци в Севастия.**
Мчк Урпасиан.
Св. Кесарий, брат на св. Григорий Богослов.
Мчк Исихий Доростолски. Преп. Димитра Киевска (†1878).
Утр. Ев.: Лук. 106 (21:12-19). Злат. лит.:
– Ред.: Евр. 325 (10:32-38); Марк. 8 (2:14-17).
– На мчците: Евр. 331 (12:1-10); Мат. 80 (20:1-16).
Заупокойна служба в този ден не се извършва.
- 23 10 Н **Неделя 3 на Великия пост – Кръстопоклонна. Гл. 6.**
Мчци Кодрат, Галина, Ника (Виктория), Леонид и др.
Мчци Кодрат Никомидийски и др. Преп. Анастасия.
Утр. Ев. 6: Лук. 114 (24:36-53). Вас. лит.:
– Ред.: Евр. 311 (4:14-5:6); Марк. 37 (8:34-9:1).
След Великото славословие в края на Утренята се изнася
за поклонение св. Кръст.
- 24 11 П **Четвърта седмица на Великия пост – Кръстопоклонна.**
Свт. Софроний, патр. Йерусалимски.
Свщмчк Пионий, презв. Смирненски, и др. с него.
Свт. Евтимий, архиеп. Новгородски.
На 1-ви час: поклонение на св. Кръст.

- 25 12 **В** Преп. Теофан изп., Сигриански.
Прав. Финеес. Свт. Григорий Двоеслов, папа Римски.
Преп. Симеон Нови Богослов.
Ик. на Пресвета Богородица „**Лидска-Неръкотворна**”.
- 26 13 **С** **Средопост.**
Пренасяне мощите на свт. Никифор, патр. Цариградски.
Мчк Александър. Мчца Христина Персийска.
На 1-ви час: поклонение на св. Кръст. Превжд. лит.
- 27 14 **Ч** Преп. Бенедикт Нурсийски.
Свт. Евсхимон изп., еп. Лампсакийски.
- 28 15 **П** Мчк Агапий и 7 мчци.
Свщмчк Александър йерей в Сида. Мчк Никандър.
В края на изобразителните се прави поклонение на св. Кръст, след което той през царските двери се внася в олтара. Превжд. лит.
Велико повечерие, по традиция с Богородичен акатист.
- 29 16 **С** Мчци Савин и Папа.
Ап. Аристовул, еп. Британски. Мчци Трофим и Тал, презрв. Лаодикийски. Свт. Серапион, архиеп. Новгородски.
Помен за покойници.
- 30 17 **Н** **Неделя 4 на Великия пост. Гл. 7.**
Преп. Йоан Лествичник (подв.).
Преп. Алексей, човек Божий.
Мчк Марин. Преп. Макарий Колязински. Свт. Патрикий, просветител на Ирландия.
Утр. Ев. 7: Йоан. 63 (20:1-10). Вас. лит.:
– На Нед. 4 на В. пост: Евр. 314 (6:13-20); Марк. 40 (9:17-31).
– На преп.: Еф. 229 (5:8-19); Мат. 10 (4:25-5:12).
- 31 18 **П** Пета седмица на Великия пост.
Свт. Кирил, архиеп. Йерусалимски.
Преп. Анин монах. Мчци Трофим и Евкарпий.

- 1 19 **В** Мцци Хрисант и Дария, и др. с тях.
Мчк Панхарий. Мчца Илария (Весела).
- 2 20 **С** Препмчци, избити от сарацините в манастира на св. Сава.
Мчца Фотина (Светла) самарянка и синовете ѝ.
Мцци 7 жени: Александра, Клавдия, Евфрасия и др.
Прежд. лит.
Вечерта (на Утренята) се чете целият Велик покаяен канон на св. Андрей Критски.
- 3 21 **Ч** **Четвъртък на Великия покаяен канон.**
Преп. Яков еп., изповедник.
Свт. Кирил, еп. Катански. Свт. Тома, патр. Константинополски. Преп. Серафим Вирицки. *Прежд. лит.*
- 4 22 **П** Свщмчк Василий, презвитер Анкирски.
Мчца Дросида (Росица). *Прежд. лит.*
Вечерта (на Утренята) се чете Богородичен акатист.
- 5 23 **С** **Похвала на Пресв. Богородица – Акатистна събота.**
Свщмчк Никон еп. и 199 негови ученици.
Мчца Лидия. Преп. Никон Печерски.
Мцци Филит, Лидия и др.
Препмчк Лука Одрински (†1802). *Злат. лит.:*
– Ред.: Евр. 322 (9:24-28); Марк. 35 (8:27-31).
– На Пр. Богор.: Евр. 320 (9:1-7); Лук. 54 (10:38-42, 11:27-28).
- 6 24 **Н** **Неделя 5 на Великия пост. Гл. 8.**
Предпразненство на Благовещение.
Преп. Мария Египетска (подв.).
Преп. Захарий монах. Свт. Артемий, еп. Солунски.
Свт. Артемон, еп. Селевкийски. Преп. Яков изп., еп.
(Службата в минея е само на предпразненството.)
Утр. Ев. 8: Йоан. 64 (20:11-18). Вас. лит.:
– Ред.: Евр. 321 от пол. (9:11-14); Марк. 47 (10:32-45).
Службата на преп. Мария се пренася в друг ден.

- 7 25 П *Шеста седмица на Великия пост.*
⊕ БЛАГОВЕЩЕНИЕ НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА.
 Свт. Тихон изповедник, патр. Московски († 1925).
*Утр. Ев.: Лук. 4 (1:39-49, 56). Вечерня със Злат. лит.:
 – Евр. 306 (2:11-18); Лук. 3 (1:24-38).*
Разрешава се риба.
- 8 26 В **Отдание на Благовещение.**
 Събор на св. архангел Гавриил.
 Свщмчк Иринеи, еп. Сирмийски.
 Преп. Малх. Преп. Василий Нови.
 Св. 26 мчци Готски: Ватусий и Верк презвв., Алла, Лариса и др.
 Мчк Георги Софийски Стари († 1437).
- 9 27 С Мчца Матрона Солунска.
 Преп. Йоан прозорливи, Египетски.
 Мчци Мануил и Теодосий. *Прежд. лит.*
- 10 28 Ч Препп. Иларион Нови, игумен Пеликитски.
 Преп. Стефан чудотв. и изп., игумен Триглийски
 Мчци Йона, Варахисий и др.
 Мчк Боян, княз Български († 833).
 Свщмчци Георги, еп. Зографски, Парод и Петър, презвв.
 Мъгленски († 833). Препмчк Евстратий Печерски.
- 11 29 П Мчци Марк, еп. Аретусийски, Кирил дякон и др.
 Преп. Йоан пустинник.
 Свт. Евстатий изп., еп. Витинийски. *Прежд. лит.*
- 12 30 С **Възкресяване на прав. Лазар (Лазаровден).**
 Преп. Йоан Лествичник.
 Прор. Йоад.
 Преп. Зосима, еп. Сиракузки.
 Св. Евула, майка на св. Пантелеимон.
Злат. лит.: Евр. 333 от пол. (12:28-13:8); Йоан. 39(11:1-45).
Разрешава се рибен хайвер.

- 13 31 Н **Неделя 6 на Великия пост. (Цветница, Връбница).**
 ⊕ **ВХОД ГОСПОДЕН В ЙЕРУСАЛИМ.**
 Свщмчк Ипатий еп. Гангърски чудотворец.
 Преп. Ипатий, иг. Руфиански.
 Преп. Аполоний Египетски.
 Свщмчци Авда, еп. Персийски, и Вениамин дякон.
 Прав. Йосиф Прекрасни.
 Свт. Йона, митр. Киевски.
Всичко на празника.
Утр. Ев.: Мат. 83 (21:1-11,15-17).
Злат. лит.: Филип. 247 (4:4-9); Йоан. 41 (12:1-18).
Разрешава се риба. Вечерта – Малко повечерие и Утрения (Последование на Жениха). Утр. Ев.: Мат. 84 (21:18-43).

- 14 1 П **Велика (Страстна) седмица. Велики понеделник.**
 Преп. Мария Египетска.
 Прав. Ахаз. Мчци Геронтий и Василид.
 Преп. Макарий, иг. Пеликитски.
 Преп. Евтимий Суздалски.
В понеделник, вторник и сряда на Страстната седмица на 3, 6 и 9 часове се чете Четвероевангелие.
Прежд. лит.: Мат. 98 (24:3-35).
Вечерта – Велико повечерие и Утрения (Последование на Жениха). Утр. Ев.: Мат. 90 (22:15-23:39).
- 15 2 В **Велики вторник.**
 Преп. Тит Чудотворец.
 Мчци Амфиан и Едесий. Мчк Поликарп.
Прежд. лит.: Мат. 102 (24:36-26:2).
Вечерта – Велико повечерие и Утрения (Последование на Жениха). Утр. Ев.: Йоан. 41 от пол. (12:17-50).

- 16 3 С **Велика сряда.**
 Преп. Никита изп., иг. Мидикийски.
 Преп. Илирик. Свщмчк Никита Серски, презв. (†1808).
 Икона на Пресвета Богородица „**Неувяхващ цвят**”.
Прежд. лит.: Мат. 108 (26:6-16).
Вечерта – Малко повечерие и Утрения на Велики четвъртък.
Утр. Ев.: Лук. 108 от пол. (22:1-39).
- 17 4 Ч **Велики четвъртък.** *Възпоменаване на Тайната вечеря.*
 Преп. Йосиф Песнописец.
 Преп. Георги Малеин.
 Мчца Фервута, сестра ѝ и прислужницата ѝ. Преп. Зосима.
Маслосвет. Вечерня с Вас. литургия: 1 Кор. 149 (11:23-32);
Ев. четиво се състои от: Мат. 107(26:1-20), Йоан. 44(13:3-17),
Мат. 108 от пол. (26:21-39), Лук. 109(22:43-45), Мат. 108(26:40-27:2).
Вечерта, на Утренията на Велики петък, се четат 12-те
избрани евангелски четива за страданията Христови.
- 18 5 П **Велики петък.** *Възпоменаване на светите и спасителни*
страдания на нашия Господ Исус Христос.
 Мчци Агатопод дякон и Теодул четец.
 Преп. Пуплий Египетски.
 Преп. Платон изп., иг. Студийски. Преп. Марк Трачески.
 Преп. Теодора Солунска.
Царски часове. Литургия не се полага. Строг пост.
Вечерня с изнасяне на св. Плащаница.
Вечерта, на Утренията на Велика събота – Опело Христово.
- 19 6 С **Велика събота.**
 Свт. Евтихий, патр. Цариградски.
 Св. 120 мчци в Персия. Преп. Платонида Сирийска.
 Мчци Йеремия и Архилий презв.
 Преставление на свт. Методий Славянобългарски (†885).
Вечерня с Вас. литургия: Рим. 91 (6:3-11); Мат. 115(28:1-20).

20	7	Н	☩ СВЕТЛО ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО. Пасха Господня. Преп. Георги изп., еп. Митилински. Мчк Калиопий. Мчци дякон Руфин, Акилина и 200 воини. Преп. Даниил Переяславски. Злат. лит.: Деян. 1 (1:1-8); Йоан. 1 (1:1-17). На вечернята: Йоан. 65 (20:19-25).
21	8	П	☩ Светли понеделник. Възкресение Христово. Ап. от 70-те: Иродион, Агаф, Руф, Асинкрит, Флегонт и Ермий. Свт. Келестин, папа Римски. Мчк Павсилип. Свт. Нифонт, еп. Новгородски. Ик. на Пресв. Богородица „Испанска”. Ик. на Пресв. Богородица „Сладко целование” (подв.).
22	9	В	☩ Светли вторник. Възкресение Христово. Мчк Евпсихий. Препмчк Вадим архим., Персийски. Мчци Дисан еп., Мариав презв., Авдиес и др. 270, Персийски. Икони на Пресв. Богородица „Иверска - Атонска” (подв.) и „Скоропослушница” (подв.).
23	10	С	☩ Светла сряда. Мчци Терентий, Помпий, Африкан, Максим и др. 36 с тях. Мчци Яков презв., Азадан и Авдикий дякони, Персийски. Ик. на Пресв. Богородица „Касперовска” (подв.). Блажи се.
24	11	Ч	☩ Светли четвъртък. Свщмчк Антипа, еп. Пергамски. Мчци Прокес и Мартиниан, Римски. Преп. Фармутий.

25	12	П	Светли петък. Живоприемен Източник на Пресвета Богородица. Преп. Василий изповедник, еп. Парийски. Преп. Исаак Сирин, Сполетски. Преп. Атанасия игумения. Преп. Антуса, дъщеря на имп. Константин Копроним. Препмчци Мина, Давид и Йоан. Свщмчк Зинов, еп. Веронийски. Ик. на Пресв. Богородица „Живоносен Източник” (подв.). Водосвет. Блажи се.
26	13	С	Светла събота. Свщмчк Артемон, презв. Лаодикийски. Мчца Томаида Египетска. Мчк Крискентий.
27	14	Н	Неделя 2 след Пасха. Томина неделя. Антипасха. Гл. 1. Свт. Мартин изповедник, папа Римски. Св. 1000 мчци Персийски и Азат скопец. Мчк Ардалион. Мчци Антоний, Йоан и Евстатий, Литовски. Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20). Лит.: – Деян. 14 (5:12-20); Йоан. 65 (20:19-31).
28	15	П	Седмица 2 след Пасха. Апп. от 70-те: Аристарх, Пуд и Трофим. Мчк Сава Готски. Мчци Василиса и Анастасия.
29	16	В	Мчци Агапия, Ирина и Хиония (Снежана). Мчк Леонид и мчци Хариеса, Ники, Галина, Ирина и др. Пасхален помен за покойници.
30	17	С	Свщмчк Симеон, еп. Персийски, и др. с него. Преп Акакий, еп. Мелитински. Свт. Агапит, папа Римски. Мчк Адриан. Преп. Зосима Соловецки. Преп. Александър Свирски.

1	18	Ч	Преп. Йоан, ученик на св. Григорий Декаполит.
Свт. Козма изп., еп. Халкидонски, и преп. Авксентий.
Мчци Виктор, Зотик и др. Мчк Йоан Нови от Янина.
2	19	П	Преп. Йоан Ветхопещерник.
Свт. Георги изп., еп. на Антиохия Писидийска. Мчци Теона,
Христофор и Антонин. Свт. Трифон, патр. Цариградски.
Преп. Никифор игумен. Бл. Матрона Московска (†1952).
3	20	С	Преп. Теодор Трихина.
Свт. Григорий и Анастасий Синаит, патрр.
Антиохийски. Преп. Анастасий, иг. Синайски.
Мчк младенец Гавриил Белостокски.
Свт. Николай, еп. Охридски и Жички (†1956).
4	21	Н	Неделя 3 след Пасха, на Мироносиците. Гл. 2.
Св. жени мироносици, правв. Йосиф Ариматейски и
Никодим (подв.).
Свщмчк Януарий еп. и други с него.
Мчк Теодор Пергийски и други с него.
Мчци Исакий, Аполос и Кодрат.
Свт. Максимиан, патр. Константинополски.
Утр. Ев. 3: Марк. 71 (16:9-20). Лит.:
– Ред.: Деян. 16 (6:1-7); Марк. 69 (15:43-16:8).
5	22	П	Седмица 3 след Пасха.
Преп. Теодор Сикеот, еп. Анастасиополски.
Пренасяне мощите на ап. и ев. Лука и др. Преп. Виталий
монах. Пренасяне мощите на блгв. кн. Всеволод Псковски.
6	23	В	☩ Вмчк Георги Победоносец (Гергьовден).
Мчца царица Александра. Мчци Анатолий и Протолеон.
Мчк <u>Лазар</u> Български (†1802).
Утр. Ев.: Лук. 63 (12:2-12). Лит.:
– Ред.: Деян. 18 (8:5-17); Йоан. 20 (6:27-33).
– На вмчка: Деян. 29 (12:1-11); Йоан. 52 (15:17-16:2).

7	24	С	Мчк Сава Стратилат и 70 воини. Преп. Елисавета чудотворица. Мчци Евсевий, Неон, Леонтий, Лонгин и др. Мчци Пасикрат и Валентин. Преп. Тома, юродив заради Христа.
8	25	Ч	+ Ап. и евангелист Марк. Преп. Василий Поляномерулски.
9	26	П	Свщмчк Василий, еп. Амасийски. Свт. Стефан, еп. Пермски. Прав. Глафира девица.
10	27	С	☩ Ап. и свщмчк Симеон, сродник Господен, еп. Йерусалимски. Преп. Стефан, иг. Печерски, еп. Владимирски. Прав. Евлогий странноприемец. <i>Възстановяване на Българската патриаршия (1953).</i>
11	28	Н	Неделя 4 след Пасха, на Разслабения. Гл. 3. Ап. от 70-те Иасон и Сосипатър, и др., пострадали с тях. Мчци Дада, Максим и Квинтилиан. Мчци Зион, Евсевий, Неон и др. Свт. Кирил, еп. Туровски. Пренасяне мощите на мчк Авраамий Български (<i>подв.</i>). Прав. Тавита (<i>подв.</i>). <i>Утр. Ев. 4: Лук. 112 (24:1-12). Лит.: – Ред.: Деян. 23 (9:32-42); Йоан. 14 (5:1-15).</i>
12	29	П	Седмица 4 след Пасха. Св. 9 мчци Кизически. Преп. Мемнон чудотворец. Мчци Диодор и Родопиан дякон. Свт. Василий Острожки. Преп. Нектарий Оптински (†1928). Преп. Амфилохий Почаевски (†1970).
13	30	В	+ Св. ап. Яков Зеведеев. Свт. Донат, еп. на Еврия. Мчк Максим. Свт. Игнатий (Брянчанинов), еп. Кавказки (†1867).

- 14 1 С **Преполовение на Петдесетница.**
Прор. Йеремиа.
Препмчк Вата Персиец. Преп. Пафнутий Боровски.
Препмчци Атонски: Евтимий, Игнатий (†1814) и Акакий (†1816). Св. Тамара, царица Грузинска.
Водосвет. Разрешава се риба.
- 15 2 Ч ☩ Свт. Атанасий Велики, архиеп. Александрийски.
Блгв и равноап. княз Борис, в кръщ. Михаил (†907). ☩*
Мчци Еспер и Зоя и чедата им Кириак и Теодул.
Пренасяне мощите на св. мъченици Борис и Глеб.
Свт. Атанасий, патр. Константинополски, Лубенски чудотв.
- 16 3 П Мчци Тимотей и Мавра.
Преп. Петър чудотв., еп. Аргоски.
Успение на преп. Теодосий Киево-Печерски. ☩
- 17 4 С Мчца Пелагия Тарсийска.
Свщмчк Алвиан, еп. Анейски и учениците му.
Свщмчк Еразъм, еп. Формийски.
Свщмчк Силван, еп. Газски и 40 мчци с него.
Св. Баташки мъченици (†1876). ☩**
*Утр. Ев.: Мат. 36 (10:16-22). Лит.:
– Ред.: Деян. 29 (12:1-11); Йоан. 31 (8:31-42).
– На мчците: Рим. 99 (8:28-39); Лук. 106 (21:12-19).*
- 18 5 Н **Неделя 5 след Пасха, на Самарянката. Гл. 4.**
Вмчца Ирина.
Икона на Пресвета Богородица „Неизпиваема Чаша“.
*Утр. Ев.: Йоан. 63 (20:1-10). Лит.:
– Ред.: Деян. 28 (11:19-26, 29-30); Йоан. 12 (4:5-42).*
- 19 6 П **Седмица 5 след Пасха.**
Прав. Иов Многострадални.
Мчк Варвар воин и др. с него.
Мчк Варвар, бивш разбойник.

20	7	В	<p>☩ Възпоменаване явяването на Честния Кръст Господен на небето в Йерусалим (351).</p> <p>☞ Мчк Акакий Стотник.</p> <p>Преп. Нил Сорски.</p>
21	8	С	<p>Отдание на Преполовение.</p> <p>☩ Ап. и евангелист Йоан Богослов.</p> <p>Преп. Арсений Велики. <i>Утр. Ев.: Йоан. 67(21:15-25). Лит.: – Ред.: Деян. 32 (8:13-24); Йоан. 18 (6:5-14). – На ап.: 1 Йоан. 68 (1:1-7); Йоан. 61 (19:25-27, 21:24-25).</i></p>
22	9	Ч	<p>Прор. Исаия.</p> <p>Мчк Христофор.</p> <p>Пренасяне мощите на свт. Николай Мирликийски. +</p> <p>Св. <u>Новоселски мъченици</u> (†1876).</p> <p><i>Утр. Ев.: Йоан. 35 от пол. (10:1-9). Лит.: – Ред.: Деян. 35 (14:20-27); Йоан. 35 (9:39-10:9). – На свт.: Евр. 335 (13:17-21); Лук. 24 (6:17-23). – На мчците: Рим. 99 (8:28-39); Лук. 106 (21:12-19).</i></p>
23	10	П	<p>+ Ап. Симон Зилот (Кананит).</p> <p>Преп. Исидора юродива. Блаж. Таисия. Мчци Исихий, Алфий и др. Свт. Симон, еп. Владимирски и Суздалски.</p>
24	11	С	<p>Свщмчк Мокий.</p> <p>Равноап. Кирил и Методий. ☩</p> <p><i>Утр. Ев.: Йоан. 36 (10:9-16). Лит.: – Ред.: Деян. 37 (15:35-41); Йоан. 38 (10:27-38). – На равноап.: Евр. 318 (7:26-8:2); Мат. 11 (5:14-19).</i></p>
25	12	Н	<p>Неделя 6 след Пасха, на Слепия. Гл. 5.</p> <p>Свт. Епифаний, еп. Кипърски.</p> <p>Свт. Герман, патр. Константинополски.</p> <p>Свщмчк Еρμοген, патр. Московски.</p> <p><i>Утр. Ев. 8: Йоан. 64 (20:11-18). Лит.: – Ред.: Деян. 38 (16:16-34); Йоан. 34 (9:1-38).</i></p>

26	13	П	<p><i>Седмица 6 след Пасха.</i></p> <p>Мчца Гликерия и мчк Лаодикий.</p> <p>Мчк Александър Римски.</p> <p>Свт. Павсикакий, еп. Синадски, безсребр. и чудотв.</p> <p>Свв. Георги изп., съпругата му Ирина и чедата им.</p>
27	14	В	<p>Мчк Исидор Хиоски.</p> <p>Преп. Серапион Синдонит.</p> <p>Блаж. Исидор Ростовски, юродив заради Христа.</p> <p>Мчк <u>Райко</u> Шуменски (†1802).</p>
28	15	С	<p>☩ Отдание на Пасха.</p> <p>Предпразненство на Възнесение Господне.</p> <p>☩ Преп. Пахомий Велики.</p> <p>Преп. Ахилий, еп. Лариски.</p> <p>Свт. Исаия, еп. Ростовски.</p> <p>Преп. Евфросин Псковски.</p> <p>Блгв. царевич княз Димитрий, Угличски и Московски.</p> <p><i>Разрешава се риба.</i></p>
29	16	Ч	<p>⊕ ВЪЗНЕСЕНИЕ ГОСПОДНЕ (<i>Спасовден</i>).</p> <p>Преп. Теодор Освещени.</p> <p>Блаж. отроковица Муза.</p> <p>Преп. Ефрем Перекомски.</p> <p><i>Утр. Ев.: Марк. 71 (16:9-20). Лит.:</i></p> <p><i>– На празника: Деян. 1 (1:1-12); Лук. 114 (24:36-53).</i></p>
30	17	П	<p>Ап. Андроник и св. Юния.</p> <p>Мчк Солохон и др. с него.</p> <p>Свт. Стефан, патр. Цариградски.</p> <p>Вмчк Николай Софийски (†1555). +*</p>
31	18	С	<p>Мчци Теодот Анкирски, и св. 7 девизи.</p> <p>Мчци Петър, Дионисий, Андрей, Павел, Христина и др.</p> <p>Мчци Симеон, Исаак и Вахтисий, Персийски.</p> <p>Памет на св. отци от Седемте Вселенски събора.</p>

- 1 19 Н **Неделя 7 сл. Пасха, на св. Отци от Първия Вселенски събор** (325 г.). Гл. 6.
Свщмчк Патрикий, еп. Пруски, и др. с него.
Мчк Калуф Египтянин. Преп. Йоан, еп. Готски. Преп. Корнилий Комелски. Блгв. княз Йоан Вологодски. Блгв. княз Димитрий Донски. Утр. Ев. 10: Йоан. 66 (21:1-14). Лит.: – На св. Отци: Деян. 44 (20:16-18, 28-36); Йоан. 56 (17:1-13).
- 2 20 П **Седмица 7 след Пасха.**
Мчци Талалей, Александър и Астерий.
Мчк Аскалон Египетски. Свт. Алексий, митр. Московски.
- 3 21 В **+ Свв. равноап. Константин и Елена.**
Икона на Пресвета Богородица „**Владимирска**”. +
Блгв. кн. Константин и чедата му Михаил и Теодор, Муромски.
Преп. Касиан Грек. Мчк Константин Софийски († ок. 1737).
- 4 22 С **Мчк Василиск.**
Възпоменаване на Втория Вселенски събор (381).
Вмчк Йоан-Владимир, княз Български чудотв. († 1016).
- 5 23 Ч **Преп. Михаил изп., еп. Синадски.**
Препмчк Михаил черноризец. Свт. Леонтий, еп. Ростовски.
Преп. Евфросиния Полоцка. *На този ден се пренася службата на св. Йоан Кр. от 25.V/7.VI. Утр. Ев.: Лук. 31 (7:17-30). Лит.: – Ред.: Деян. 48 (25:13-19); Йоан. 55 (16:23-33). – На Предт.: 2 Кор. 176 (4:6-15); Мат. 40 (11:2-15).*
- 6 24 П **☩ Отдание на Възнесение.**
☩ Преп. Симеон Стълпник Дивногорец.
Мчк Мелетий Стратилат и 1218 воители с жените и децата им.
Мчк Серапион Египтянин. Преп. Никита Стълпник.
- 7 25 С **Вселенска задушница.**
+ Трето намиране честн. глава на св. Йоан Кръстител.
(Службата на св. Йоан Кр. се пренася в четвъртък, 23.V/5.VI.)
Свщмчк Терапонт, еп. Кипърски.

8	26	Н	Неделя 8 след Пасха. ⊕ ПЕТДЕСЕТНИЦА. СВЕТА ТРОИЦА. Ап. Карп и Алфей (баща на ап. Яков Алфеев и ев. Матей) от 70-те. Мчци Аверкий и Елена (също чеда на ап. Алфей). Преп. Йоан Психаит изп. Мчк <u>Георги Софийски Най-нови</u> († 1530). ☩ <i>Всичко на празника.</i> <i>Утр. Ев.: Йоан. 65 (20:19-23). Лит.:</i> <i>– На празн.: Деян. 3 (2:1-11); Йоан. 27 (7:37-52, 8:12).</i>
9	27	П	Седмица 1 след Петдесетница. ☩ СВЕТИ ДУХ. Свщмчк <u>Терапонт</u> , еп. Сардийски (III). Мчци Теодора девица и Дидим воин. Прав. Йоан Руски, изп. († 1730). <i>Намиране мощите на преп. Нил Столобенски. Лит.:</i> <i>– На празн.: Еф. 229 (5:9-19); Мат. 75 (18:10-20).</i>
10	28	В	Преп. Никита изповедник, еп. Халкидонски. Свщмчк Евтихий, еп. Мелитински. Мчца Еликонида. Свщмчк Еладий еп. Свт. Игнатий, еп. Ростовски. Преп. Елена Дивеевска. Преп. <u>Софроний</u> Български († 1515).
11	29	С	Мчца Теодосия Тирска. Препмчца Теодосия Цариградска. Блаж. Йоан, Христа ради юродив, Устюжки. Възпоменаване на Първия Всел. събор в Никея (325). Свт. Лука изп., архиеп. Симферополски († 1961). <i>Ик. на Пр. Богор., „Ходатайка за грешниците”. ⊕ Блажи се.</i>
12	30	Ч	Преп. Исаакий, игумен Далматски.
13	31	П	Мчк Ермий. Ап. <u>Ерм</u> от 70-те, еп. Филипополски (Пловдивски). Мчк Философ. <i>Блажи се.</i>

14	1	С	<p>☩ Отдание на Петдесетница. Мчк Юстин Философ и др. Мчци Юстин, Харитон и др. Преп. Дионисий Глушицки. Преп. Агапит Печерски, безсребреник и целител. Преп. Юстин (Попович), Челийски (†1978).</p>
15	2	Н	<p>Неделя 1 след Петдесетница, на Всички светии. Гл. 8. Свт. Никифор изп., патриарх Цариградски. Вмчк Йоан Нови, Сочавски. Икони на Пресв. Богор. „Неразрушима стена” (подв.) и „Смекчаване на злите сърца” (подв.). <i>Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20). Лит.: – Ред.: Евр. 330 (11:33-12:2); Мат. 38 (10:32-33, 37-38; 19:27-30).</i> <i>Петрови заговезни.</i></p>
16	3	П	<p><i>Седмица 2 след Петдесетница.</i> Мчк Лукилиан и др. Свщмчк Лукиан еп. и др. Пренасяне мощите на св. мчк и блгв. царевич княз Димитрий Углички и Московски. <i>Начало на Петровия пост.</i></p>
17	4	В	<p>Свт. Митрофан, първи патриарх Константинополски. Мчк Конкордий. Мчци Фронтасий, Северин, Севериан и Силан. Преп. Зосима, еп. на Вавилон Египетски. Свщмчк Астий, еп. Дирахийски.</p>
18	5	С	<p>Свщмчк Доротей, еп. Тирски. Мчци Маркиан, Никандър, Аполон, Арий и др. Преп. Теодор пустинник. Преп. Анувий изповедник и пустинножител Египетски. Преп. авва Доротей. Препмчк блгв княз Игор Черниговски и Киевски. Блаж. Константин, митр. Киевски.</p>
19	6	Ч	<p>Преп. Висарион, чудотворец Египетски. Преп. Иларион Нови, игумен Далматски, изп. (†845). Препмчци деви Архелая, Текла и Сусана. Преп. Варлаам Хутински.</p>

20	7	П	Свщмчк Теодот Анкирски. Мчци Кириакия, Валерия (Калерия) и Мария. Свщмчк Маркелин, папа Римски, отпаднал и покаял се. Свщмчк Маркел, папа Римски, и др. Свщмчк Терапонт, еп. Кипърски.
21	8	С	☩ Вмчк Теодор Стратилат. Свт. Ефрем, патр. Антиохийски. Преп. Зосима Финикийски. Мчци <u>Марк</u> и <u>Юлий</u> Доростолски. Свщмчк <u>Василий Нови</u> , Костурски (1902).
22	9	Н	Неделя 2 сл. Петд., на всички български светии и на всички преп. и богоносни отци от Св. Гора. Гл. 1. ☩ Свт. Кирил, архиеп. Александрийски. Преп. Кирил Белоезерски. Преп. Александър, иг. Куцски. <i>Утр. Ев. 2: Марк. 70 (16:1-8). Лит.: – Ред.: Рим. 81 от пол. (2:10-16); Мат. 9 (4:18-23). – На бълг. св.: Евр. 330 (11:33-12:2); Мат. 10 (4:25-5:12).</i>
23	10	П	Седмица 3 след Петдесетница. Свщмчк Тимотей, еп. Пруски. Мчци Александър воин и Антонина девица. Свт. Васиан, еп. Лавдийски.
24	11	В	+ Апп. Вартоломей и Варнава. Събор на св. Китайски мъченици. Ик. на Пресв. Богор. „Достойно есть” („Милующая”). ☩ *
25	12	С	☩ Преп. Онуфрий Велики. ☩ Преп. Петър Атонски. Препп. Пафнутий, Тимотей, Йоан, Андрей, Ираклемон, Теофил и др., пустинници Египетски.
26	13	Ч	Мчца Акилина. Свт. Трифилий, еп. на Левкусия Кипърска.
27	14	П	Прор. Елисей. Свт. Методий, патр. Цариградски.

28	15	с	<p>Прор. Амос. Мчци Вит, Модест и Крискентия. Мчк Дула Киликийски. Преп. Йероним Блажени, Стридонски. Блаж. Августин, еп. Ипонийски. Преп. Дула страстотерпец, Египетски. Свт. Йона, митр. Московски. Мчк <u>Исихий</u> Доростолски. Благов. Лазар, княз Сръбски (†1389). Свт. <u>Ефрем</u> II, патр. Сръбски (†1399).</p>
29	16	н	<p>Неделя 3 след Петдесетница. Гл. 2. Свт. Тихон, еп. Аматунтски. Свщмчк Тигрий презв. и мчк Евтропий четец. <i>Утр. Ев. 3: Марк. 71 (16:9-20). Лут.: – Ред.: Рим. 88 (5:1-10); Мат. 18 (6:22-33).</i></p>
30	17	п	<p>Седмица 4 след Петдесетница. Мчци Мануил, Савел, Исмаил.</p>

1	18	в	<p>Мчци Леонтий, Ипатий, Теодул. Икона на Пресв. Богородица „Боголюбска”. +</p>
2	19	с	<p>+ Ап. Иуда, брат Господен. Мчк <u>Зосима</u>, воин Созополски (II). Преп. Паисий Велики. Преп. Йоан отшелник. Преп. <u>Паисий</u> Хилендарски (†ок.1773). Свт. Йоан, архиеп. Шанхайски и Сан-Франциски (†1966). †**</p>
3	20	ч	<p>Свщмчк Методий, еп. Патарски, посрамил оригеновата ерес. Мчци Аристоклий презв., Димитриан дяк. и Атанасий чт. Свт. Левкий изп., еп. Врунтисиополски. Мчци Ина, Пина и Рима. Преп. <u>Наум</u> Охридски. †*</p>
4	21	п	<p>Мчк Юлиан Тарсийски. Препп. Юлий и Юлиан. Свщмчк Терентий еп. Иконийски.</p>

5	22	С	Свщмчк Евсевий, еп. Самосатски. Мчци Зинон и Зина.
6	23	Н	Неделя 4 след Петдесетница. Гл. 3. Мчца Агрипина. Мчци Евстохий, Гаий и др. Свт. Марк изповедник, митр. Ефески. +* (з.м.: 19 ян.) Икона на Пресвета Богородица „ Владимирска ”. + Утр. Ев. 4: Лук. 112 (24:1-12). Лит.: – Ред.: Рим. 93 (6:18-23); Мат. 25 (8:5-13). – На Пр. Богор.: Филип. 240(2:5-11); Лук. 54(10:38-42, 11:27-28). – Или на свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Йоан. 36 (10:9-16).
7	24	П	Седмица 5 след Петдесетница. ⊕ Рождество на св. Йоан Предтеча и Кръстител Господен (Еньовден). Мчци Ориентий, Фарнакий, Ерос и др. Утр. Ев.: Лук. 3 (1:24-25, 57-68, 76, 80). Лит.: – На Предт.: Рим. 112 (13:11-14:4); Лук. 1 (1:1-25, 57-68, 76, 80).
8	25	В	Препмчца Феврония девица. Блгвв. кн. Петър и кн. Феврония, Муромски. Преп. <u>Дионисий</u> Атонски (XIV). Препмчк <u>Прокопий</u> Варненски († 1810).
9	26	С	Преп. Давид Солунски. Преп. Йоан изп., еп. Готски. Преп. <u>Давид</u> , цар Български († ок. 976). Ик. на Пр. Богор. „Тихвинска” ⊕, „Лидска” и „Нямецка”.
10	27	Ч	Преп. Сампсон Странноприемец. Преп. Севир презвитер. Преп. Георги Светогорец († 1065).
11	28	П	☩ Пренасяне мощите на св. безср. и чудотвв. Кир и Йоан. Преп. Павел лекар. Препп. Сергий и Герман, Валаамски. Икона на Пресвета Богородица „Троеручица”. ⊕*

- 12 29 С ⊕ **Първовърховни апп. Петър и Павел (Петровден).**
Преп. Паисий Светогорец (†1994).
Икона на Пресвета Богородица „**Касперовска**”.
Утр. Ев.: Йоан. 67 (21:15-25). Лит.:
– На апп.: 2 Кор. 193 (11:21-12:9); Мат. 67 (16:13-19).
- 13 30 Н **Неделя 5 след Петдесетница. Гл. 4.**
☩ **Събор на св. славни и всехвални 12 апостоли.**
Преп. Петър, царевич Ордински (Ростовски).
Утр. Ев. 5: Лук. 113 (24:12-35). Лит.:
– Ред.: Рим. 103 (10:1-10); Мат. 28 (8:28-9:1).
– На апп.: 1 Кор. 131 (4:9-16); Марк. 12 (3:13-19).

- 14 1 П Седмица 6 след Петдесетница.
☩ Св. безсребърници и чудотвв. Козма и Дамян Римски.
Мчк Потит отрок.
Преп. Петър, бивш патриций.
**Възвръщане мощите на преп. Йоан Рилски чудо-
творец от Търново в Рилския манастир (1469).** ⊕*
Преп. Никодим Светогорец (†1809).
Утр. Ев.: Мат. 43 (11:27-30). Лит.:
– На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Мат. 10 (4:25-5:12).
– На безср.: 1 Кор. 153 (12:27-13:8); Мат. 34 от пол. (10:1, 5-8).
- 15 2 В ☩ Полагане честната риза на Пресв. Богородица във
Влахернския храм (V).
Свт. Ювеналий, патр. Йерусалимски.
- 16 3 С Мчк Иакинт (от Кесария Кападокийска).
Мчци Мокий и Марк.
Мчци Диомид, Евлампий, Асклипиодот и мчца Голиндуха.
Преп. Александър, основател на м-ра на „Незаспиващите”.
Свт. Анатолий, патр. Цариградски.

17	4	Ч	<p>Свт. Андрей, архиеп. Критски.</p> <p>Преп. Марта, майка на св. Симеон Дивногорец.</p> <p>Свщмчк Теодор, еп. Киринейски. Мчци Теодот и Теодотия.</p> <p>Преп. Андрей Рубльов, иконописец. Св. царски руски новомчци: цар Николай II, семейството му и убитите с тях (†1918).</p>
18	5	П	<p>✙ Преп. Атанасий Атонски.</p> <p>Намиране мощите на преп. Сергей Радонежки. ✙</p> <p>Препмчци велика княгиня Елисавета, инокиня Варвара и убитите с тях (†1918).</p> <p>Ик. на Пресв. Богор. „Икономиса” („Домостроителка”).</p>
19	6	С	<p>Преп. Сисой Велики.</p> <p>Мчца Лукия девица и др. с нея. Мчци Марин, Марта, Авдифакс, Авакум и др. Мчци Исавър дяк., Инокентий и др. Мчк Коинт Фригийски. Прав. дева Юлиания, кн. Олшанска.</p>
20	7	Н	<p>Неделя 6 след Петдесетница. Гл. 5.</p> <p>Преп. Тома Малейн.</p> <p>Преп. Акакий Синайски (от Лествицата).</p> <p>Препмчци <u>Епиктет</u> презвитер и <u>Астион</u> монах.</p> <p>Мчци Перегрин, Лукиан, Помпей, Исихий, Папий и др.</p> <p>Вмчца Кириакия (Неделя) (†289). Мчк Евангел.</p> <p>Икона на Пресв. Богородица „Влахернска”.</p> <p><i>Утр. Ев. 6: Лук. 114 (24:36-53). Лит:</i> – <i>Ред.: Рим. 110 (12:6-14), Мат. 29 (9:1-8).</i></p>
21	8	П	<p>Седмица 7 след Петдесетница.</p> <p>✙ Вмчк Прокопий.</p> <p>Блаж. Прокопий Устюжки, юродив заради Христа. Преп. Теофил Мироточиви. Ик. на Пресв. Богор. „Казанска” ✙</p>
22	9	В	<p>Свщмчк Панкратий, еп. Тавроменийски.</p> <p>Свт. Теодор, еп. Едески. Свщмчк Кирил, еп. Гортински.</p> <p>Препмчци Патермутий и Коприй и мчк Александър.</p> <p>Препп. Патермутий и Коприй Египетски.</p>

23	10	С	Св. 45 мчци в Никопол Арменски. Полагане на честния хитон Господен в Москва. + Преп. Антоний Киево-Печерски. + Мчци Вианор, Силуан и Аполоний. Препп. Египетски пустинници, уморени с огън и дим от Александрийския патр. Теофил.
24	11	Ч	☩ Вмчца Евфимия Всехвална. Св. равноап. княгиня Олга. (з.м.: +) Възпоменаване чудото от мощите на св. Евфимия на IV Вселенски събор в 451 г., чрез което се утвърди св. Православие. Мчк Киндей презв.
25	12	П	Мчци Прокъл и Иларий. Преп. Михаил Малеин. Прав. Вероника. Мчца Голиндуха, в кръщ. Мария, Персийска. Мчци Теодор варяг и синът му Йоан, пострадали в Киев. Икона на Пресв. Богородица „Троеручица”. +
26	13	С	☩ Събор на св. архангел Гавриил. Преп. Стефан Саваит. Свт. Юлиан, еп. Кеноманийски. Мчк Серапион. Мчк Маркиан. Ик. на Пресв. Богородица „Достойно есть”. + * (з.м.: 11 юни)
27	14	Н	Неделя 7 след Петдесетница. Гл. 6. Възпоменаване на св. отци от Шестте Вселенски събора. (подв.) (Службата им в минея е на 16.VII.) Ап. Акила от 70-те. ☩ На този ден е пренесена службата на мчци Кирик и Юлита. Преп. Елий монах, Египетски. Преп. Онисим чудотв. Мчк Юст. Препмчк <u>Никодим</u> Албански († 1722). Утр. Ев. 7: Йоан. 63 (20:1-10). Лит.: – Ред.: Рим. 116 (15:1-7); Мат. 33 (9:27-35). – На св. отци: Евр. 334 (13:7-16); Йоан. 56 (17:1-13).

28	15	П	Седмица 8 след Петдесетница. Мчци Кирик и Юлита. (Службата им е в предния ден.) Мчк Авудим. + Равноап. княз Владимир, покръстител на Русия. (з.м.: ☩)
29	16	В	Свщмчк Атиноген и 10-те му ученици. Мчца Юлия девица. Мчци Павел, Алевтина и Хиония. Възпоменаване на Четвъртия Вселенски събор (451). Мчк Антиох лекар. Мчк <u>Йоан</u> Търновски († 1822). Блаж. Матрона Анемнясевска, изп. († 1936).
30	17	С	☩ Вмчца Марина (Маргарита). Пренасяне мощите на преп. Лазар Галисийски.
31	18	Ч	Мчци Иакинт Амастридски и Емилиан. Мчк <u>Емилиан</u> Доростолски. Преп. Памво пустинник, Египетски. Преп. Йоан Многострадални, Печерски.

1	19	П	Преп. Макрина, сестра на свт. Василий Велики. Преп. Дий. Откр. мощите на преп. Серафим Саровски (1903). ☩* <i>Утр. Ев.: Мат. 43 (11:27-30). Лит.:</i> – На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Лук. 24 (6:17-23).
2	20	С	☩ Св. пророк Илия (Илinden). Преп. Авраамий Галицки. Откр. мощите на препмчк Атанасий Брестки (1649). <i>Утр. Ев.: Лук. 14 (4:22-30). Лит.:</i> – На прор.: Иак. 57 (5:10-20); Лук. 14 (4:22-30).
3	21	Н	Неделя 8 след Петдесетница. Гл. 7. Препп. Симеон, юродив заради Христа, и Йоан, негов съпостник. Прор. Йезекиил. <i>Утр. Ев. 8: Йоан. 64 (20:11-18). Лит.:</i> – Ред.: 1 Кор. 124 (1:10-18); Мат. 58 (14:14-22).

4	22	П	<p>Седмица 9 след Петдесетница.</p> <p>☩ Св. мирносолица и равноап. Мария Магдалина. Пренасяне мощите на свщмчк Фока, еп. Синопийски. Мчца Маркела.</p>
5	23	В	<p>Мчци Трофим, Теофил и 13 мчци с тях.</p> <p>Свщмчк Аполинарий, еп. Равенийски, ученик на ап. Петър. Прав. воин Теодор Ушаков. Икона на Пресвета Богородица „Почаевска”. Ик. на Пресв. Богородица „Радост на всички скърбящи”.</p>
6	24	С	<p>☩ Мчца Христина.</p> <p>Мчци благоверни князе Борис и Глеб. Преп. Поликарп, архим. Печерски. Свт. Георги, архиеп. Могилевски.</p>
7	25	Ч	<p>☩ Успение на св. Анна, майка на Пресвета Богородица.</p> <p>☩ Св. Олимпиада дякониса и преп. Евпраксия девица. Преп. Макарий Унженски. Възпоменаване на V Всел. събор в Константинопол (553).</p>
8	26	П	<p>Свщмчци Ермолай, Ермип и Ермократ, презвв. Никомидийски. Препмчца Параскева. Преп. Моисей Угрин, Печерски.</p>
9	27	С	<p>☩ Вмчк и целител Пантелеимон. (з.м.: ☩)</p> <p>Успение на свт. Климент, архиеп. Охридски († 916). Св. Седмочисленици: равноап. Кирил и Методий, свт. Климент, архиеп. Охридски, препп. Наум, Сава, Горазд и Ангеларий. ☩*</p> <p>Преп. Антиса изп., игум. и 90-те ѝ сестри. Бл. Николай Кочанов, юродив заради Христа, Новгородски. Преп. Герман Аляскински. Утр. Ев.: на вмчка: Лук. 106 (21:12-19); или на Седмочисл.: Лук. 51 (10:16-21). Лит.: – На вмчка: 2 Тим. 292 (2:1-10); Йоан. 52 (15:17-16:2). – На Седмочисл.: Евр. 318 (7:26-8:2); Йоан. 36 (10:9-16).</p>

- 10 28 Н **Неделя 9 след Петдесетница. Гл. 8.**
 Апп. и дякони от 70-те: Прохор, Никанор, Тимон и Пармен.
 Мчк Юлиан Далматински. Мчци Евстатий и Акакий.
 Свт. Питирим, еп. Тамбовски. Икони на Пресвета
 Богородица: „**Смоленска - Одигитрия**” + и „**Умиление**” -
Серафимо-Дивеевска. Утр. Ев. 9: Йоан. 65 (20:19-31). Лит.:
 – Ред.: 1 Кор. 128 (3:9-17); Мат. 59 (14:22-34).
- 11 29 П **Седмица 10 след Петдесетница.**
 Мчк Калиник.
 Мчца Серафима девица. Мчца Теодотия и трите ѝ чеда.
- 12 30 В **Свщмчк Висарион, еп. Смолянски († 1670).** ☩**
 Апп. от 70-те: Сила, Силуан, Крискент, Епенет и Андроник.
 Мчк Йоан воин. Свщмчк Валентин, еп. Интерамнски, и др.
 Свщмчк Полихроний, еп. Вавилонски, и др.
 Преп. Анатолий Оптински Младши († 1922).
- 13 31 С **Предпразненство на изнасянето на Честния Кръст Господен.**
 Прав. Евдоким Кападокийски.
 Мчца Юлита от Кесария Кападокийска. Свщмчк Вениамин
 Петроградски († 1922). *Богородични заговезни.*

- 14 1 Ч ☩ **Изнасяне на Честния и Животворящ Кръст Господен.**
 ☩ **Мчци седем братя Макавеи, майка им Соломония
 и учителят им Елеазар.**
 Мчци в Пергия Памфилийска: Леонтий, Атий, Александър и др.
 Лит.: – *На Кръста: 1 Кор. 125 (1:18-24); Йоан 60 (19:6-11, 13-20, 25-28, 30-35).*
 – Ред. (под зач.): 2 Кор. 167 (1:1-7); Мат. 88 (21:43-46).
 – *На мчците: Евр. 330 (11:33-12:2); Мат. 38 (10:32-36, 11:1).*
*След Великото славосл. на Утр. се изнася за поклонение
 честният Кръст. Начало на Богородичния пост. Водосвет.*

15	2	Π	<p>☩ Пренасяне мощите на първомчк и архидякон Стефан. Намиране мощите на правв. Никодим, Гамалиил и Авив. Свщмчк Стефан, папа Римски, и др. с него. Блажени Василий Московски, юродив заради Христа.</p>
16	3	С	<p>Препп. Исакий, Далмат и Фавст. Преп. Козма отшелник. Преп. Антоний Римлянин, Новгородски чудотворец.</p>
17	4	Н	<p>Неделя 10 след Петдесетница. Гл. 1. Св. 7 отроци Ефески. Мчк Елевтерий. Препмчца Евдокия в Персия. <i>Утр. Ев. 10: Йоан. 66 (21:1-14). Лит.: – Ред.: 1 Кор. 131 (4:9-16); Мат. 72 (17:14-23).</i></p>
18	5	Π	<p><i>Седмица 11 след Петдесетница.</i> Предпразненство на Преображение Господне. Мчк Евсигний. Мчци Кантидий, Кантидиан и Сивел, в Египет. Прав. Нона, майка на свт. Григорий Богослов. Свщмчк Антер, папа Римски. Свщмчк Фавий, папа Римски. Мчк Понтий Римлянин.</p>
19	6	В	<p>⊕ ПРЕОБРАЖЕНИЕ ГОСПОДНЕ. <i>Всичко на празника. Утр. Ев.: Лук. 45 (9:28-36). Лит.: – На празн.: 2 Петр. 65 (1:10-19); Мат. 70 (17:1-9).</i> <i>Освещаване на грозде. Разрешава се риба.</i></p>
20	7	С	<p>Препмчк Дометий Персиец и двамата му ученици. Мчци Марин воин и Астерий болярин. Препмчца Потамия чудотворица. Преп. Ор черноризец, Тивайдски. Преп. Теодосий Нови. Намиране мощите на свт. Митрофан, еп. Воронежки. Преп. Пимен Многоболезнени, Печерски. Преп. Антоний Оптински (†1865)</p>

21	8	Ч	Свт. Емилиан изповедник, еп. Кизически. Свт. Мирон чудотв., еп. Критски. Мчци Елевтерий и Леонид. Преп. Григорий Синаит. Мчк <u>Спас</u> Струмишки (†1794). Пренасяне мощите на препп. Зосима и Саватий Соловецки. Икона на Пресв. Богородица „ Толгска ”.
22	9	П	+ Ап. Матия. Мчци Юлиан, Маркиан и др. Преп. Псой Египетски. Мчк Антоний Александрийски.
23	10	С	Мчци архидякон Лаврентий, папа Сикст и др.
24	11	Н	Неделя 11 след Петдесетница. Гл. 2. Мчк и архидякон Евпъл. Мчца Сусана девица и др. с нея. Препп. Теодор и Василий, Печерски. Утр. Ев. 11: Йоан. 67 (21:15-25). Лит.: – Ред.: 1 Кор. 141 (9:2-12); Мат. 77 (18:23-35).
25	12	П	Седмица 12 след Петдесетница. Мчци Фотий и Аникита и много др. с тях. На този ден е пренесена службата на преп. Максим изп. Мчци Памфил и Капитон. Свщмчк Александър, еп. Комански.
26	13	В	☩ Отдание на Преображение Господне. Пренасяне мощите на преп. Максим изповедник. (Службата му е в предния ден заради отданието.) Мчци Иполит, Иринея, Авундий и мчца Конкордия, Римски. Свт. Тихон Задонски чудотворец.
27	14	С	Предпразненство на Успение Богородично. Прор. Михей. Свщмчк Маркел, еп. Апамейски. Пренасяне мощите на преп. Теодосий Печерски. +
28	15	Ч	⊕ УСПЕНИЕ НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА. Икони на Пресв. Богор. „ Прибавяне на ум ” и „ София - Божия претъдрост ”. Утр. Ев.: Лук. 4 (1:39-49,56). Лит.: – На Пр. Богор.: Филип. 240(2:5-11); Лук. 54(10:38-42, 11:27-28).

29	16	П	<p>☩ Пренасяне на Неръкотворния образ Христов от Едеса в Цариград (944). (или ☩) (☩) Мчк Диомид лекар. Преп. Херимон Египетски. Преп. <u>Йоаким</u> Осоговски (†1105).</p>
30	17	С	<p>Мчк Мирон презвитер. Мчк Патрокъл. Преп. Алипий иконописец Печерски.</p>
31	18	Н	<p>Неделя 12 след Петдесетница. Гл. 3. Мчци Флор и Лавър. Свщмчк Емилиан еп. и др. с него. Успение на преп. <u>Йоан Рилски</u> Чудотворец (†946). ☩* <i>Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20). Лут.: – Ред.: 1 Кор. 158 (15:1-11); Мат. 79 (19:16-26). – На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Мат. 10 (4:25-5:12). – На мчците: Еф. 233 (6:10-17); Лук. 63 (12:2-12).</i></p>

1	19	П	<p><i>Седмица 13 след Петдесетница.</i> Мчк Андрей Стратилат и с него 2593 мчци. Мчци Тимотей, Агапий и Текла. Ик. на Пр. Богор. „Донска”.</p>
2	20	В	<p>Прор. Самуил. <u>Мчци Севир, Мемнон, Дионисий Станимашки и др. 38,</u> Пловдивски (†304).</p>
3	21	С	<p>Ап. Тадей от 70-те. Мчца Васа Солунска и чедата ѝ: мчци Теогний, Агапий и Пист. Преп. Авраамий Смоленски. Свщмчк <u>Симеон</u> Самоковски (†1737).</p>
4	22	Ч	<p>Мчци Агатоник, Зотик, Теопрепий и др. <i>На този ден е пренесена службата на мчк Луп.</i> Свщмчк Атанасий еп. Преп. Антуса и мчци Харисим и Неофит. Мчца Евлалия девица. Икона на Пресв. Богородица „Грузинска”.</p>

5	23	П	<p>☩ Отдание на Успение Богородично. Мчк Луп. <i>(Службата му е в предния ден заради отданието)</i> Свщмчк Иринеи, еп. Лионски. Свт. Калиник, патр. Цариградски. Препп. Евтихий и Флорентий.</p>
6	24	С	<p>Свщмчк Евтих, ученик на ап. Йоан Богослов. Преп. Георги Лимниот, изп. Мчца Сира девица, Персийска. Мчк Татион. Равноап. Козма Етолийски (†1779).</p>
7	25	Н	<p>Неделя 13 сл. Петдесетница, пред Въздвижение. Гл. 4. Пренасяне мощите на ап. Вартоломей. Ап. Тит, еп. Критски, от 70-те. Св. изпп., пострадали от арианите в Едеса: свтт. Варсис и Евлогий, епп. Едески, и др. Свт. Мина, патр. Цариградски. <i>Утр. Ев. 2: Марк. 70 (16:1-8). Лит.: – Ред.: 1 Кор. 166 (16:13-24); Мат. 87 (21:33-42). – На анп.: Тит. 300 (1:1-4, 2:15-3:3, 12-13, 15); Мат. 11 (5:14-19).</i></p>
8	26	П	<p>Седмица 14 след Петдесетница. Мчци Адриан и Наталия. Икона на Пресв. Богородица „Владимирска”. +</p>
9	27	В	<p>Преп. Пимен Велики. Преп. Пимен Палестински. Свт. Осий изп., еп. Кордубски. Свт. Ливерий изп., папа Римски. Мчк Фанурий. Препп. свщмчк Кукша и Пимен постник, Печерски.</p>
10	28	С	<p>Преп. Моисей Мурин. Преп. Сава Псковски. Преп. Иов Почаевски.</p>
11	29	Ч	<p>☩ Отсичане честната глава на св. Йоан Предтеча и Кръстител Господен. <i>Утр. Ев.: Мат. 57 (14:1-13). Лит.: – На Предт.: Деян. 33 (13:25-32); Марк. 24 (6:14-30). Пост (разрешава се елей).</i></p>

12	30	П	Свв. патрр. Царигр.: Александър, Йоан и Павел Нови. Преп. Христофор Римлянин. Преп. Фантин чудотв. Пренасяне мощите на блгв. кн. Александър Невски. ⚔ Преп. Александър Свирски. Блгв. кн. Даниил Московски.
13	31	С	⚔ Полагане честния пояс на Пресвета Богородица. Свщмчк Киприан, еп. Картагенски. Свт. Генадий, патр. Цариградски.

14	1	Н	Неделя 14 сл. Петдесетница, след Въздвижение. Гл. 5. ⚔ Начало на Индикта – Църковна Нова година. ⚔ Преп. Симеон Стълпник и майка му Марта. Мчци 40 жени и учителя им дякон Амуn. Мчк Айтал дякон. Мчци Калиста, Евод и Ермоген. Прав. Иисус Навин. <i>Утр. Ев. 3: Марк. 71 (16:9-20). Лит.:</i> – <i>На Индикта: 1 Тим. 282 (2:1-7); Лук. 13 (4:16-22).</i> – <i>Ред. (под зач.): 2 Кор. 170 (1:21-2:4); Мат. 89 (22:1-14).</i> – <i>На прен.: Кол. 258 (3:12-16); Мат. 43 (11:27-30).</i>
15	2	П	<i>Седмица 15 след Петдесетница.</i> Мчк Мамант и родителите му Теодот и Руфина. Преп. Йоан постник, патр. Цариградски Св. 3628 мчци в Никомидия.
16	3	В	⚔ Свщмчк Антим, еп. Никомидийски, и др. с него. Преп. Теоктист, съпостник на преп. Евтимий Велики. Св. Фива дякониса. Мчца Василиса Никомидийска. Свщмчк Аристион, еп. Александрийски.

17	4	С	<p>Свщмчк Вавила, еп. Антиохийски, и др. Прор. Моисей Боговидец. Мчци Теодор, Миан, Юлиан и Кион. Мчци Вавила Никомидийски и 84 отроци с него. Мчца Ермиония, дъщеря на ап. Филип дякон. Намиране мощите на свт. Йоасаф, еп. Белгородски. Икона на Пресв. Богородица „Неузгаряща къпина”. +</p>
18	5	Ч	<p>☩ Св. пророк Захария и праведна Елисавета, родители на св. Йоан Предтеча. (или +) Мчци Урван, Теодор, Медимн и др. Мчк Авдий (Авид) в Персия. Мчци Тифаил, Тивея, Раиса (Ираида) и Сарвил. Св. Петър в Афира. Мчци Ювентин и Максим воители. Препмчк Атанасий Брестки († 1648).</p>
19	6	П	<p>☩ Възпоменаване чудото на св. архангел Михаил в Хони (IV). (^н) Мчци Евдоксий, Зинон и Макарий. Преп. Архип. Преп. Давид, бивш разбойник. Свщмчк Кирил, еп. Гортински. Мчци Кириак, Фавст презв., Авив дякон и други 11.</p>
20	7	С	<p>Събота пред Въздвижение. Предпразненство на Рождество Богородично. ☩ Мчк Созонт. Апп. от 70-те Евод и Онисифор. Мчк Евпсихий. Преп. Лука. Свт. Йоан, архиеп. Новгородски. Преп. Макарий Оптински († 1860). <i>Лит.:</i> – На Съб. пред Въздв.: 1 Кор. 126(2:6-9); Мат. 39(10:37-11:1). – На мчка: Еф. 233 (6:10-17); Йоан. 52 (15:17-16:2).</p>

21	8	Н	<p>Неделя 15 сл. Петдесетница, пред Въздвижение. Гл. 6. ⊕ РОЖДЕСТВО НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА. <i>Ик. на Пресв. Богородица „Курско-Коренна” – Знамение.</i> <i>Утр. Ев.: Лук. 4 (1:39-49, 56). Лит.:</i> <i>– На Нед. пред Въздв.: Гал. 215 (6:11-18); Йоан. 9 (3:13-17).</i> <i>– Ред. (под зач.): 2 Кор. 176 (4:6-15); Мат. 92 (22:35-46).</i> <i>– На Пр. Богор.: Филип. 240 (2:5-11); Лук. 54 (10:38-42, 11:27-28).</i></p>
22	9	П	<p><i>Седмица 16 след Петдесетница.</i> ☩ Св. праведни богоотци Йоаким и Анна. (n) Мчк Севириан. <i>Блаж. Никита Хартуларий, Цариградски.</i> <i>Преп. Теофан изп. Мчци Харитон и Стратор.</i> <i>Преп. Йосиф, игумен Волоцки.</i> <i>Възпоменаване на III Вселенски събор в Ефес (431).</i></p>
23	10	В	<p>Мчци Минодора, Митродора и Нимфодора. <i>Апп. от 70-те Апелий, Лукий и Климент.</i> <i>Мчк Варипсав.</i> <i>Блгв. царица Пулхерия.</i></p>
24	11	С	<p>Преп. Теодора Александрийска. <i>На този ден е пренесена службата на свщмчк Автоном.</i> <i>Преп. Евфросин готвач. Мчца Ия.</i> <i>Мчци Диодор и Дидим Сирски.</i> <i>Мчци Димитрий, Евантия и Димитриан.</i> <i>Мчци Серапион, Кронид и Леонтий.</i> <i>Пренасяне мощите на препп. Сергей и Герман Валаамски.</i></p>
25	12	Ч	<p>☩ Отдание на Рождество Богородично. Свщмчк Автоном, еп. Италийски. <i>(Службата му е в предния ден заради отданието.)</i> <i>Мчк Юлиан и 40 мчци с него.</i> <i>Свщмчк Корнута, еп. Никоимидийски.</i> <i>Прав. Симеон Верхотурски.</i></p>

- 26 13 П **☩ Обновление на храма „Възкр. Христово“ в Йерусалим (335).
Предпразненство на Въздвижение.**
Свщмчк Корнилий Стотник.
Мчци Илия, Зотик, Лукиан и Валериан.
Преп. Петър в Атроя.
Свщмчк Юлиан презв.
Мчци Кронид, Леонтий и Серапион.
Мчци Селевк, Макровий и Гордиан.
Вмчца Кетеван, царица Кахетинска. *Лит.:*
– На Обновл.: Евр. 307 (3:1-4); Мат. 67 (16:13-18).
– Ред.: Еф. 217 (1:7-17); Марк. 32 (8:1-10).
– Ред. за 14/27.IX: 1 Кор. 146 (10:23-28); Мат. 101 (24:34-44).
- 27 14 С **⊕ ВЪЗДВИЖЕНИЕ НА ЧЕСТНИЯ КРЪСТ ГОСПОДЕН
(Кръстовден).**
Успение на свт. Йоан Златоуст. Мчк Папий.
Всичко на празника.
Утр. Ев.: Йоан. 42 от пол. (12:28-36). *Лит.:*
– На Кр.: 1 Кор. 125 (1:18-24); Йоан. 60 (19:6-11, 13-20, 25-28, 30-35).
След Великото славословие в края на Утренята се изнася св. Кръст за поклонение. Пост (разрешава се елей).
- 28 15 Н **Неделя 16 сл. Петдесетница, след Въздвижение. Гл. 7.**
☩ Вмчк Никита Готски.
Преп. Филотей, презв. и чудотв.
Мчк Порфирий.
Мчци Максим, Теодот, Асклиада (Асклипиодота) и две девици. Намиране мощите на първомчк и архидякон Стефан. Свт. Симеон, архиеп. Солунски.
Утр. Ев. 5: Лук. 113 (24:12-35). *Лит.:*
– На Нед. сл. Въздвиж.: Гал. 203 (2:16-20); Марк. 37 (8:34-9:1).
– Ред. (под зач.): 2 Кор. 181 (6:1-10); Мат. 105 (25:14-30).
– На вмчка: 2 Тим. 292 (2:1-10); Мат. 36 (10:16-22).

29	16	П	<p><i>Седмица 17 след Петдесетница.</i></p> <p>☩ Вмчца Евфимия Всехвална.</p> <p>Мчца <u>Мелитина</u> от Маркианопол Тракийски. Мчца Севастиана. Мчци Виктор и Состен. Мчца Людмила, кн. Чешка. Преп. Доротей, пустинник Тиваидски. Свт. <u>Киприан</u>, митр. Киевски и Московски (†1406). Преп. Кукша Одески, изп. (†1964).</p>
30	17	В	<p>Мчци Вяра, Надежда, Любов и майка им София.</p> <p>Мчци Теодотия и Агатоклия. Св. 156 мчци Тирски. Свт. Йоаким, патр. Александрийски (†1567).</p>

1	18	С	<p>Преп. Евмений, еп. Гортински чудотворец.</p> <p>Мчца Ариадна. Мчци София и Ирина. Мчк Кастор.</p> <p>Преп. Иларион Оптински (†1837).</p> <p>Икона на Пресв. Богородица „<u>Изцелителка</u>”.</p>
2	19	Ч	<p>Мчци Трофим, Саватий и Доримедонт.</p> <p>Мчк Зосима пустинник.</p> <p>Блгвв. княз Теодор и чедата му Давид и Константин.</p>
3	20	П	<p>☩ Вмчк Евстатий Плакида и дружината му.</p> <p>Мчци и изпп. княз Михаил и болярин Теодор.</p>
4	21	С	<p>Събота след Въздвижение.</p> <p>☩ Отдание на Въздвижение.</p> <p>Ап. Кодрат от 70-те. (<i>Службата му е пренесена на следващия ден заради отданието.</i>)</p> <p>Свщмчци Ипатий еп. и Андрей презв. Мчци Евсевий и Приск. Свтт. Исаакий и Мелетий, епп. Кипърски.</p> <p>Откриване мощите на свт. Димитрий, митр. Ростовски. ☩</p> <p><i>Утр. Ев. на свт.: Йоан. 35 от пол. (10:1-9). Лит.:</i></p> <p>– На Съб. сл. Въздв.: 1 Кор. 125 от пол. (1:26-29); Йоан. 30(8:21-30).</p> <p>– Ред.: 1 Кор. 156 (14:20-25); Мат. 104 (25:1-13).</p> <p>– На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Йоан. 36 (10:9-16).</p>

- 5 22 **Н** **Неделя 17 след Петдесетница. Гл. 8.**
На този ден е пренесена службата на ап. Кодрат.
Свщмчк Фока, еп. Синопийски.
 (н) Прор. Йона.
 (н) Преп. Йона, баща на препп. Теофан и Теодор Начертани.
 Мчк Фока градинар, Синопийски.
 Прав. Петър, бивш митар. Преп. Козма Зографски (†1323).
 Икона на Пресв. Богородица „**Услышательница**”
 („**Чуваща молитвите**”) (Зографска).
*Утр. Ев. 6: Лук. 114 (24:36-53). Лит.:
 – Ред.: 2 Кор. 182 от пол. (6:16-7:1); Мат. 62 (15:21-28).
 – На свщмчка: Евр. 311 (4:14- 5:6); Йоан. 36 (10:9-16).*
- 6 23 **П** **Седмица 18 след Петдесетница.**
☩ Зачатие на св. Йоан Предтеча.
 Препп. Ксантипа и Поликсения. Мчца Ираида девица.
 Мчци Андрей, Йоан, Петър и Антонин, в Африка.
 Свт. Инокентий, митр. Московски.
- 7 24 **В** **☩ Първомъченица и равноапостолна Текла.**
 Преп. Коприй Палестински. Преп. Никандър Псковски.
- 8 25 **С** Преп. Евфросиния Александрийска.
Успение на преп. Сергей Радонежки чудотворец. ☩
 Препмчк Пафнутий Египтянин и 546 мчци с него.
 Преп. Евфросиния Суздальска.
- 9 26 **Ч** **☩ Преставление на ап. и евангелист Йоан Богослов.**
*Утр. Ев.: Йоан. 67 (21:15-25). Лит.:
 – На ап.: Йоан. 73 от пол. (4:12-19); Йоан. 61 (19:25-27, 21:24-25).*
- 10 27 **П** Мчк Калистрат и дружината му.
 Апп. от 70-те Марк, Аристарх и Зина.
 Мчца Епихария. Преп. Игнатий игумен.
 Преп. Саватий Соловецки.
 Свщмчк Петър, митр. Крутицки (†1937).

- 11 28 С **+ Преп. Харитон изповедник.**
Прор. Варух.
Мчци Александър, Алфей, Зосима, Никон, Неон и Илиодор.
Мчк Марк пастир. Мчк Вячеслав, княз Чешки.
- 12 29 Н **Неделя 18 след Петдесетница. Гл. 1.**
☩ Преп. Кириак отшелник.
Мчци Дада, Гаведай и Каздоя. Преп. Теофан милостиви.
*Утр. Ев. 7: Йоан. 63 (20:1-10). Лит.:
– Ред.: 2 Кор. 188 (9:6-11); Лук. 17 (5:1-11).
– На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Лук. 24 (6:17-23).*
- 13 30 П **Седмица 19 след Петдесетница.**
☩ Свщмчк Григорий еп., просветител на Армения. Мчци Рипсимия, Гайания и 35 св. девизи.
Преп. Григорий Пелшемски.
Свт. Михаил, първи митр. Киевски (†992).

- 14 1 В **⊕ Покров на Пресвета Богородица.**
☩ Ап. Анания от 70-те.
Преп. Роман Сладкопеец.
Препмчк Михаил, иг. Зовийски и 36 препмчци с него.
Мчк Домнин Солунски.
Преп. Сава Вишерски.
Преп. Йоан Кукузел (XII-XIII).
Икона на Пресв. Богородица „Кукузелиса”.
*Утр. Ев.: Лук. 4 (1:39-49,56). Лит.:
– На Пресв. Богор.: Евр.320(9:1-7); Лук.54(10:38-42,11:27-28).
– На ап.: Деян. 21 от пол. (9:10-19); Лук. 51 (10:16-21).*
- 15 2 С ☩ Свщмчк Киприан и мчца Юстина.
(^н) Блаж. Андрей, юродив заради Христа.
Блгв. княгиня Анна Кашинска.

16	3	Ч	☩ Свщмчк Дионисий Ареопагит, еп. Атински. Преп. Йоан Хозевит, еп. Кесарийски. Блаж. Исихий Хоривит, затворник и безмълвник.
17	4	П	Свщмчк Йеротей, еп. Атински. Преп. Амон Египтянин. Преп. Павел Препрости. Препмчк Петър презв. Мчци Домнина, Виринея и Проскудия. Мчк Давикт и дъщеря му св. Калистения. Мчци Гаий, Фавст, Евсевий и Херимон. Свт. Гурий, архиеп. Казански, и Варсонофий, еп. Тверски.
18	5	С	Мчца Харитина. Преп. Дамян, презв. и целебник, Печерски. Препп. Йере- мия и Матей, Прозорливи, Печерски. Мчца Мамелхва Персийска. Свщмчк Дионисий, еп. Александрийски. Свт. Московски: Петър, Алексей, Йона, Филип, Ергоген и Тихон.
19	6	Н	Неделя 19 след Петдесетница. Гл. 2. + Ап. Тома. <i>Утр. Ев. 8: Йоан. 64 (20:11-18). Лит.: – Ред.: 2 Кор. 194 (11:31-12:9); Лук. 26 (6:31-36). – На ап.: 1 Кор. 131 (4:9-16); Йоан. 65 (20:19-31).</i>
20	7	П	Седмица 20 след Петдесетница. ☩ Мчци Сергии и Вах. Мчци Юлиан презв. и Кесарий дякон. Мчк Полихроний презв. Преп. Сергей Вологодски.
21	8	В	Преп. Пелагия. Преп. Таисия. Св. Пелагия девица. Препмчк <u>Игнатий</u> Старозагорски († 1814).
22	9	С	+ Ап. Яков Алфеев. (^н) Препп. Андроник и Атанасия. Правв. Авраам праотец и племенникът му Лот. Св. Поплия изп., дякониса Антиохийска. Преп. Петър Галатийски.

23	10	Ч	<p>Мчци Евлампий и Евлампия. Преп. <u>Теофил</u> изп. (VIII). Мчк Теотекн. Преп. Васиан иг. Свети 26 препмчци Зографски (†1284). ☩** Преп. Амвросий Оптински (†1891) ☩*. Ик. на Пресв. Богородица „Акатистна-Предвъзвестителка” (Зографска).</p>
24	11	П	<p>Ап. и дякон Филип от 70-те. Преп. Теофан изп., еп. Никейски, съставител на канони. Мчци Зинаида и Филонила, сродници на ап. Павел. Преп. Лев Оптински (†1841). Събор на препп. Оптински старци ☩**.</p>
25	12	С	<p>Мчци Пров, Тарах и Андроник. Преп. Козма, еп. Маюмски, съставител на канони. Мчца Домника. Свт. Мартин Милостиви, еп. на Тур. Икона на Пресвета Богородица „Йерусалимска”.</p>
26	13	Н	<p>Неделя 20 след Петдесетница. Гл. 3. Памет на св. отци от Седмия Вселенски събор в Никея (787) (подв.). (Службата им в минея е на 11.X.) Мчци Карп, еп. Тиатирски, Папила дякон и др. Мчк Флорентий. Преп. Никита изп. Мчк Вениамин дякон. Вмчца Злата Мъгленска (†1795). ☩** Икона на Пресв. Богородица „Иверска” (Московска). ☩ Утр. Ев. 9: Йоан. 65 (20:19-31). Лит: – Ред.: Гал. 200 (1:11-19); Лук. 30 (7:11-16). – На св. отци (под зач.): Евр. 334 (13:7-16); Йоан. 56 (17:1-13). – На вмчцата: 2 Кор. 181 (6:1-10); Марк. 21 (5:24-34).</p>
27	14	П	<p>Седмица 21 след Петдесетница. Мчци Назарий, Гервасий, Протасий и Келсий. Преп. Параскева – Петка Епиватска (XI). ☩ или ☩ Мчк Силван, презв. Газски. Преп. Никола Святоша, кн. Черниговски, чудотв. Печерски.</p>

28	15	В	Преп. Евтимий Нови. Препмчк Лукиан, презв. Антиохийски. Мчци Сарвил и Вивея. Свт. Савин, еп. Катански.
29	16	С	Мчк Лонгин Стотник, който е стоял при Кръста Господен.
30	17	Ч	Прор. Осия. Препмчк Андрей Критски. Мчци безср. и чудотвв. Козма и Дамян Аравийски и др. Пренасяне мощите на прав. Лазар Четвъртодневни, еп. Китийски. Икона на Пресв. Богородица „Избавителка”.
31	18	П	+ Ап. и евангелист Лука. Мчк Марин Тарсийски. Преп. Юлиан пустинник.

1	19	С	Прор. Иоил. Мчк Уар. Бл. Клеопатра и синът ѝ Йоан. Пренасяне мощите на преп. Йоан Рилски (1195). + <i>Ден на народните будители.</i> <i>Утр. Ев.: Мат. 43 (11:27-30). Лит.:</i> <i>– Ред.: 2 Кор. 174 (3:12-18); Лук. 22 (6:1-10).</i> <i>– На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Лук. 24 (6:17-23).</i>
2	20	Н	Неделя 21 след Петдесетница. Гл. 4. ☩ Вмчк Артемий. <i>Прав. отрок Артемий Верколски.</i> <i>Преп. Гавриил (Ургебадзе) Самтаврийски (†1995).</i> <i>Утр. Ев. 10: Йоан. 66 (21:1-14). Лит.:</i> <i>– Ред.: Гал. 203 (2:16-20); Лук. 35 (8:5-15).</i> <i>– На вмчка: 2 Тим. 292 (2:1-10); Йоан. 52 (15:17-16:2).</i>
3	21	П	<i>Седмица 22 след Петдесетница.</i> ☩ Преп. Иларион Велики. <i>Мчци Дасий, Гай и Зотик.</i> Пренасяне мощите на свт. Иларион Мъгленски (1206). +

4	22	В	<p>☩ Равноап. Аверкий, еп. Йераполски, чудотворец. Св. 7 отроци Ефески. Мчци Александър еп., Ираклий воин и 4 жени: Анна, Елисавета, Теодотия и Гликерия. Икона на Пресв. Богородица „Казанска”. +</p>
5	23	С	<p>☩ Ап. Яков, брат Господен. Прав. Яков Боровицки. Свт. Игнатий, патр. Цариградски.</p>
6	24	Ч	<p>Мчк Арета и 4299 мчци с него. Блаж. Елезвой, цар Етиопски. Мчци Синклитикия и двете ѝ дъщери. Преп. Арета Печерски. Ик. на Пресв. Богор. „Радост на всички скърбящи”. ☩</p>
7	25	П	<p>Мчци Маркиан и Мартирий. Мчк Анастасий. Прав. Тавита.</p>
8	26	С	<p>☩ Вмчк Димитрий Солунски (Димитровден). Възпоменаване на голямото и страшно земетресение в Цариград (740). Преп. Атанасий Мидийски. Утр. Ев.: Мат. 36 (10:16-22). Лит.: – На земетр.: Евр. 331от пол.(12:6-13,25-27); Мат. 27(8:23-27). – На вмчка: 2 Тим. 292 (2:1-10); Йоан. 52 (15:17-16:2).</p>
9	27	Н	<p>Неделя 22 след Петдесетница. Гл. 5. Мчк Нестор Солунски. Мчци Капитолина и Еротида. Мчк Марк и др. с него. Преп. Нестор Летописец, Печерски. Преп. <u>Димитрий</u> Басарбовски (†ок.1685) Утр. Ев. 11: Йоан. 67 (21:15-25). Лит.: – Ред.: Гал. 215 (6:11-18); Лук. 83 (16:19-31). – На мчка: Еф. 233 (6:10-17); Лук. 106 (21:12-19).</p>

- 10 28 П Седмица 23 след Петдесетница.
Мчци Терентий и Неонила и седемте им чеда.
Преп. Стефан Саваит, песнописец.
Вмчца Параскева, наречена Петка (Петница).
Свщмчк Кириак, патр. Йерусалимски.
Свт. Димитрий, митр. Ростовски.
Свт. Арсений I, архиеп. Сръбски. Преп. Иов Почаевски.
- 11 29 В Препмчца Анастасия Римлянка.
Преп. Авраамий Затворник и бл. Мария, негова племенница.
Мчци Клавдий, Астерий, Неон и Теонила. Преп. Анна.
Преп. Авраамий Ростовски.
- 12 30 С Свщмчк Зиновий, еп. Егейски, и сестра му мчца Зиновия.
Апп. от 70-те: Тертый, Марк, Юст и Артема.
Свщмчк Маркиан, еп. Сиракузки. Мчца Евтропия.
Мчца Анастасия Солунска.
Икона на Пресвета Богородица „Озерянска”.
- 13 31 Ч Апп. от 70-те: Стахий, Амплий, Урван, Наркис и др.
Мчк Епимах.
Преп. Мавра. Препп. Спиридон и Никодим, Печерски.

- 14 1 П **☩ или + Безребр. и чудотвв. Козма и Дамян Асийски.**
Мчк Ерминингелд, царевич Готски. Мчци Кириена и
Юлиания. Свщмчци Йоан еп. и Яков презв.
Мчци Кесарий, Дасий и др. 5 с тях.
Препмчци Яков Костурски и двамата му ученици:
йеродякон Яков и монах Дионисий.
- 15 2 С **Архангелова задушница.**
Мчци Акиндин, Пигасий, Афтоний, Елпидифор и Анемподист.
Преп. Маркиан Киринейски.
Ик. на Пресв. Богородица „Шуйско-Смоленска”.

16	3	Н	<p>Неделя 23 след Петдесетница. Гл. 6.</p> <p>Мчци Акепсима еп., Йосиф презвитер и Айтал дякон.</p> <p>Обновление храма на св. вмчк Георги в Лида (IV).</p> <p>Преп. Акепсима еп.</p> <p>Мчци Атик, Агапий, Евдоксий и др.</p> <p>Прав. Снандулия.</p> <p>Преп. <u>Пимен</u> Зографски († 1620).</p> <p>Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20). Лит.: – Ред.: Еф. 220 (2:4-10); Лук. 38 (8:26-39). – На мчците: Еф. 233 (6:10-17); Лук. 106 (21:12-19).</p>
17	4	П	<p>Седмица 24 след Петдесетница.</p> <p>Преп. Йоаникий Велики.</p> <p>Свщмчци Никандър, еп. Мирски, и Ермей презвитер.</p>
18	5	В	<p>Мчци Галактион и Епистима.</p> <p>Апп. от 70-те: Патров, <u>Ерм</u> (еп. Филипополски), Лин, Гай и Филолог. Свт. Григорий изп., архиеп. Александрийски.</p> <p>Свт. Йона, архиеп. Новгородски.</p>
19	6	С	<p>☩ Свт. Павел изповедник, патриарх Цариградски.</p> <p>Преп. Лука Тавроменийски.</p> <p>Мчци Текуса, Александра и др.</p> <p>Преп. Варлаам Хутински.</p>
20	7	Ч	<p>Св. 33 мчци в Мелитин: Йерон, Исихий, Никандър и др.</p> <p>Преп. Лазар Галисийски чудотв.</p> <p>Мчци Меласип, Касиния и Антонин.</p> <p>Мчци Авкт, Таврион и Тесалоникия.</p> <p>Мчк Теодот Анкирски.</p>
21	8	П	<p>☩ Събор на св. архангел Михаил и другите Небесни безплътни Сили (Архангеловден).</p> <p>Мчк <u>Ангел</u> Лерински.</p> <p>Утр. Ев.: Мат. 52 (13:24-30, 36-43). Лит.: – На безпл. Сили: Евр. 305 (2:2-10); Лук. 51 (10:16-21).</p>

22	9	С	<p>Мчци Онисифор и Порфирий. Преп. Матрона. (†) Преп. Теоктиста от Лезва. Мчк Антоний. Препп. Евстолия и Сосипатра. Преп. Йоан Колов. Свт. Нектарий, митр. Пентаполски, Егински чудотв. (†1920). Икона на Пресвета Богородица „Скоропослушница”. +</p>
23	10	Н	<p>Неделя 24 след Петдесетница. Гл. 7. Апп. от 70-те: Ераст, Олимп, Родион, Сосипатър и др. Мчк Орест Тиански (в Кападокия). Свщмчк Милий, еп. Персийски, и двама негови ученици. Утр. Ев. 2: Марк. 70 (16:1-8). Лит.: – Ред.: Еф. 221 (2:14-22); Лук. 39 (8:41-56).</p>
24	11	П	<p>Седмица 25 след Петдесетница. Мчци Мина, Виктор и Викентий, и мчца Стефанида. Преп. Теодор Студит изповедник. Блаж. Максим Московски, юродив заради Христа. Ик. на Пресв. Богор. „Иверска Монреалска мироточива”</p>
25	12	В	<p>Свт. Йоан Милостиви, патриарх Александрийски. Преп. Нил, постник Синайски. Прор. Ахия. Преп. Нил Мироточиви, Атонски. Икона на Пресвета Богородица „Милостива”.</p>
26	13	С	<p>+ Свт. Йоан Златоуст, архиеп. Константинополски. Мчци Антонин, Никифор и Герман. Мчца Манефа.</p>
27	14	Ч	<p>+ Ап. Филип. Благовв. цар Юстиниан и царица Теодора. Свт. Григорий Палама, архиеп. Солунски. Заговезни за Рождественския пост.</p>

28	15	П	<p>Мчци и изповедници Гурий, Самон и Авив. Мчци Елпидий, Маркел и Евстохий. Мчк Димитрий. Преп. Паисий Величковски (†1794). <i>Начало на Рождественския пост.</i></p>
29	16	С	<p>+ Ап. и ев. Матей. Свт. Фулвиан (в св. Кръщение Матей), княз Етиопски. Свщмчк Филумен Светогробец (†1979).</p>
30	17	Н	<p>Неделя 25 след Петдесетница. Гл. 8. ☩ Свт. Григорий чудотворец, еп. Неокесарийски. Преп. Никон Радонежки. Преп. Лазар иконописец. <i>Утр. Ев. 3: Марк. 71 (16:9-20). Лит.: – Ред.: Еф. 224 (4:1-6); Лук. 53 (10:25-37). – На свт.: 1 Кор. 151 (12:7-11); Мат. 34 от пол. (10:1, 5-8).</i></p>

1	18	П	<p><i>Седмица 26 след Петдесетница.</i> Мчк Платон. Мчци Роман дякон и отрок Варул. Мчци Закхей дякон Гадарински, и Алфей четец Кесарийски.</p>
2	19	В	<p>Прор. Авдий (от 12-те). Мчк Варлаам. Препп. Варлаам и Йоасаф Индийски (IV). Преп. Варлаам, игумен Печерски. Свт. Филарет, митр. Московски. Ик. на Пресв. Богородица „Утешение в скърби и печал”.</p>
3	20	С	<p>Предпразненство на Въведение Богородично. Преп. Григорий Декаполит. Свт. Прокъл, архиеп. Константинополски. Мчци Евстатий, Теспесий и Анатолий. Мчк <u>Дасий</u> Доростолски (III). Свщмчци Нирса, Йосиф, Йоан, Саверий, Исакий и Ипатий, епп. Персийски. Мчци Азат, Сасоний, Текла, Анна и много др., в Персия, и три девиси, убити от манихеите.</p>

- 4 21 ч **⊕ ВЪВЕДЕНИЕ БОГОРОДИЧНО.**
(Ден на християнското семейство)
*Утр. Ев.: Лук. 4 (1:39-49, 56). Лит.:
– На Пресв. Богор.: Евр. 320 (9:1-7); Лук. 54 (10:38-42, 11:27-28).*
Разрешава се риба.
- 5 22 П Апп. от 70-те Филимон и Архип, и мчца равноап. Апфия.
Мчца Кикилия (Цецилия) и мчци Валериан, Тивуртий и
Максим. Мчк Прокопий четец. Мчк Менигн. Преп. Агава.
Прав. Михаил, воин Български (IX). Блгв. кн. Михаил Тверски.
- 6 23 С Свт. Амфилохий, еп. Иконийски.
Свт. Григорий, еп. Акрагантийски.
Мчци Сисиний, еп. Кизически, и Теодор Антиохийски.
Блгв. княз Александър Невски (†1263). ⊕
Свт. Митрофан, еп. Воронежки.
- 7 24 Н **Неделя 26 след Петдесетница. Гл. 1.**
⊗ Вмчца Екатерина.
Вмчк Меркурий.
Мчца Августа, мчци Порфирий Стратилат и 200 воини.
Преп. Матридия. Мчк Меркурий Смоленски.
*Утр. Ев. 4: Лук. 112 (24:1-12). Лит.:
– Ред.: Еф. 229 (5:8-19); Лук. 66 (12:16-21).
– На вмчцата: Еф. 233 (6:10-17); Лук. 106 (21:12-19).*
- 8 25 П *Седмица 27 след Петдесетница.*
⊗ Отдание на Въведение Богородично.
Свщмчк Климент, папа Римски.
Свщмчк Петър, архиеп. Александрийски.
Преп. Петър мълчалник, Антиохийски.
Свт. Климент, архиеп. Охридски чудотв. (†916). ⊕*
- 9 26 В Преп. Алипий Стълпник дякон, Адрианополски.
Преп. Яков отшелник. Преп. Стилиан монах, Пафлагоний-
ски, пазител на децата. Свт. Инокентий, еп. Иркутски.

- 10 27 С ☩ Вмчк Яков Персиец.
(^н) Преп. Паладий.
Преп. Роман Антиохийски. Св. 17 препмци в Индия.
Преп. Теодосий Търновски (†1363). ☩*
Блгв. кн. Всеволод Псковски. Свт. Яков, еп. Ростовски.
Ик. на Пресв. Богородица „Знамение“. ☩
- 11 28 Ч ☩ Препмчк и изп. Стефан Нови.
(^н) Мчк Иринарх Севастийски и мци 7 жени с него.
Св. 15 свщмци Тивериополски (IV).
Мци, пострадали със св. Стефан Нови за св. икони:
Василий, Стефан, двама Григория, Йоан и много други.
Мчк Христо (†1748).
- 12 29 П Мчк Парамон и 370 мци с него.
(^н) Преп. Акакий Синайски.
Мчк Филумен.
- 13 30 С + **Ап. Андрей Първозвани** (Андреевден).
Свт. Фрументий, архиеп. Индийски (Етиопски).

- 14 1 Н **Неделя 27 след Петдесетница.** Гл. 2.
Прор. Наум.
Прав. Филарет Милостиви. Мчк Анания Персиец.
*Утр. Ев. 5: Лук. 113 (24:12-35). Лит.:
– Ред.: Еф. 233 (6:10-17); Лук. 71 (13:10-17).*
- 15 2 П *Седмица 28 след Петдесетница.*
Прор. Авакум.
Мчца Миропия. Преп. Атанасий Затворник, Печерски.
Препп. Йоан, Ираклемон, Андрей и Теофил пустинници.
- 16 3 В Прор. Софония.
Преп. Йоан Мълчалник. Преп. Сава Сторожевски.
Свщмчк Теодор, архиеп. Александрийски. Преп. Теодул.

- 17 4 С **☩ Вмчца Варвара.**
☩ Преп. Йоан Дамаскин.
Преп. Йоан, еп. Поливотски (VIII).
- 18 5 Ч **☩ Преп. Сава Освещени.**
Препп. Карион монах и синът му Захария.
Мчк Анастасий. Преп. Нектарий Битолски (XVI).
- 19 6 П **☩ Свт. Николай Чудотворец, архиеп. Мирликийски.**
*Утр. Ев.: Йоан. 36 (10:9-16). Лит.:
– На свт.: Евр. 335 (13:17-21); Лук. 24 (6:17-23).
Разрешава се риба.*
- 20 7 С Свт. Амвросий, еп. Медиолански.
Преп. Филотея Търновска. Препмчк Атинодор монах.
Преп. Павел Послушни. Преп. Йоан Постник.
Преп. Антоний Сийски. Преп. Нил Столобенски.
- 21 8 Н **Неделя 28 след Петдесетница. Гл. 3.**
Преп. Патапий.
*Апп. от 70-те: Состен, Аполос, Кифа, Тихик, Епафродит,
Кесар и Онисифор.
Мчци 62 свещеника и 300 миряни, пострадали в
Африка от арианите. Мчца Антиса в Рим.
Утр. Ев. 6: Лук. 114 (24:36-53). Лит.:
– Ред.: Кол. 250 (1:12-18); На Нед. 29: Лук. 85 (17:12-19).*
- 22 9 П **Седмица 29 след Петдесетница.**
☩ **Зачатие на св. Анна.**
Св. прор. Анна, майка на прор. Самуил.
Преп. Стефан Новосиятел.
Преп. Софроний, архиеп. Кипърски.
Икона на Пресв. Богородица „Неочаквана радост”. ☩
- 23 10 В Мчци Мина, Ермоген и Евграф.
Мчк Гемел Пафлагониец. Преп. Тома.
Свт. Йоасаф, еп. Белгородски († 1754).

24	11	С	<p>Преп. Даниил Стълпник. Преп. Лука стълпник, Халкидонски. Мчк Миракс Египтянин. Преп. Никон Сухи, Печерски. Преп. Кукша Одески, изп. (†1964).</p>
25	12	Ч	<p>☩ Свт. Спиридон чудотв., еп. Тримитунтски. Свщмчк Александър, еп. Йерусалимски. Мчк Разумник.</p>
26	13	П	<p>✙ Мчци Евстратий, Авксентий, Евгений, Мардарий и Орест. Мчца Лукия девица. Преп. Арсений Латрийски. Преп. Аркадий Новоторжки.</p>
27	14	С	<p>Мчци Тирс, Левкий, Филимон, Аполоний, Ариан и Калиник.</p>
28	15	Н	<p>Неделя 29 след Петд., на св. праотци Христови. Гл. 4. <i>(Службата им в минея е на 11.XII.)</i> Свщмчк Елевтерий и майка му Антия. Преп. Павел Латрийски. Свт. Стефан изп., архиеп. Сурожки. Преп. Пард отшелник. Преп. Трифон Печенгски. Свщмчк Иларион, архиеп. Верейски (†1929). <i>Утр. Ев. 7: Йоан. 63 (20:1-10). Лит.: – На Нед. 29: Кол. 257(3:4-11); На Нед. 28: Лук. 76(14:16-24).</i></p>
29	16	П	<p><i>Седмица 30 след Петдесетница.</i> Прор. Агей. Бл. царица Теофания. Мчк Марин. Преп. София Суздалска.</p>
30	17	В	<p>☩ Св. прор. Даниил. ☩ Св. три отроци: Ананий, Азарий, Мисаил. Преп. Даниил изп.</p>
31	18	С	<p>Мчк Севастиан и дружината му. Преп. Флор, еп. Амийски. Преп. Михаил. Свт. Модест, патр. Йерусалимски. Прав. Симеон Верхотурски.</p>

- 1 19 Ч Мчк Бонифаций.
Мчци Илия, Пров и Арис. Мчци Полиевкт и Тимотей дякон.
Свт. Бонифаций Милостиви, еп. Ферентийски.
Свт. Григорий, архиеп. Омиритски. Преп. Амфилохий
Почаевски (†1970). *Гражданска нова година.*
- 2 20 П **Предпразненство на Рождество Христово.**
☩ **Свщмчк Игнатий Богоносец (Игнажден).**
Свт. Филогоний, еп. Антиохийски.
Свт. Антоний, архиеп. Воронежски (†1846).
Прав. Йоан Кронщадски чудотв. (†1908). ☩
Утр. Ев.: Мат. 16 (6:1-13). Лит.:
– *На свщмчка: Евр. 311 (4:14-5:6); Марк. 41 (9:33-41).*
– *На прав.: Ап. съвпада с този на свщмчка; Мат. 11 (5:14-19).*
- 3 21 С **Събота пред Рождество Христово.**
Мчца Юлиания Никомидийска и др. с нея.
Мчк Темистоклей. Свт. Петър, митр. Киевски.
Свт. Филарет, митр. Киевски (†1857). *Лит.:*
– *На Съб. пр. Р. Хр.: Гал. 205 (3:8-12); Лук. 72 (13:18-29).*
– *Ред.: Еф. 228 (5:1-8); Лук. 74 (14:1-11).*
- 4 22 Н **Неделя 30 след Петдесетница, пред Рождество
Христово, на св. отци. Гл. 5.**
(Службата им в минея е на 18.XII.)
☩ **Вмчца Анастасия Узорешителница.**
Мчци Хрисогон, Теодотия, Евод, Евтихиан и др.
Утр. Ев. 8: Йоан. 64 (20:11-18). Лит.:
– *На Нед. пред Р. Хр.: Евр. 328 (11:9-10, 17-23, 32-40); Мат. 1 (1:1-25).*
(Редовите четива се оставят.)
- 5 23 П **Седмица 31 след Петдесетница.**
☩ **Св. 10 мчци Критски.**
Преп. Нифонт, еп. Константиански. Преп. Павел, еп.
Неокесарийски. Преп. Наум Охридски (†910).

- 6 24 **В** **Навечерие на Рождество Христово.**
 Препмчца Евгения.
 Преп. Николай монах.
 Свщмчк Сергей Мечев, презв. (†1942).
Царски часове. Вечерня на Рождество Христово с Вас.
литургия: Евр. 303 (1:1-12); Лук. 5 (2:1-20).
След отпуста на Литургията клириците пред свецник със
запалена свец сред храма пеят тропара и кондака на
Рождество Христово.
Пост (разрешава се една трапеза с елей след Литургията).
Велико повечерие с Утреня на Рождество Христово:
Мат. 2 (1:18-25).
- 7 25 **С** **⊕ РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО.**
Всичко на празника.
Златоустова литургия:
– На празн.: Гал. 209 (4:4-7); Мат. 3 (2:1-12).
Блажи се.
- 8 26 **Ч** **☩ Събор на Пресв. Богородица.**
 (н) Свщмчк Евтимий, еп. Сардийски.
 Преп. Еварест. Преп. Константин Синадски.
 Преп. Никодим Тисмански.
 Препмчк Исаакий Оптински (†1938).
Икона на Пресв. Богородица „Помощница при раждане”.
Златоустова литургия:
– На Пресв. Богор.: Евр. 306 (2:11-18); Мат. 4 (2:13-23).
- 9 27 **П** **☩ Първомъченик и архидякон Стефан (Стефановден).**
 Преп. Теодор Начертани, изповедник.
 Свт. Теодор, архиеп. Константинополски. *Лит.:*
– Ред.: Иак. 52 (2:1-13); Марк. 46 (10:23-32).
– На първомчка: Деян. 17 (6:8-15, 7:1-5, 47-60); Мат. 87 (21:33-42).
Блажи се.

- 10 28 С **Събота след Рождество Христово.**
Св. 20 хиляди мчци, изгорени в Никомидия.
Ап. Никанор, един от седемте дякони. *Лит.:*
– На Съб. сл. Р. Хр.: 1 Тим. 288 (6:11-16); Мат. 46 от пол. (12:15-21).
– Ред. (под зач.): Кол. 249 от пол. (1:3-6); Лук. 81 (16:10-15).
– На мчците: Рим. 96 от пол. (8:3-9); Лук. 51 от пол. (10:19-21).
- 11 29 Н **Неделя 31 след Петд., след Рожд. Христово.** Гл. 6.
Правв. Йосиф Обручник, цар Давид и Яков, брат Божий (подв.).
(Службата им в минея е на 26.XII.)
☩ **Св. 14 хиляди младенци, избити от Ирод във Витлеем.**
Преп. Маркел, игумен на манастира на „Неспящите“.
Препп. Марк Пещерник, Теофил и Йоан, Печерски.
Преп. Тадей изп., ученик на преп. Теодор Студит.
Преп. Лаврентий Черниговски († 1950).
Утр. Ев. 9: Йоан. 65 (20:19-31). Лит.:
– На Нед. сл. Р. Хр.: Гал. 200 (1:11-19). Мат. 4 (2:13-23).
– Ред.: 1 Тим. 280 от пол. (1:15-17); Лук. 93 (18:35-43).
- 12 30 П **Седмица 32 след Петдесетница.**
Мчца Анисия.
На този ден е пренесена службата на преп. Мелания.
☩ Преп. Зотик презвитер, Сиропитател.
Ап. Тимон от 70-те. Мчк Филетер Никомидийски.
Преп. Теодора Кесарийска.
Преп. Теодора Цариградска (от „Митарствата“).
Свт. Макарий, митр. Московски.
- 13 31 В ☩ **Отдание на Рождество Христово.**
Преп. Мелания Римлянка.
(Службата ѝ е в предния ден заради отданието.)
Свт. Петър Могила, митр. Киевски († 1646). *Лит.:*
– Ред.: Иак. 54 (3:1-10); Марк. 50 (11:11-23).

Съкращения

ап. – апостол; **апп.** – апостоли; **архиеп.** – архиепископ; **архиепп.** – архиепископи; **архим.** – архимандрит; **безср.** – безсребърници; **благов., блгв.** – благоверен; **бл., блаж.** – блажен, -а; **вмчк** – великомъченик; **вмчца** – великомъченица; **дяк.** – дякон; **еп.** – епископ; **епп.** – епископи; **з.м.** – зелени минеи; **иг., игум.** – игумен, -ния; **изп.** – изповедник, -ца; **имп.** – император; **кн.** – княз, княгиня; **митр.** – митрополит; **митрр.** – митрополити; **мчк** – мъченик; **мчца** – мъченица; **мчци** – мъченици; **патр.** – патриарх; **патрр.** – патриарси; **прав.** – праведен, -дна; **презв.** – презвитер; **презвв.** – презвитери; **преп.** – преподобен, -бна; **препп.** – преподобни; **препмчк** – преподобномъченик; **препмчца** – преподобномъченица; **препмчци** – преподобномъченици; **прор.** – пророк; **св.** – свети (ед. или мн.ч.), -та; **свв.** – свети (мн.ч.); **свт.** – светител; **свтт.** – светители; **свщмчк** – свещеномъченик; **свщмчци** – свещеномъченици; **чт.** – четец; **чудотв.** – чудотворец; **чудотвв.** – чудотворци; **Вас. лит.** – Василиева литургия; **Злат. лит.** – Златоустова литургия; **Прежд. лит.** – Преждеосвещена литургия; **подв.** – подвижно празнуване.

ПРИТЧА ЗА КЪЩИТЕ

Имало някога град с много къщи, които ги правил един строител на име Юлиан. Гражданите го обичали и уважавали. Къщите им били прекрасни и имали единна композиция.

Дошъл обаче отнякъде друг строител на име Григорий. Той започнал да обикаля по къщите в града и да убеждава хората, че Юлиан не им е построил къщите точно според науката, поради което те трябва да се намалят с тринадесет стъпки, за да станат точно според строителните мерки.

Гражданите се смутили. Настъпило разделение. Повечето не били съгласни, но някои се съгласили. Несъгласните предупредили, че след строителната реформа реформираните къщи ще се пълнят с вода когато вали, тъй като ще им бъде махнат покривът, а освен това ще се наруши единството на градската композиция. Но съгласните с реформата не ги послушали, защото се смятали за по-умни от тях и за да са в крак с науката. Те казвали: „Какво като къщата е без покрив? Ние не живеем в покриви, а в къщи!“ И още казвали: „Трябва да проявим послушание към началника на квартала, дори строителната реформа на Григорий и да не е правилна“. И тъй като желаещите да имат реформираните къщи все още били твърде малко, на повечето места реформата била наложена с насилие над хората от кварталните началници. На тези квартали, които се съгласили, Григорий им намалил къщите с 13 стъпки и те останали без покриви.

Единството на градската композиция се загубило. Едни квартали останали с цели къщи, а други – с орязани. Но хората в последните си давали вид, че са доволни, понеже къщите им вече отговаряли на всички научни изисквания. Техните къщи били наречени „нови къщи“ или „поправени къщи“. Останалите пък получили названието „стари къщи“. Когато валяло, в „новите къщи“ течало в стаите, но в името на науката стопаните им преглътнали това неудобство. Гордеели се с високоточните си от научна гледна точка къщи и се стараели да привлекат още градски квартали да си реформират къщите в „нови“. Трудно обаче намирали такива, които да се съгласят. И в кварталите с „нови къщи“ имало тук-таме някои, които не приели да им реформират къщите и си останали със „стари къщи“. Но те били малко, а мнозинството с „нови къщи“ гледало на тях като на отцепници от общата реформа в квартала.

Тогава началникът на един от кварталите с „нови къщи“, който се наричал „населенски началник“ (защото смятал, че цялото население в града трябва да му се подчинява), събрал началниците на квартали с „нови къщи“ и им казал:

– Ето, ние живеем в един град с хората със „стари къщи“, имаме общение с тях, а нямаме единство в къщите. Композицията не е единна. Нашите са от „новата композиция“, а ония другите – от „старата композиция“. Трябва да има една композиция, не мислите ли?

– Да! – възкликнали стопаните на „новите къщи“ – Идеята е много добра! Какво да направим?

– Да накараме – отвърнал началникът – всички граждани със „стари къщи“ да минат на „нови къщи“. Така ще се възстанови нарушеното единство в града!

– Прекрасно! – рекли стопаните на „новите къщи“.

Тогава излязло едно момче и казало:

– Господин началник, не е ли по-добре хората с „нови къщи“ да извикат Юлиан да им направи покривите, за да не тече вода когато вали, и всички къщи ще станат единни по композиция „стари къщи“, както беше преди идването на Григорий, който премахна покривите на „новите къщи“ и развали единството? Освен това повечето квартали със „стари къщи“ няма да се съгласят да минат на „нови къщи“!

– Не, момче – казал началникът. – Ние не можем да минем към „стари къщи“, защото това означава да признаем, че сме сбъркали, като сме се съгласили Григорий да ни събори покривите на къщите. А това е толкова срамно, че предпочитаме да сме в „нови къщи“ и да тече вода в стаите когато вали, и да се гордеем, че сме в крак с науката, отколкото да понесем този срам.

Така единството в града никога повече не се върнало. А хората с „нови къщи“ постепенно се разболели, понеже настинали когато им течало в стаите при дъжд и повечето от тях умрели.

※ ※ ※

„Който има уши да слуша, нека слуша!“ (Мат. 11:15)

Съдържание

- ✦ Символът на вярата ✦ 2
- ✦ Встъпителни думи ✦ 3
- ✦ За новостилната Пасха ✦ 10
- ✦ Какво е установил Първият вселенски събор за Пасхата? ✦ 11
- ✦ Пасха не бива да се празнува нито заедно с юдейската, нито преди нея, а трябва да следва евангелския ред ✦ 14
- ✦ Новаторите лъжат какво е установил Първият вселенски събор за Пасха ✦ 21
- ✦ Още от древност е имало случаи на късна Пасха ✦ 24
- ✦ Светител Мелетий (Пигас), патриарх Александрийски (1549-1601), за Пасхата ✦ 27
- ✦ Един съвременен архиерейски глас за връщането на светоотеческия календар ✦ 39
- ✦ За понятието „светоотечески“ ✦ 44
- ✦ За Богослужбения устав ✦ 44
- ✦ За постите и други богослужбени указания ✦ 46
- ✦ Месецослов ✦ 50
- ✦ Съкращения ✦ 115
- ✦ Притча за къщите ✦ 116

„Ако наистина ние (както и трябва да правим съгласно думите на Спасителя) трябва да съдим за дървото по плодовете (Мат. 7:16), то във всеки случай поправянето на Пасхалията е лошо дърво, понеже е принесло вече много лоши плодове. Аз даже няма да говоря за премахването на десет дни от годината. Понеже това премахване явно не съответства... на древните разчети...; и изобщо, никак не е възможно да се отнемат или прибавят дни. Но което, разбира се, е възмутително, е това, че променянето пределите на пасхалията стана причина за куп злини. След него последва смут и вълнение в Църквата, глумление на езичниците, позор пред светите отци, развърщаване и заблуждаване чедата на Църквата и накрая – въстание и разделение, много голямо сближаване с юдаизма и гняв и ярост Божия...“

Свт. Мелетий, патр. Александрийски (†1601) (стр. 28)

„Папа Григорий XIII дал на Римската църква в 1582 г. нов календар, уж поправен, а следователно – и нова пасхалия. Но по този „поправен“ календар латинците изпадат в такива грешки за времето на празнуването на Пасхата, каквито никога не вършат православните със своя непоправен календар. По този начин латинците често пъти празнуват пасха или преди юдеите, или с юдеите“.

Свицизп. Никодим (Милаш), еп. Далматинско-Истрийски (†1915) (Същите грешки, или по-точно тежки грехове, ги прави днес Финландската църква, и ще ги правят всички, които приемат новостилната пасхалия.)

„Преминаването към новия стил и особено празнуването на Пасха по новата, западно-римокатолическа по своя произход пасхалия... е, разбира се, акт на крайно безчинство, а в дадения случай е и решаващо действие, което изключва дръзналите да сторят това от общение и единение с цялата Христова Църква...“

Свицмчк Инокентий (Тихонов), архиеп. Винницки (†1937)

През 2025 г. е планирано икүменическо честване на 1700-годишнината от Първия вселенски събор (325 г.) от православни и от еретици, на което да се разгледа въпроса за единно празнуване на Пасха. Но за разлика от Първия вселенски събор, който се е погрижил за единното празнуване на Пасха само от православните, а еретиците и ересите им е отхвърлил и осъдил, - въпросното честване ще има съвсем друг характер - на него еретиците ще са приети като „християни“ и никой от организаторите-икүменисти няма да има ни най-малко намерение да осъди ересите им. И вместо организаторите-икүменисти да се погрижат да се отделят от еретиците, по примера на Първият вселенски събор, те искат да се съединят с еретиците - обратно на Първия вселенски събор. Но ще представят това с лукави и хитри дүми. И вместо да се погрижат да има единно празнуване на Пасха сред поместните православни църкви, както е направил Първият вселенски събор, организаторите-икүменисти обратно на Първия вселенски събор възнамеряват да въведат заедно празнуване на Пасха с еретиците, което е забранено от каноните и е тежък грях. И тъй като новостилните апологети лъжат какво е установил Първият вселенски събор за Пасха, както и цялата новостилна реформа на папа Григорий се гради на лъжа, то в настоящия Календар излагаме точните и верни апостолски и светоотечески установления за Пасха и в частност - тези на Първия вселенски събор. Излагаме ги защото това е Божията и църковната истина и тя трябва да се знае. А кой какво ще приеме - всеки си решава сам, а после ще даде отговор пред Господния съд.